Nagyatád

NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI * 1974. OKTÓBER

Városközpont, háttérben az épülő kórházzal.

Kedves Olvasó!

Közel három és fél éve város Nagyatád. Az eltelt idő bővelkedett gondokban és örömökben egyaránt. Hisszük, hogy szerénytelenség nélkül mondhatjuk: nagyszerű ez a változás, amely az első évek alatt bekövetkezett.

Köszönjük mindazoknak, akik ebben segítettek.

Örülünk új ipari, kereskedelmi létesítményeinknek, lakóházainknak, közintézményeinknek, szépülő közterületeinknek, parkjainknak.

Sokszor elmondott és a mindennapos gyakorlat által bizonyított igazság, hogy a tanácsok csak akkor tölthetik be helyüket az államrendszerben, csak úgy felelhetnek meg rendeltetésüknek, ha a lakosság érdekében, annak tevékeny részvételével és ellenőrzésével végzik munkájukat.

Az elmúlt évek során, a párt városi vezetőtestületeinek elvi irányításával, tudatosan törekedtünk arra, hogy mindez ne kerülje el figyelmünket.

Nagyatád a város egész lakossága, a táj és a megye érdekeivel összhangban fejlődik. A településfejlesztést segítő társadalmi munka céljának és jelentőségének megértését bizonyítja az elvégzett társadalmi munka értékének folyamatos emelkedése.

Emellett tudjuk, hogy az önzetlen segítőkészség, az egészséges lokálpatriotizmus sarkallta tenniakarás számos lehetőséget nem használtuk még fel a város anyagi és szellemi javainak gazdagítása érdekében. Sok a tennivalónk e területen. Egy fontos lépést most megteszünk.

A lakosság megfelelő tájékoztatása a helyi ügyekről, a város és a lakosság sorsát érintő kérdésekről elengedhetetlen feltétele annak, hogy az emberek magukénak érezzék a város ügyeit.

A lakosság tájékoztatásának eddig számos módszerét alkalmaztuk, hisszük hasznosan.

Sokak véleménye szerint hiányzott azonban egy önálló, összefoglaló, helyi ügyekkel foglalkozó kommunikációs eszköz.

E hiányt szeretnénk pótolni közleményeink időnkénti megjelentetésével. Célunk azonban nemcsak a tájékoztatás, a tényszerű adatok megismertetése. Kezdeményezésünk akkor éri el igazán célját, ha a véleménynyilvánítás, a város ügyeibe való beleszólás fórumára is válik a kiadvány és hasábjain intenzív véleménycsere alakul ki közeleti kérdésekről.

Új nevet nem kellett keresnünk. Megtették ezt jószándékú elődeink. A század elején volt már Nagyatádnak két lapja. A Nagyatadi Hirlap 1906-tól öt, a Nagyatád 1911-től három és féléven át adott hírt a település akkori életéről. Az utóbbi nevet választottuk. Szép név, szeretjük ezt a nevet, ahogy szeretjük formálódó, épülő, szépülő városunkat.

Melegség tölti el a szívünket, ha hosszú utunkról hazaérkezünk és feltűnik a tábla a város szélén: Nagyatád. Legyen ott kiadványunkon hasonlóan és nagybetűkkel.

Tisztelettel átnyújtjuk az új Nagyatád első számát.

Őszintén reméljük, hogy megjelenése örömet okoz valamennyiünk számára, elősegíti gondjaink megértését, hozzájárul városunk közeletének élénkítéséhez és a közeleti demokratizmus szélesedéséhez.

Fogadják szeretettel.

HAMVAS JÁNOS
tanácselnök.

A lakosságért a városiasodás útján

Településünk fejlődésének dinamikáját a település-hálózatban betöltött középfokú funkciója mellett a jóütemű termelőalapbővülés határozza meg, s közülük is elsősorban az ipari beruházások. Ezek nagyban növelték és növelik a fejlődésre ható impulzusokat. Új munkahelyek jöttek és jönnek létre, dinamikusan emelkedik az aktív keresők száma, s ezzel párhuzamosan hasonló ütemben a város népességszáma. (Ma az iparban a foglalkoztatottak kétharmada dolgozik.)

Elsősorban ezeknek a tényezőknek a kedvező hatása — s nem a város történelmi múltja, tradíciói — »avatták« várossá Nagyatádot. Ezzel egyszersmind Dél-Somogy egyik fontos gazdasági, társadalmi, egészségügyi, kulturális és kereskedelmi központjává lett. Mindezek köteleznek. Ehhez méltóan kellett és kell biztosítani az itt, valamint a városkörnyéken és azon túl, a vonzáskörzetbe tartozó községek lakosainak mind jobb egészségügyi, kulturális, művelődési szükségleteinek kielégítését; kereskedelmi, szolgáltatási, kommunális ellátásuk biztosítását.

Ezek mind magasabb fokú biztosítása egyre inkább vonzóvá teszik a várost, egyebek között újabb munkahelyek telepítésére is.

Mindezekért nem kis feladat hárul a 70 tagú tanácsi testületre, amely már a kezdettől fogva a város egészét érintő és átfogó legfontosabb és legaktuálisabb területek megtárgyalását tűzte negyedévenként ismétlődő üléseinek napirendjére.

Részben már utaltunk rá: Nagyatád ipari város, — munkás város, és — közjogi státuszán túl is az! Ezek döntően meghatároznak mindenfajta fejlesztést.

A Nagyatád iparának gerincét adó Konzervgyár és Cernagyár mellett jelentős fejlesztés- és rekonstrukció folytán számottevő ipari bázis alakult ki — és ez még nem fejeződött be — a DANUVIA 4. számú Gyárában. Iparunk élelmiszer- és könnyűipar. Ezért a további új munkahelyeket adó gyár — amely zömében kvalifikált munkáskezeket feltételez —, kedvezően alakítja a kissé egyoldalúvá vált iparszerkezetet. Ennek pedig számtalan ágon van előnye a városra és az itt élőkre, az idejáró vidékiekre egyaránt.

Egyenletesen fejlődik az iparok nagyságrendjében negyedik KOMFORT Ipari és Szolgáltató Szövetkezet, amely méltóan képviseli a szövetkezeti ipart. (A két legnagyobb gyár — a Konzerv és Cernagyár — mellett ők is elnyerték a Kiváló Szövetkezet címet.

Nálunk fontos szerepe van az építőiparnak is. Érthető ez, hiszen sok milliós beruházás nélkül nem képzelhető el. Itteni építésvezetőségekkel tevékenykedik a minisztériumi irányítású SÁÉV, a megyei tanács vállalata a TANÉP, az ún. regionális szerepkörű DÉLVIÉP — ezek mindegyikének két-két építésvezetőségével, a KÉV, a KOMFORT ISZ, a Rinyamenti Vízgazdálkodási Társulat és a Költségvetési Üzem.

A lakástermelésben nagy szerepe van a közép-téglablokk üzemnek. (Nagyatádon túl Barcs, Csurgó és Marcali ellátása is feladata.)

Fontos várospolitikai feladatunknak tartjuk a városban élők és az idelátogatók mindjobb kereskedelmi és vendéglátóipari igényének kielégítését.

Mint ahogy más ágazatra, erre is elkészítettük — a városrendezési tervkre alapozva — a kereskedelem-fejlesztési tervet. Fejlesztéseink zömmel a lakásberuházásokkal együtt történnek. Ezek eredményeként több új, vagy korszerűsített kereskedelmi és vendéglátóipari egység létesült. Ugyan még vannak a téren feladataink — elsősorban egy iparcikk áruház létesítése —, elmondhatjuk: jól hatottak az eddigi fejlesztések, és a többszektorúság.

A vásártér véglegesítése, az új 840 m² alapterületű zárt, korszerű piaccsarnok jövő évi megvalósítása nagyban növelheti a felhozatali kedvet, fokozhatja a kínálatot.

Az egyre korszerűbb technikai keretek között folyó termelés magasabb kvalifikációt, az pedig fejlettebb szolgáltatóipar ellátást, magasabb szintű és kiterjedtebb ellátó infrastruktúrát igényel.

Nálunk is egyre nő a szolgáltatások iránti igény. A meglévőkön túl további közművek: víz-, csatorna-, földgázvezetékek létesülnek; egyre többen vásárolnak tartós fogyasztási cikkeket: televíziót, hűtőszekrényt, centrifugát, gépkocsit stb. De figyelemre méltó a közületek, közintézmények javító-szolgáltató igénye is: a művelődési és szociális intézményekben mind több a rádió, a televízió, a magnetofon, a hangerősítő; az egészségügyi intézményekben pedig az elektoromos műszer. Az intézményekben, a vállalatoknál általánossá lesz az irodagépesítés. Mindebből következik: a szolgáltatások életszínvonalpolitikánk szerves része.

A kiemelt ipari szolgáltató tevékenységben javulás lesz 1975. év végéig. 1975. május elsején avatják Közép-Somogy legkorszerűbb autószervizét, amely a jelenleginek háromszorosát, évi 120 ezer óra kapacitást biztosít. Ugyancsak megyei támogatással elkészül a 390 m² alapterületű GELKA-szervíz és a Patyolat-szalon is.

Az utóbbi években a lakáskarbantartási igény gyorsabb ütemben növekedett, mint a karbantartó kapacitás. (Amíg ugyanis az egy lakosra jutó termelési értéknek 500 forint körül kellene lennie, addig a nagyatádi körzetben ez csak egynegyedét teszi ki!)

A fenntartási munkák végzésének legfőbb bázisa a KOMFORT ISZ. Most pályázat elnyerésével fejlesztenek. Eredményeként 1975-től mintegy 8,5 millió forint értékű többletkapacitás keletkezik.

Szerényebbek eredményeink az egyéb szolgáltatói tevékenységben. A textil-ruházati, a bőripari és a lakosság személyi szolgáltatását három kaposvári ktsz végzi.

Ezek egykézbe vétele és helyből irányítása óhatatlanul szükséges. Új szolgáltatóház létesítése pedig az igényes szolgáltatás alapvető feltétele.

Az itteni lakásellátottság Kaposvár után a legkedvezőtlenebb. Az ötéves terv elején 100 lakásra 351 lakos jutott. A megyei szervek — felismerve a helyzetet — lehetővé tették 300 célcsoportos és 300 OTP lakás megépítését öt év alatt. Ezeket városrendezési terveinknek megfelelően koncentráltan telepítjük. Újabb építési módok bevezetésével sem sikerül azonban, az egyébként koordinációba fogott kivitelezőknek ezt a lakásszámot teljesíteni. Az egyéb forrásból is megvalósuló lakásokkal várhatóan elérhető lesz 1975. végére a 321 fő/100 lakás arány. A gazdaságosabb és más ok miatt is helyes többszintes lakásépítés mellett — egy kedvező arány tartásával — családi házak is épülnek azt a célt követve, hogy a foghíj-telkek is beépüljenek. A lakáskarbantartási és -felújítási munkákat az IKV végezteti: ma magasabb összegű ráfordítással mint valaha.

A helyközi személyszállításban egyre inkább a közúti tömegközlekedésnek van nagyobb szerepe. A város vasúti megközelítése körülményes és enyhén szólva korszerűtlen. — Sok panasz éri a VOLÁN járatait is. Az okok — egyelőre — a kocsiállomány rossz állagára, s a korszerűtlen javítóbázisra vezethető vissza. A városi párt-végrehajtóbizottság határozata alapján intézkedési terv jelöli meg a tennivalókat, amelyben már a régóta sürgetett helyijáratrendszer kialakítása, új autóbuszállomás építésének előkészítése is szerepel.

Nagyon fontos beruházás volt a 68. sz. fkl. út átkelési szakaszának megépítése. A korszerű közlekedés lebonyolításán túl a csapadékvíznek nagy felületen való leszívását és -vezetését is szolgálja: segíti a talajvízszint süllyedését, ezen keresztül is javítva a város mikroklímáját.

A közeljövőben a lakótelepi szerviz-utak építése mellett csak a meglévő útfelülettek karbantartására, felújítására van lehetőség. A városban több helyen korszerű autóbuszváró-helyiségek létesülnek a közeljövőben.

Az új, korszerű posta szolgáltatásai zömmel kedvezően megváltoztak. Változatlanul sok panasz éri azonban a kézbesítő rendszert és a távbeszélő szolgáltatást. Az előbbinek egyértelműen személyi vonatkozásai vannak, utóbbi a telefonállomás felemás rendszeréből, teljesítményének alacsony voltából adódik.

A hálózat, a központ további fejlesztése óhatatlanul szükséges. Jogos igény ma már a távválasztó rendszerbe történő bekapcsolódás.

Kommunális szolgáltatások terén sok javulás van, de sok még a tennivaló is. Panasz van a villamosenergia és a közvilágítási szolgáltatásra. A mostani lehetőségek is korszerűbb ellátásra képesek, jóllehet a felfokozott igények tartós kielégítése 120 ezer KV-os transzformátor állomás létesül 1975. év végére. A tömblakások, az üzemek, az intézmények zöme földgáz üzemelésű már. Az eddig kiépült vezetékrendszerek, a gáznyomásszabályzók lehetővé teszik, hogy minden most vagy később épülő létesítmény gazdája ezzel a hasznos energiahordozóval számoljon. Fokozatosan pedig — ahogy anyagi lehetőségeink azt megengedik — a hagyományos tüzelőanyaggal működő tüzelőberendezéseket is átállítjuk földgáz-üzeműre. A fogyasztók anyagi érdekeltsége mellett — »mondja« a gázmérleg — a létesítésre fordított költségek is hamarabb megtérülnek. Mindemellett még hosszú ideig nagy szerepe lesz a pb. gáz-fogyasztásnak. Ez pedig a jelenlegi telep tároló kapacitásának bővítését sürgeti, amelyre intézkedések történtek.

Az ivóvíz-ellátás és a szennyvízkezelés gondjai egyidősek a várossal.

Generális változást újabb jó vízadó kutak lemélyítése, a vízmű áteresztő-kapacitásának biztosítása, a vezetékrendszer rekonstrukciója eredményez. Az épülő szennyvízmű további fejlesztése az V. ötéves tervben is nagy feladat lesz.

A háziszemét és az üzemi hulladék gyűjtése, szállítása és kezelése csak félig megoldott. Korszerűtlenek az edényzetek, tisztátlanok a tárolóhelyek, elszállításuk pedig félpormentes — rossz állagú — gépkocsikban korszerűtlen. A zárt rendszer bevezetését a magas egyszeri — több millió forint! — ráfizetési igény késlelteti még.

Eredményeket értünk el a közületek tisztántartásában, amelyet tovább javított az idén üzembehelyezett utcaseprőgép. Sok a tennivalója a közületeknek, a lakosságnak a járdák tisztántartásában!

Lényegesen megnőtt a zöldterület. Szervezett fenntartása, arányos bővítése és megóvása nagy feladatokat ró — költségvetési üzemünk mellett — a várost szerető lakosságra is. Az eddigi két helyen — a gyárak, üzemek munkáskollektíváinak és a település kisiparos társadalmának összefogásával — létesült gyermekjátszótéren túl további 6—8 kisebb-nagyobb játszótér létesítéséről határozott végrehajtó bizottságunk. A Jubileumi park-ban is — amelynek létesítését és örökös fenntartását a Konzervgyár szocialista brigádjai vállalták — ilyen készül el összel és tavasszal.

A gyermekintézményekkel való ellátás rendkívül fontos feladat, hiszen magában a két legnagyobb gyárban 80, illetve 60 százalék a nők létszáma. A gondok enyhítésére a konzervgyáriak egycsoportos átmeneti óvodát létesítettek. Az elkészült tervek alapján még 1975-ben elkészül egy 75 férőhelyes óvoda a Kiszely tömbbelsőben.

A megyében nálunk a legrosszabb a tanterem-ellátottság. Egy 16 tantermes általános iskola építése várhatóan még ebben a tervidőszakban beindul. Bővült — noha az eddigi gondokat csak enyhíti — a szakmunkásképző iskola; ősztől pedig a gimnáziumban már két szakközépiskolai osztályban kezdik meg a tanítást.

Nagyatád és környéke kulturális szükségletei kielégítésében nagy szerepe van az új, korszerű művelődési központnak. Egyeztetett programokkal jól megférnek egymás mellett a Fegyveres Erők Klubjával. A színházi és mozielőadások mellett jól működő szakkörök, klubok tevékenykednek itt. Újabb helyén ugyan jobb körülmények között tevékenykedik a városi—járási könyvtár, megfelelő elhelyezése változatlanul jogos kívánalom marad.

A testnevelési és sportlehetőségek — érintettük már korábban — szerények még városunkban. A tornatermek kevés lehetőséget biztosítanak az iskolánkívüli sportolók számára; viszont a sportpálya mostani lehetőségei sincsenek kihasználva. Egységes sportegyesület létrehozásával — amelynek feltételeire most készül program — kiléphetnénk a mostani »állóvíz«-ből.

A város és vonzáskörzete egészségügyi ellátása csak az 500 ágyas kórház, a 17 munkahelyes rendelőintézet és intézményei felépítésével oldódik meg. Elkészült a mentőállomás, és épül az új, korszerű gyógyszertár is.

Említettük: a városban élők korát tekintve is fiatal város Nagyatád. Az elvszülések számaránya többszöröse az országos, s még inkább a megyei átlagnak. Ezért fentebb — a gyermekintézmények fejlesztésének tárgyalásakor — jelzett feladataink vannak a bölcsőde ellátás-fejlesztés területén is. (Hadd jegyezzük meg: a konzervgyáriak példájára a cérnagyáriak egycsoportos átmeneti bölcsődét hoztak létre nemrégen.)

A gyógypedagógiai iskola jelenleg jobb körülmények között tevékenykedik, mint korábban.

Ezzel ma sem dicsekedhetünk, de megléte már észlelhető. A településen fellelhető értékek, a 68. sz. fkl. út tranzitfolyosó jellege, a határ közelsége, nomeg az egyre kiterjedtebbé lett szabadidő-többlet sokakat vonz már. A Park szálló vendégeinek jórésze külföldi, és köztük a tengerentúlról idelátogató is megtalálható. A megnövekedett szabadidő jobb kihasználása egy ún. »szabadidő-központ« kialakítását sürgeti. A VÁTI tervezői — adottságainkat figyelembe véve — erre legalkalmasabbnak a henészi városrész DK-i részét tartották. A várost és környékét átfogó zöldövezeti terv mindezt figyelembe véve jelölte ki az Amor parkerdőt. A mellette lévő almáskert felparcellázásával 290 üdülőtelek alakul ki. Itt lesz majd az új nyári-strand és a csónakázó-tó is. A területhez kapcsolódóan 10 hektáron létesül a faszobrász tábor. A szabadidő-központ keleti sávjában pedig már használják a kiskert-tulajdonosok a hobby kertjeiket.

A fiatal város lakói szeretik lakóhelyüket. Erről győztek meg bennünket azok a fórumok, amelyeket — a pártbizottság útmutatásai szerint — aktualitásuk idején különböző helyeken, különböző csoportoknak, rétegeknek szerveztünk. Az itt elhangzott kívánságok, javaslatok zöme általában jogos volt, figyelemre méltó, nagy segítségére a tanács testületeinek, apparátusának és vezetőinek. Így alakulhatott ki egy reális ötéves és az éves tervek vagy maga a ciklusprogram.

Az itt élők szívesen segítenek a fejlesztésben vagy a fenntartásban, ha annak közhasznát, értelmét látják. Utak, közparkok, gyermekjátszóterek készültek el így; parkok, közterületek állandó fenntartására szerződtek fiatalok és öregek, munkások és értelmiségiek.

Jó magunk mögött tudni a lakosságot, hiszen az ad újabb erőt a ma feladatai, a jövő tennivalói megfogalmazásához és megoldásához.

Kell ez, hiszen már napjainkban körvonalazódnak az újabb tennivalók, az V. ötéves terv feladatai.

HUBAY SÁNDOR
tanácselnök-helyettes

NAGYATÁD VÁROS TANÁCSÁNAK

2/1973. számú tanácsrendeletével módosított és egységes szerkezetbe foglalt 5/1971. számú rendelete

a köztisztaság fenntartásáról, a háziszemét gyűjtéséről és az állattartásról

I.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §.

A rendelet hatálya kiterjed Nagyatád város közigazgatási területére.

2. §.

(1) A város területén a köztisztaság fenntartása elsőrendű közérdek, ezért annak előmozdításában mindenki köteles hathatósan közreműködni.

(2) A rendelet alkalmazása szempontjából tulajdonosnak kell tekinteni azt, aki az ingatlan felett rendelkezni jogosult (tulajdonos, kezelő, szövetkezeti használó, haszonélvező illetve megbízott). Használónak kell tekinteni azt, aki más tulajdonában levő ingatlant vagy területet bérel, illetve használ.

3. §.

(1) A város területén szemetet vagy egyéb hulladékot csak a városi tanács végrehajtó bizottsága által kijelölt közközponti szeméttelepen lehet lerakni.

(2) A városi tanács végrehajtó bizottsága az arra illetékes szervekkel egyetértésben új szeméttároló helyet is kijelölhet, a betelt lerakóhelyeket megszüntetheti, vagy megtilthatja a korábbiakban kijelölt területeken egyes szemétfajták lerakását.

4. §.

A rendelet alkalmazása szempontjából a város belterületének a:

— Szabó Dezső utcának a Kolozsvári utcáig terjedő szakaszát,

— Kolozsvári utcának a Szabó Dezső utcáig terjedő szakaszát,

— Tavasz, Rózsa, Április 4, Vasút,

— Somogyszobi utcának a vasúti átjáróig terjedő szakaszát,

— Dózsa György utcának az Alkotmány utcáig terjedő szakaszát,

— Rókus-köz, Koch Róbert, Rozsnyói, Munkás, Alkotmány

— Báthori, Bercsényi, Bezerédi, Beregszászi,

— Bajcsy-Zsilinszky,

— Kilián, Csokonai, Ságvári, Tallián,

— Zrínyi, Aradi, Temesvári,

— Széchenyi tér, Hunyadi, Kiszely, Mártírok,

— Kossuth, Árpád,

— Gyár utcának a vasútig terjedő szakaszát,

— Petőfi

utcának területét kell érteni.

II.

KÖZTERÜLETEK TISZTÁNTARTÁSA

5. §.

(1) A város területén lévő közutak, terek, sétányok, járdák, továbbá a közcélú zöldterületek, parkok, a piac és a vásártéren keletkezett szemét összegyűjtése, annak elszállítása, továbbá a közterületek állandó tisztántartása, szükség esetén portalanítása, ill. locsolása a (2) bekezdés kivételével a városi tanács vb költségvetési üzemének feladata.

(2) Az ingatlan előtt lévő járdaszakasz állandó tisztántartásáról, a hóeltakarításról, a síkos járdarész behintéséről, a járda melletti nyílt árok állandó tisztántartásáról a tulajdonos köteles gondoskodni. Ez a kötelezettség a bekerített vagy be nem kerített üres, illetve használaton kívül álló ingatlanokra is kiterjed.

(3) Az ingatlanok előtt lévő járdaszakaszt reggel 6 óráig kell megfelelően letisztítani, illetve ónos esőtől, jégtől vagy hótól sikossá vált járdarészt a szükséghez képest naponként többször is fel kell hinteni szerves, vagy bomló anyagot nem tartalmazó szóróanyaggal (fűrészpor, homok, kőpor, hamu, kisszemcséjű salak).

6. §.

(1) Szórakozóhelyen, vendéglátóipari egységek, üzlethelyiségek és más elárusítóhelyek előtti járdaszakaszt a nyitvatartás ideje alatt a használó köteles tisztántartani.
A hóeltakarítás, síkosság megszüntetése viszont a tulajdonos kötelessége.

(2) A város belterületén lévő lakótelepek előtt húzódó járda abban az esetben, ha az közvetlenül nem a lakásokhoz történő bejárást szolgálja, a közút mentén lévő járdaszakasz tisztántartása nem a tulajdonos, hanem a városi tanács vb költségvetési üzemének feladata.

7. §.

Vegyes (állami, szövetkezeti vagy magánszemélyek) tulajdonban álló épületek előtti járdaszakasz tisztántartása a tulajdonosok kötelessége. Az ingatlan, ill. épület előtti járdaszakasz tisztántartásáért hótól, jégtől való megtisztításáért a tulajdonosok egyetemlegesen felelősek. A tulajdonosok kötelesek e feladat végrehajtására egymással megállapodást kötni.

8. §.

(1) A háziszemetet, konyhai hulladékot az utcára kiszórni, a portörlőt, szőnyeget, lábtörlőt stb. az utcára kirázni, szennyvizet vagy más szennyezett folyadékot az utcára kiönteni tilos.

(2) A háziszemetet és konyhai hulladékot csak a 14. § (1) bekezdésében előírt gyűjtőedényekben lehet elhelyezni és elszállítása végett a járda és a közút között lévő területre lehet csak elhelyezni úgy, hogy az a gyalogos vagy járműforgalmat ne akadályozza.

9. §.

(1) Közterületen anyagokat lerakni és tárolni csak előzetes engedély alapján lehet. Az engedélyt a városi tanács végrehajtó bizottsága műszaki szakigazgatási szerve adja meg. Ügyelni kell arra, hogy a közterületen lévő berendezések, felszerelési tárgyak, fák, növények szabadon maradjanak és ne rongálódjanak meg. A rongálódásból keletkezett kár értékét annak okozója köteles megtéríteni, vagy az eredeti állapotot visszaállítani.

(2) A közterületen lerakott és tárolt anyagok után a városi tanács végrehajtó bizottsága 22/1971. (VIII. 13.) vb számú határozatában előírt közterületfoglalási díjat kell fizetni.

10. §.

Az utcai vagy egyéb közterületen működő árusok kötelesek az árusítóhely környékét állandóan tisztántartani, az árusításból keletkezett hulladékot összegyűjteni és annak elszállítását saját költségén biztosítani.

11. §.

(1) A közforgalom céljára szolgáló területek, parkok sétányok berendezéseit, növényzetét, továbbá a közforgalmú területek burkolatát a forgalom szabályozó berendezéseket, jelzéseket, továbbá táblákat, lánckorlátokat megrongálni tilos.

(2) A házingatlanok falát, kerítését beszennyezni, azokra hirdetményeket kifüggeszteni nem szabad.

(3) Hirdetményeket, plakátokat csak a városi tanács végrehajtó bizottsága műszaki szakigazgatási szerve által engedélyezett és megjelölt hirdetőtáblákra és falfelületekre lehet kifüggeszteni.

III.

A HÁZISZEMÉT ÖSSZEGYŰJTÉSE ÉS ELSZÁLLÍTÁSA

12. §.

(1) Háziszemétnek minősül: a lakásokban és a lakás céljára használt egyéb helyiségekben, továbbá a lakók közös használatára szolgáló helyiségekben a rendeltetésszerű használat során keletkezett hulladék, különösen a söpredék, salak, — a központi fűtésből keletkezett salak is — hamu, korom, törött vagy hibás edény, eszköz, ablaküveg, papír, rongy, konyhai hulladék, továbbá kisebb mennyiségű falvakolat, festéktörmelék.

(2) Az (1) bekezdésben említett helyiségekben keletkezett szemét közül nem minősül házi szemétnek: az emberi ürülék, az állati hulla és trágya, a jég, hó, sár, az épület vagy egyes részeinek megrongálódásából, bontásból és javításból származó nagyobb mennyiségű anyag, továbbá a folyékony, bűzös vagy robbanásveszélyes, mérgező, ill. fertőző anyag, a kerti és gazdasági művelés során keletkezett hulladék, a falomb, a nagyobb méretű elhasznált tárgy (bútordarab) szalmazsák, tartalma stb.), valamint a lakásban folytatott kisipari tevékenység gyakorlásából keletkezett hulladék.

(3) A sár, a kerti és gazdasági hulladék, továbbá a falomb, valamint a lakásban folytatott kisipari tevékenységből keletkezett hulladék háztartási szemétnek minősül, ha annak naponkénti mennyisége nem haladja meg a 14. § (1) bekezdésében jelzett tárolóedény térfogatát.

13. §.

(1) A város belterületén a háziszemét összegyűjtését a városi tanács végrehajtó bizottsága a költségvetési üzeme útján végezteti. A háziszemét elszállítása a város belterületén kötelező. A végrehajtó bizottság azonban a kötelező szemétszállításba a város egyéb utcáinak bekapcsolását is elrendelheti.

(2) A rendszeres szemétszállításba be nem kapcsolt területeken keletkezett háztartási szemetet a tulajdonos köteles elszállítani, vagy annak gazdasági felhasználásáról, illetve megsemmisítéséről (elföldelés, elégetés stb.) gondoskodni.

14. §.

A kötelező szemétszállításba bekapcsolt utcákban az ingatlan tulajdonosok a szemetet csak egységes és jelenleg is forgalomban lévő, zárható tetővel ellátott szemétgyűjtő tartályban tárolhatják, illetve az R. 8. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint helyezhetik ki elszállítás végett az ingatlan elé.

15. §.

(1) A háziszemetet a városi tanács vb költségvetési üzeme naponta, illetve általa az ingatlan tulajdonossokkal közölt napokon és napszakokon szállítja el.

(2) A háziszemét fogalma alá nem tartozó szemét elszállításáról saját eszközeivel az köteles gondoskodni, akinél a szemét keletkezett. Az elszállítást külön díj fizetése ellenében megrendelésre a költségvetési üzem is elvégzi.

(3) Az egyéb — nem háztartási szemét — begyűjtésére szolgáló tartályok beszerzése, pótlása, elhelyezése tisztántartása és fertőtlenítése azt terheli, akinél a szemét keletkezett. Az ilyen szemetet olyan helyen kell összegyűjteni és tárolni, ahol a környezetet nem szennyezi és a forgalmat nem akadályozza.

16. §.

A szemétszállítási díjat az ingatlan tulajdonosa köteles a városi tanács végrehajtó bizottsága költségvetési ellátmány számlájára negyedévenként egyösszegben a negyedév első hónapjának 15. napjáig befizetni.

17. §.

(1) A szemétszállítási díjat lakásonként (bérleményenként) azon belül pedig lakóhelyiségenként (lakószobánként) kell megállapítani. A lakásokhoz tartozó, de nem lakás céljára szolgáló helyiségeket (fürdőszoba, konyha, kamra, belépő, üzlet, műhely, raktár, iroda stb.) 20 négyzetméterig egy lakóhelyiségként kell figyelembe venni.

Ezen belül minden megkezdett 20 négyzetméter alapterületet további egy-egy helyiségnek kell számítani.

(2) Belépő, előszoba, hall, személyzeti szoba, lakószobának csak akkor számít, ha az alapterülete a 6 négyzetmétert meghaladja, külön ablaka van és alvó helyiségül is szolgál.

18. §.

(1) Üresen álló vagy romos helyiség után szemétszállítási díjat nem kell fizetni. Évközben bekövetkezett megüresedés esetén az ingatlan tulajdonosa 15 napon belül köteles a megüresedést a városi tanács végrehajtó bizottsága pénzügyi, terv- és munkaügyi osztályának bejelenteni. A bejelentés alapján a szemétszállítási díjat a megüresedés időpontjától törölni kell.

(2) Üresen álló helyiségnek évközben történő újbóli bérbeadását, használatbavételét az ingalan tulajdonosa 15 napon belül köteles az (1) bekezdésben megjelölt szervnél bejelenteni. A bejelentés alapján a szemétszállítási díjat a bérbeadás kezdetétől számítva kell kivetni úgy, hogy minden megkezdett hónap egész hónapnak számítandó.

19. §.

(1) A szemétszállítási díj mértéke:

a) lakóhelyiségként 3.50 Ft;

b) önálló üzletek, irodák, műhelyek és üzemek helyiségeiben keletkező szemét naponként, vagy más időpontban történő szállítási, vagy kezelési költségét a helyiségek tulajdonosai és a városi tanács vb pénzügyi, terv- és munkaügyi osztályának költségvetési csoportja között létrejött szabadáras megegyezés határozza meg.

(2) A szemétszállítási és szemétkezelési díjat a városi tanács vb pénzügyi, terv- és munkaügyi osztályának költségvetési csoportja veti ki és a kivetésről az ingatlan tulajdonosokat és az egyéb érdekelteket értesíti.

20. §.

(1) Üzemek, vállalatok, intézmények és más szervek a városi tanács végrehajtó bizottsága költségvetési üzemével megállapodhatnak abban, hogy a náluk keletkező háziszemét elszállítása nem a 15. § (1) bek.-ben meghatározott időközökben, hanem ettől eltérő időpontban történjék, feltéve, ha az közegészségügyi, köztisztasági szempontból kifogás alá nem esik.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett szervek a náluk keletkezett háziszemét elszállításáról maguk gondoskodnak, a köztisztasági szervet nem kötelesek igénybevenni és ebben az esetben mentesek a szemétfuvarozási díj fizetésének kötelezettsége alól. Ez a mentség nem vonatkozik azonban a szemétkezelési díj megfizetésére.

IV.

ÁLLATTARTÁS

21. §.

(1) A város területén állatot (liba, kacsa, tyúk, pulyka, ló, szarvasmarha, ösvér, juh, sertés, kecske) az egészségügyi előírások mellett csak körülkerített udvarban lehet tartani. Közterületre állatokat kiengedni, vagy közterületen állatokat legeltetni tilos.

(2) A közegészségügyi előírások és az Országos Építésügyi Szabályzat rendelkezéseinek figyelembe vételével a:

— Széchenyi téren,

— Kiszely utcai tömbbelsőben,

— Kossuth-Aradi utcai tömbben,

— Koch R. — Bajcsy-Zs. utcai tömbben,

— Rókus-közben

mindennemű állattartás tilos.

(3) Kisállatok (baromfi, galamb, házinyúl, nutria stb.) kivételével a:

— Somogyszobi u. vasútig terjedő szakaszán;

— Vasút utca;

— Aradi utca nyugati oldalán a Szabó D. utcáig terjedő szakaszán;

— Kiszely utca mindkét oldalán a Rinyamenti Vízgazdálkodási Társulatig:

— Temesvári utca, Aradi és Kolozsvári u. közötti szakaszán;

— Dózsa György utcának a Rozsnyói utcáig terjedő szakaszán;

— Tallián,

— Kilián,

— Csokonai;

— Ságvári,

— Kossuth,

— Április 4.,

— Szabó Dezső,

— Mártírok,

— Árpád

utcákban az állattartás tilos!

(4) Sertés és a (3) bekezdésben felsorolt kisállatok kivételével a:

— Bajcsy-Zs.;

— Munkás

— Kolozsvári utcának a Szabó D. utcáig terjedő szakaszán;

— Temesvári u. Kolozsvári és Munkácsy u. közötti szakaszán:

— Tavasz;

— Rózsa;

— Dózsa György utcának a Rozsnyói utcától az Alkotmány és Komáromi utcáig terjedő szakaszán;

— Alkotmány;

— Báthori;

— Bercsényi;

— Bezerédi;

— Bocskai

utcákban az állattartás tilos!

(5) 1976. január 1-től a:

— Bajcsy-Zs. u. keleti oldalán;

— Munkás u. déli oldalán;

— Kilián;

— Csokonai;

— Ságvári;

— Tallián

utcákban mindennemű állattartás, a kisállatok (baromfi, galamb, házinyúl, nutria stb.) kivételével a:

— Zrínyi utca nyugati oldalán;

— Munkás utca északi oldalán;

— Bajcsy-Zs. utca nyugati oldalán

az állattartás tilos!

(6) A városi tanács végrehajtó bizottsága szükség szerint elrendelheti az állattartás más utcákban történő megszüntetését vagy korlátozását is.

(7) A városi tanács végrehajtó bizottsága — a KÖJÁL javaslata alapján — a (2) — (4) bekezdésben felsorolt utcákban is elrendelheti az állattartás korlátozását, vagy teljes megszüntetését egyes állattartóknál, ha az a környezetet szennyezi, vagy egészségügyi szempontból kifogás alá esik.

(8) Tejbegyűjtők, húsboltok, vendéglők, üzemi konyhák és étkezdék udvarán, ha az állattartás nem esik egyébként a (2) —(4) bekezdésben felsorolt korlátozás alá, csak abban az esetben tartható állat, ha az ólak az említett létesítmény bejárattól legalább 30 méterre helyezhetők el, külön gazdasági udvarban és az udvarnak a létesítmény udvarától elkülönített része van.

22. §.

A város területén kutyát csak megkötve, vagy zárt helyen szabad tartani, közterületen csak pórázon lehet vezetni.

V.

SZABÁLYSÉRTÉSEK

23. §.

(1) Aki a tanácsrendelet (továbbiakban: R. (3. §. (1) — 5. §. (2—3) bek., 6. §. (1) bek., 7. §. 8. §. — 10. §. és 21. §-okban foglaltakat megszegi, a 17/1968. (IV. 14.) Korm. rendelet 71. §. (1) bekezdésbe ütköző szabálysértést követ el és 3000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Aki a R. 9. §.-át megszegi a 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. R. 137. §-ába ütköző szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Aki a R. 11. §. (2—3) bekezdését megszegi, a 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rend. 142. §-ába ütköző szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(4) Aki a R. 1. §. (1) bekezdését megszegi a 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rend. 140. §-ába ütköző szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(5) A szabálysértési eljárás lefolytatásánál az általános illetékességi szabályokat kell alkalmazni.

VI.

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

24. §.

(1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1974. január 1-től, illetve a rendeletben feltüntetett időponttól kell alkalmazni.

(2) E rendeletben foglalt rendelkezések végrehajtásáról a városi tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szervei gondoskodnak.

Nagyatád, 1973. december 7.

HAMVAS JÁNOS s. k.
tanácselnök

KOVÁCS JÁNOS s. k.
vb-titkár

A város 1974. évi fejlesztési-alap terve

Bevételek:	(1000 Ft-ban)
Lakossági városfejlesztési hozzájárulás	450
Út- és közműfejlesztési hozzájárulás	189
Ház- és házhelyértékesítés	668
Telekadó	1
Egyéb bevételek	2548
Saját bevételek összesen:	3856
Vállalatok városi hozzájárulása	562
Tsz városi hozzájárulása	27
Helyi bevételek összesen:	4445
Felsőbb tanácsi hozzájárulás	
Felsőbb tanácsi támogatás célcsoportos fejlesztési feladatokra:	
a) lakásépítésre	10732
b) szövetkezeti lakás bankhitele	5088
Előző évi pénzmaradvány	3178
Keretátvétel	5125
Bevételek mindösszesen:	34017

Kiadások:	(1000 Ft-ban)
1. Célcsoportos beruházás	
a) lakásépítésre	24079
b) lakásépítési támogatási alap	30
2. Egyéb beruházás	
Szennyvíztisztítómű építésére	2506
Garázs építésére (állami)	78
Művelődési ház szinpadi világítására	200
Óvoda építésére Kiszely lakótömbben	1671
Szakmunkásképző Intézet bővítésére	420
Klubkönyvtár létesítésére Bodvicán	67
MHSZ bázis építésére	1152
Úttisztító gép beszerzése	160
3. Vállalatok és egyéb szervek támogatása:	
MHSZ városi-járási szervezetének	3
4. Nem beruházási célú felhasználás:	
Bankhitel törlesztére és kamataira	2700
Tanácstagi keret	140
Orvosi rendelő vásárlására	100
Egyéb kommunális feladatokra	60
Lakáshasználatbavételi díj különbözet	100
Vízellátási tanulmányterv készítésére	86
Tartalékra	463
Kiadások összesen:	34017

Úttörők tanácsülésen

A városi tanács legutóbbi ülésére meghívót kapott a 4323. sz. Latinca Sándor úttörőcsapat. Ismerjék meg a tanácstagok munkáját, ez volt a cél.

Csapatvezetőnk közölte a hírt, hogy 12 pajtás képviseli az úttörőket. Én is megörültem, amikor megtudtam, hogy a kijelöltek közé kerültem. Másnap reggel boldog izgalommal kötöttük piros nyakkendőnket, és vettük fel egyenruhánkat. Kíváncsiak voltunk, milyen is lehet egy ilyen tanácsülés?

A művelődési központ kiállítási termébe mentünk, ott már a tanácstagok mind jelen voltak. Leültünk mi is, kezünkben papírlappal, ceruzával, hogy megfigyeljük mit is beszélnek a felnőttek, hogyan is intézik városunk sorsát?

Hamvas János tanácselnök köszöntötte a megjelent tanácstagokat, szeretettel üdvözölt minket is. Közölte az ülés tárgyát: a város kereskedelmi ellátottságáról, a kereskedelmi szervek munkájáról lesz szó.

Részletesen elmondták, hogy mi is a jelenlegi helyzet. Megállapították, hogy az elmúlt években rendkívül nagyot fejlődött a kereskedelem, egy sor új üzlet létesült, sőt a régi boltok nagyrészét is korszerűsítették.

Többen dicsérték a kereskedelmi dolgozók tevékenységét, akik lelkiismeretesen végzik nehéz munkájukat, szívesen és udvariasan foglalkoznak a vevőkkel.

A dicséret mellett bírálták és felvetették a hiányosságokat is. Meglepődtünk, milyen nyíltan beszélnek a hibákról? Szóba került, hogy miért szüntették meg a Kossuth utcai tejboltot? Miért nem lehet Nagyatádon reggelit kapni? Miért nem gondoskodik az áfész permetező szerekről, miért hiánycikk ez, amikor szükség van rá? Miért kap Nagyatád nagyobb részt fagyasztott húst?

Ezekből a kérdésekből láttuk, mi mindenre kell kiterjedni egy tanácstag munkájának? Nagy a felelősségük a város ügyeiért. Hozzászólásaikból megértettük, hogy szeretik városunkat, mindent megtesznek, hogy szebb legyen a környezet, s az itt lévő emberek jól érezzék magukat. Ezek a tanácstagok nem mennek el közömbösen a város dolgai mellett. Sok-sok ilyen lakóra van szükség, mint ezek a tanácstagok.

Élmény volt számunkra ez a gyűlés, köszönjük a város vezetőinek, hogy meghívtak bennünket.

Varga Kálmán
az úttörőtanács titkára

Fiatalok a városért

A KISZ VIII. kongresszusa óta eltelt 2 és fél év társadalmi és politikai eseményekben gazdag volt. A KISZ Városi Bizottsága és a város KISZ-szervezetei a párt és a KISZ határozatokat tervszerűen, éves akcióprogramok és ülésterv alapján hajtották végre.

Eredményesen zárultak a KISZ-oktatások, tartalmasak voltak a politikai évfordulókhoz kapcsolódó megemlékezések. A város ifjúkommunistái magukénak vallják a marxizmus-leninizmus eszméit, helyeslik pártunk politikáját, cselekvően részt vesznek a szocialista társadalom építésében.

A KISZ-szervezeteknek, vezetőknek egyik fontos feladata volt- és jelenleg is az, hogy az ifjúságot mozgósítsa a negyedik ötéves terv teljesítésének segítésére. A Fiatalok a városért akció is ezt a célt szolgálta. Eddigi eredményeink a következők:

— Nagyatád tisztasága, csinosítása érdekében évente 2 alkalommal (április 4. és november 7. tiszteletére) tisztasági napokat szerveztünk, amelyeken elsősorban a város tanulóifjúsága végzett becsületes munkát. Az elmúlt 2 évben 4 ezer fiatal 1200 óra társadalmi munkával járult hozzá az akció sikeréhez. Ezentúl nagyra értékelhető az a munka is, melyet a dolgozó fiatalok munkahelyük környékének tisztasága érdekében tettek.

— Az üzemek fiataljai és a szakmunkásképző tanulói a város bölcsődéinek és óvodáinak partronálását vállalták. Játékokat, szemléltető eszközöket készítettek a kicsiknek. Kisebb átalakítási munkálatokat is végeztek pl.: a Kossuth úti óvodánál: a TÖVÁL KISZ-fiataljai az általános iskolánál, a szakmunkásképzőben az intézeten belüli alakítások; a kollégium klubjának felépítése. Kiemelkedő a kollégiumi munkák értéke: több mint félmillió forint.

— A Danúvia KISZ-szervezetei is kivették részüket a város építése, szépítése érdekében. Nagyszerű eredményeikért a Somogy megyei KISZ Bizottságtól a Fiatalok a IV. ötéves terv sikeres végrehajtásáért kitüntető zászlót kapták.

— Az 1972. évi tornádó okozta károkat önkéntes munkák szervezésével enyhítették a fiatalok. A cérnagyári ifjúkommunisták 1 kommunista vasárnap bevételét — 7000 Ft-ot — osztottak szét a károsultak között.

— 1972-ben és 1973 ban is sikeres volt a nagyatádi nyári önkéntes ifjúsági építőtábor szervezése és lebonyolítása. Az elmúlt 2 évben — barcsi, csurgói, nagyatádi középiskolások és szakmunkástanulók — a táborozáson résztvevő 200 fő 13 200 órát dolgozott Nagyatád fejlesztése, ezen belül elsősorban a fiatalok lakásgondjainak csökkentése érdekében. Végzett munkájuk értéke összesen: mintegy 1 millió forint. Munkájuk eredményeként a tervezettnél előbb jut lakáshoz 36 fiatal házas. Elismerést érdemel az a 100 középiskolás, szakmunkástanuló lány, akik 1972-ben illetve 1973-ban jó munkájukkal hozzájárultak a központi építőtáborok sikeréhez.

— Az 1974-es építőtáborban összesen mintegy 80 fiatal dolgozott. Ez évben a táborozók hozzájárultak a Szakmunkásképző Intézet bővítésének meggyorsításához, a lakásépítési terv teljesítéséhez, az autószervíz építésének meggyorsításához és Nagyatád parkosításához.

Mint a fentiekből kitűnik a város fiataljai — elsősorban az ifjúkommunisták — nagyon eredményesen segítik a város IV. ötéves tervének teljesítését. Célunk az, hogy a jövőben — az eddigi sikerekre alapozva — még eredményesebben tovább folytassuk a „Fiatalok a városért" akciót, munkánkkal még szebbé, még gazdagabbá tegyük fiatal városunkat.

Nagyatád, 1974. július 8.

Tamás Viktor s. k.,
a Városi KISZ Bizottság titkára

A régi és az új

Múlt – jelen – jövő

városunk kulturális életében

1971. április 4 — Nagyatád történetében ünnep. A települést szorgalmas, kitartó munkával olyan szintre fejlesztették az itt élő emberek, hogy a megtisztelő városi rangot kiérdemelte.

Több mint három év telt el az esemény óta. Ez az idő egy település életében nem nagy, de Nagyatád fejlődésének egyik legtermékenyebb időszaka. A többet tenni, jobban dolgozni együtt cselekedni szelleme irányítja hétköznapjaikat. Ennek eredménye a fiatal város egyre fiatalabbá válása, aminek nap mint nap tanúi lehetünk.

Eredményeink kulturális területen is számottevőek. Első eseményként említhető az új óvoda megnyitása. Az Alkotmány úti korszerű intézmény 75 apró emberkét várt. Az igény meg is volt, hiszen közel száz gyermek boldog, megelégedett zsibongása töltötte meg élettel a létesítményt.

Közben gomba módra nőttek az új lakóépületek. A beköltözhető családok gyermekeit intézményekben kellett elhelyezni. A gondok között továbbra is fő súlyt az óvoda jelentette.

A tanács a külső városrészekben lakó családokon segített, amikor Henész és Bodvica területén működő félnapos óvodákat átszervezte napközissé. Az igények egyre nőnek, a lehetőségek korlátozottak. Az elmúlt két év változását a következő adatok jól érzékeltetik:

Az óvodai felvételeknél társadalmi bizottság döntött, amellyel érvényesítettük az üzemi dolgozók érdekvédelmét. A fizikai dolgozók gyermekeinek elhelyezését megnyugtatóan megoldottuk.

Sajnos 150 százalékos feltöltéssel tudtuk ezt elérni. Az ilyen zsúfoltság mellett a nevelőmunka területén a minőségi előrelépés nem látszik megnyugtatóan biztosítottnak. Az eredmények, tapasztalatok szerencsére kedvezőek, hiszen az új nevelési program bevezetése óta lassú, de biztos irányban mutató a színvonal emelkedése.

Az óvodák felszereltségének javítását fontos feladatunknak tekintettük. 1973-ban a költségvetésen túl 40 000 forintot célfeladatként, 117 000 forintot pótelőirányzatként adott az óvodák felszereltségének javítására a tanács.

A gondokat növeli a 12 órás nyitvatartás, amit az üzemek igényei megkívánnak.

A következő évben új, 100 férőhelyes óvodát építünk. Célunk, hogy az V. ötéves terv végére az óvodai igényeket 100 százalékig kielégítsük.

Az általános iskolai beiskolázási feladatokat jól megoldották. Az iskolai bukások száma csökkent. Ezt elősegítették azok a kísérletek és általánosan bevezetett rendelkezések, amelyek az oktatás továbbfejlesztését szolgáló párthatározat nyomán születtek.

Jól ismert gond a tanteremhiány, amely nemcsak megyei, és országos szinten is az egyik legrosszabb nálunk.

Jelenleg 20 tanteremmel rendelkezik a város egyetlen általános iskolája, amelyből 17 normál, 3 szükségtanterem. A tanítás két váltásos. Ez a tény már magában is az általánosan jelentkező túlterhelést növeli. A tehetséggondozás, a hátrányos helyzetű tanulók megsegítése politikai feladata is az iskoláknak. Ezt a szakkörök, szakkorrepetálások szolgálják. Nagyatádon sajnos harmadik műszakot jelentenek ezek az iskolai helyhiány miatt. Így hatékonyságuk nem egyenlő a tanulók és nevelők befektetett energiájával.

Helyzetükön javítani csak az új iskola építésével lehet. 1980-ra 1530—1540 általános iskolai tanuló várható. Ennek alapján a kétváltásos tanítást még nem tudjuk megszüntetni, hiszen 56 tanulócsoporthoz a tervezett 16 tantermes iskola megvalósítása után csak 36 tanteremmel rendelkezünk majd.

Oktatáspolitikai céljaink megvalósítása a tanulók növekvő szabad idejével is jár. Ennek akkor lesz teljes a gyakorlati haszna, ha a szabadidő értelmes felhasználására nevelve azt segítjük is megvalósítani. A mostoha tárgyi feltételek ezt akadályozzák, de előrelépés mégis van. A tanulóifjúság sportolási lehetőségeinek bővítése ezt a célt szolgálja (megyei és városi tanácsi támogatással, iskolai társadalmi munkával sportudvart alakítottak ki.)

Az általános iskolai napközi-otthonban az elmúlt 2 évben minden jelentkező igényét ki tudtuk elégíteni.

Eredményeinkhez sorolhatjuk az oktatás korszerűsítésére biztosított 210 000 Ft értékű szemléltető eszközt, amely a megyei és városi tanács támogatásával gazdagítja az iskolát. (1973. évi támogatás.)

A város és részben a járás általános iskoláinak gondján enyhít a kisegítő iskola, s egyben 84 gyermek életét segíti megfelelően formálni.

Az iskola városrendezés szempontjából lebontásra váró épületben van. Jelenleg 5 tanulócsoport bővítése szükséges, amelynek elhelyezése szinte megoldhatatlannak látszik. Ebben az iskolatípusban egy tanulócsoportra 15 tanulónál több nem juthatna ahhoz, hogy a tanulókat megfelelően előkészíthessék a felnőtt korra, a társadalmi beilleszkedésre.

Sajnos a tanulók száma évről évre nő. Ha visszatekintünk az elmúlt 10 évre, akkor Nagyatádon a kisegítő iskolálába járók száma tízszeresére nőtt.

Az állandóan növekvő létszám sürgeti, hogy a következő ötéves terv első felében a kisegítő iskola megépüljön. Hiszen 1980-ra 213 gyermek várható ebbe az intézménybe.

A szakmunkásképző iskola önálló intézményként működik a városban. A tanulók beiskolázása megfelelő pályaválasztási propagandamunkával történik. Az iskola célja az, hogy Nagyatád és a járás szakmunkásigényét egyre jobban kielégítse. A tanulók száma ugyan csökkent az elmúlt években, viszont a választható szakmák száma nőtt. Jelenleg 27 szakmában képeznek tovább tanulókat az intézményekben, működik a kihelyezett szakközépiskola levelező tagozatának 3. osztálya, amely újabb továbbtanulási lehetőséget biztosít.

A jelenleg 6 tantermes iskola a nyár folyamán két szaktanteremmel bővült. A következő ötéves tervben feladatunk korszerű tanműhelyekkel felszerelt szakmunkásképző iskola létrehozása.

A gimnázium évek óta beiskolázási gondokkal küzd. Ezen segített 1973 szeptemberében a beinduló egészségügyi szakközépiskola. A két intézmény működésének tárgyi feltételei megfelelően biztosítottak. Az egészségügyi szakközépiskola a nagyatádi és a marcali járás területén az egészségügyi középkáderképzést biztosítja.

200 férőhelyes korszerű kollégium segíti a város oktatási intézményeinek munkáját. Fejlesztésére az elmúlt két évben nem volt szükség, mivel iskolatípusonként eddig minden igényt ki tudott elégíteni. A tanulók képességeinek kibontakoztatását az intézmény felszereltsége maximálisan biztosítja.

A zenei érdeklődésű tanulók számára lehetőséget biztosít a zeneiskola, amely 1973. szeptemberétől önálló intézmény.

Társadalmunk jellemzője a növekvő szabadidő és ezzel párhuzamosan a minden oldalúan fejlett bonyolult technikát alkalmazni tudó emberek képzése. Ehhez ad segítséget a könyvtár is. Az épülete még most sem megfelelő a feladatok megoldására.

A városi rang elnyerésének második évfordulóján nevezetes esemény történt a településen. 20 millió forintos beruházással új művelődési központot kapott a lakosság, amely a művelődési lehetőségek körét ugrásszerűen növelte.

Jelentős az az összefogás, amelynek célja az új óvoda társadalmi úton történő felépítése. Több üzem csatlakozott az akcióhoz. Növekszik azoknak a száma is, akik egynapi keresetüket ajánlják fel az intézmény létesítéséhez.

Minden oktatási intézmény között együttműködési szerződés született a város egy-egy üzemével, vállalatával. A kölcsönös segítés konkrét megvalósulásából szép eredmények születhetnek.

A város vezető párt- és tanácsi testületei jól látják a művelődésügy helyzetét és helyesen szabták meg az elkövetkezendő évek feladatait. Terveink szépek. A lehetőségek köre a tervek megvalósításához véges. Ahhoz, hogy elképzeléseink mind nagyobb százalékban valósággá váljanak, minden kéznek együtt kell dolgoznia, minden fejnek együtt kell gondolkoznia, minden forintot a leggazdaságosabban kell felhasználni. Így lesz óvoda, iskola, könyvtár, ezzel kamatozik az anyagi befektetés a szellemi erők növelésével, és válik a tudás anyagi erővé.

Az új művelődési központ.

Dezső Lászlóné
művelődésügyi osztályvezető

Az állampolgárok ügyeinek intézése

Az MSZMP X. kongresszusának határozatában jelentős helyet foglaltak el az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésére tervezett intézkedések.

A határozatok alapvető feladatként szabták meg a tanácsnak, hogy a lakosság ügyeit gyorsabban, kulturáltabban és eredményesen intézzék. A kongresszust határozat végrehajtásaként megjelent párt- és kormányhatározatok, az új tanácstörvény, majd a NET 15/1973. számú határozata, az államigazgatási jogalkalmazás jogpolitikai irányelvei azt a célt tűzték ki, hogy határidőtartóan érvényesüljön a szocialista törvényesség, a tanácsok a jogszabályokat egységesen, társadalmi, politikai és gazdasági céljaiknak megfelelően alkalmazzák.

A központi irányítás hatékonyságának növelése mellett a helyi tanácsok jelentős önállóságot kaptak. A tanácsnak, a végrehajtó bizottságnak és a szakigazgatási szerveknek a jogszabályok keretei között önálló hatáskörük van. Hatáskörükbe tartoznak a lakosságot közvetlenül érintő államigazgatási feladatok, a terület- és településfejlesztéssel, valamint a lakossági szükségletek folyamatos és egyre magasabb szinten történő ellátása érdekében szükséges intézkedések biztosítása.

Az 1957. évi IV. tv. biztosítja a jogi lehetőségeket ahhoz, hogy az államigazgatási eljárásban az állampolgárok ügyeit a szocialista törvényesség elveinek szem előtt tartásával a korábbiaknál összerűbben, a bürokráciától mentesen intézzék.

E jogok gyakorlása azt a célt is szolgálja, hogy tovább erősödjék a lakosság és a tanácsi szervek kapcsolata, az állampolgárok elégedettek legyenek a tanácsi ügyintézéssel, a társadalmi és egyéni érdek lehetőleg minden esetben találkozzon.

Nagyatádon a várossá szervezés után sajátos helyzet alakult ki. A várossá szervezéssel egyidőben az új tanácstörvény hatálybalépésével, majd azt követően több mint 250 új hatáskör került a városi tanácshoz.

A korábban járási vagy megyei tanácsszinten intézett elsőfokú ügyek közül jelentős számban kerültek le olyan jogosítványok, amelyeket az apparátusnak meg kellett ismerni és azt a gyakorlati életben alkalmazni.

A lakosságtól és egyéb szervektől érkezett ügyiratok száma három év alatt közel megduplázódott.

1970-ben 6000 ügyirat, 1973-ban 11 300 ügyirat érkezett a városi tanácshoz. (1960-ban 1350.)

Az érkezett ügyiratok jelentős részében — 1800—2500 esetben — hatósági döntést kellett hozni. Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben az ügyeket részletesen feltárni kellett vizsgálni, szükség szerint helyszíni szemlét kellett tartani, más hatóságokat megkeresni, szakvéleményeket beszerezni stb.

Természetesen a kezdeti időszakban, különösen a várossá szervezést követő első hónapokban előfordultak jogszabálysértések, bürokratikus vonások, túlzott hivataloskodó módszerek egyes ügyek intézése közben. Ebben közrejátszott az is, hogy az ügyintézők több mint 50%-a a várossá szervezés után került az apparátusba.

Az ügyintézés és a hatósági munka összességében ma már lényegesen jobb, mint korábban. Ügyintézőink elsajátították a szükséges jogszabályismeretet, alapvetően törvényesen, szakszerűen, kulturáltan és gyorsan intézkednek a különböző ügyekben. Egyre kevesebb eset fordul elő, hogy 30 napon belül nem intézkednek a benyújtott kérelmek ügyében. A legnagyobb eredménynek azt a tényt tartjuk, hogy városunk lakóinak nagy többsége elégedett a tanácsi tevékenységgel, velünk együtt örül és büszke elért eredményeinkre.

Joggal vetődik fel viszont, hogy néhány esetben ennek ellenkezője is előfordul. Az ügyfél elégedetlen, nem kapta meg időben a kért engedélyt, vagy okiratot, különböző iratok beszerzését követelik tőle, többször meg kell jelennie a tanácsnál, amíg ügye végérvényesen elintézést nyer, igazságtalannak, vagy törvénytelennek tartja a hatóság döntését.

Sajnos előfordultak esetek, amikor az ügyintézés hibái miatt ezek az ügyfelet igazolták és jogos az elmarasztalás.

Az előforduló hibák megszüntetésére azonban egyre több intézkedés történik, bízunk abban, hogy ezek száma belátható időn belül teljes mértékben megszűnik.

A különböző érdekek összehangolt érvényesítésére szocialista társadalmunkban a feltételek adottak. Ezeket elsősorban a párt és a kormány politikája biztosítja.

A társadalmi és egyéni érdek napjainkban még óhatatlanul összeütközésbe kerül, mint pl. ingatlanok kisajátításakor. De az egyéni érdek összeütközésbe kerül a társadalmi érdekkel olyan esetekben is, amikor az ügyfél a jogszabályokban foglalt előírásokat nem tartja be, engedély nélkül építkezik, szabálysértést követ el, a spekulációs, vagy munka nélkül szerzett jövedelme után progresszív adóval sújtják stb.

A jogalkalmazó tanácsi ügyintézőnek kiemelt figyelmet kell fordítani az érdekek érvényesítésére, de olyan esetben, amikor erre nincs lehetőség, akkor elsősorban a társadalmi érdeket kell előtérbe helyezni. Ezt követeli meg a szocialista törvényesség, de a társadalom érdeke is.

Az a célunk, hogy városunk valamennyi lakójának érdekeit szem előtt tartva, a jövőben a hatósági feladatokat gyorsan és kulturáltan intézzük.

KOVÁCS JÁNOS
vb-titkár

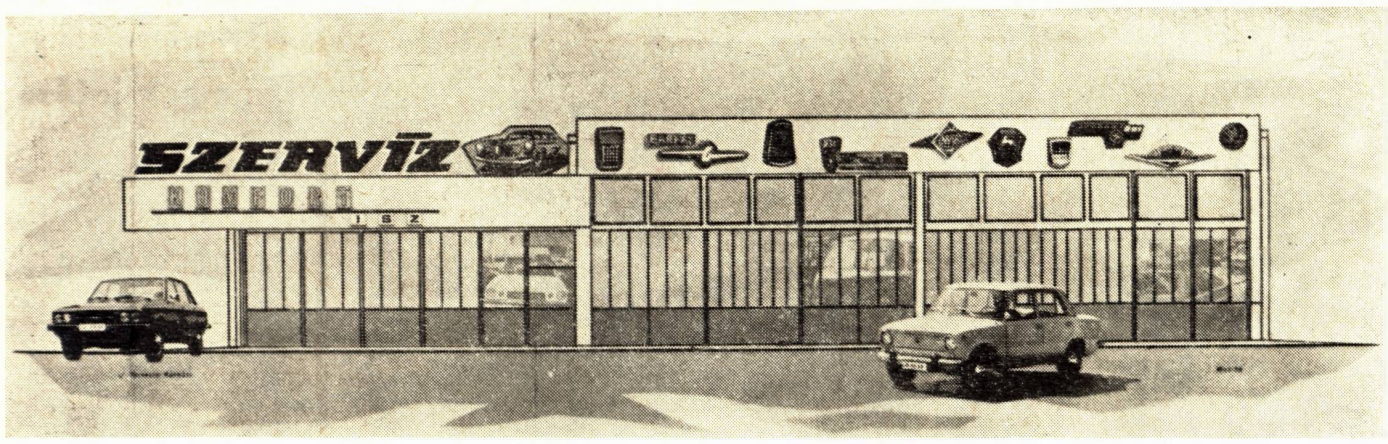

Épül az új szervizállomás

A Nagyatádi KOMFORT Ipari Szövetkezet szolgáltató részlege a jelenlegi kedvezőtlen körülmények ellenére is dinamikusan fejlődik. Az autójavító részleg 10 típusú gépkocsi, a motorjavító részleg pedig 8 típusú motorkerékpár javítását végzi.

A szerviz munkájával a lakosság és a közületek is elégedettek. A lehetőségekhez képest a részlegeket műszakilag és szakmailag állandóan fejlesztették.

A szervizállomás jelenlegi helyén tovább már nem bővíthető. A gépkocsik számának gyors emelkedése és az idegenforgalom növekedése szükségessé tette egy új szervizállomás megépítését. A szövetkezet ezért határozta el a telephelyhez kapcsolódó Rinyaparti területen új, modern szervizállomás felépítését. Az épület egy tömbből áll, ebben kapnak helyet a műhelyek, szerelőcsarnokok, szociális helyiségek, raktár és kiszolgáló helyiségek is.

A szervizállomás beépített alapterülete 1300 négyzetméter lesz. Tervezett beruházási költsége 14,5 millió forint, átadási határideje 1975. május 1.

Az új szervizállomás üzembehelyezésével lényegesen megjavulnak a feltételek ahhoz, hogy a jelentkező igényeket a jövőben még magasabb szinten elégítsék ki.

Szakmunkásképzés

A szakmunkásképzés 1953-ban kezdődött meg Nagyatádon, az általános iskolával közös igazgatásban. 1968-ban vált önálló igazgatású intézménnyé, de saját épülettel akkor még nem rendelkezett. 1970-ben gazdaságilag is önállóvá vált, s az ezzel egyidőben átadott intézmény kedvezőbb feltételeket biztosított a képzés színvonalának emeléséhez.

Városunk iparának és kereskedelmének dinamikus fejlődése megszabta az iskola tennivalóit. Az iskola fennállása óta több mint 2000 szakmunkást képeztünk és adtunk a város üzemeinek. Ma már a Nagyatádon dolgozó munkásság gerincét képező szakmunkásrétegnek közel a felét szocialista társadalmi rendszerünk szakmunkásképző iskolája nevelte. Jelenleg 27 szakmában 54 vállalatnál illetve magánkisiparosnál folyik az elméleti és gyakorlati képzés.

A szakmunkásképzésben nagy szerepet vállalt a DANUVIA 4. sz. Gyáregysége, ahol az utóbbi években közel 100 tanulót oktattak — főleg gépi forgácsoló és szerszámkészítő szakmában — 5 szakoktató irányításával.

Az Állami Építőipari Vállalatnál — és ahol azt a tanulólétszám lehetővé tette — a csoportos oktatást választották a szakma gyakorlati ismereteinek elsajátítására. Ahol erre lehetőség nem volt, ott egy-egy szakmunkás mellé osztották be tanulóinkat. A tanulókkal foglalkozó szakmunkásoknak 5—20 százalékos a bérkiegészítése.

A szakképzett munkaerőutánpótlás érdekében a vállalatok vezetői mind több gondot fordítanak a korszerű szakoktatásra. A VOLÁN helyi vállalata pl. saját erőből épített tanműhelyt, s 1973 óta 2 szakoktató irányítja az autószerelők gyakorlati képzését.

Tanulóink a 3 éves képzési idő alatt ösztöndíjat kapnak. Azoknál a szakmáknál, ahol a terv szerinti beiskolázás nehezen teljesíthető, a tanulók ösztöndíj-kiegészítést is kapnak. Így az I. éves tanulók pénzjuttatása 550 Ft, a III. évfolyamban már a 800 Ft-ot is elérheti. Ezenkívül minden tanuló ingyenes munkaruha és tankönyvellátásban, kedvezményes étkeztetésben s ha igényli — minimális térítés ellenében — kollégiumi ellátásban is részesül.

Városunk üzemeinek szakmunkás igényes évről évre növekszik, ugyanakkor a tanulólétszám csökken. Míg az 1969—70-es tanévben 500 tanulója volt intézetünknek, jelenleg 400. Az 1971—72-es évben még ennél is kevesebb.

Ennek oka részben a demográfiai hullám. Az utolsó két évben ismét emelkedő a jelentkezők száma. Ehhez hozzájárult az is, hogy az iskola nevelőtestülete részt vesz az általános iskolák pályairányító munkájában és évente pályaválasztási kiállítást is rendez.

A fenti okok miatt a tantestület egyik legfontosabb feladata a tanulók lemorzsolódásának csökkentése. Jelenleg ez 2—3 százalék, amely az országos átlag alatt van.

Tanulóink előképzettsége köztudottan gyenge. Ennek ellenére az iskolai tanulmányi átlag 3 felett van. Ezt az eredményt elsősorban a szakmaszeretet, a céltudatos szakmaszerzés motiválja. Ezenkívül ma már szemléltető eszköz ellátottságunk jó, s ezeket az oktató munkában mind jobban és hatékonyabban használjuk fel. Az iskola bukási százaléka csökken, néhány év óta 4—5 százalék körül mozog.

Mindezek ellenére nem tudjuk biztosítani vállalataink szakmunkás igényét. Ezért

Az új szakmunkásképző intézet.

mind nagyobb jelentőségű a betanított és segédmunkások szakmunkássá képzése. A vállalatok, üzemek vezetői is hatékonyan segítik a felnőttoktatást.

Ma már a szakmunkáspálya nem zsákutca. Társadalmunk biztosítja, hogy a tehetséges tanulni vágyó fiatalok a szakmunkásbizonyítvány megszerzése után szakközépiskolai végzettséget szerezzenek, s bárhol továbbtanulhassanak.

Ez a lehetőség 1973 óta intézetünkben is adott. Az elmúlt tanévben a dolgozók 2 éves szakközépiskolájába 46-an iratkoztak be.

Iskolánk nemcsak egyszerűen szakmunkásokat képez, hanem a közösségért dolgozó, a munkahelyi kollektívában helyét megtaláló, társadalmunk változásaira pozitívan reagáló embereket is. Ezt segíti az intézmény KISZ-szervezete is a fiatalok közéleti szereplésének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésével. Önálló KISZ-helyiséggel és könyvtárral rendelkezünk.

Természetesen vannak gondjaink is. A legnagyobb a sportolási lehetőségek hiánya, mivel iskolánk sem tornateremmel, sem önálló sportlétesítménnyel nem rendelkezik.

Szemléltető eszközeink tárolása sem megfelelő, szertárunk nincs. (A folyamatban lévő iskola bővítés ezt részben megoldja). Nincs iskolai tanműhelyünk, s így a csoportos képzésben nem részesülő tanulók számára az egységes alapképzést nem tudjuk biztosítani.

Ismerjük városunk mukaerőutánpótlási gondjait, iparának fejlődési ütemét. Minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy iskolánk eredményes működtetésével enyhítsük ezeket a gondokat.

Kiss János
igazgató

Mezőgazdasági szakcsoportok helyzete és feladata a Nagyatád és Vidéke ÁFÉSZ-nél

Szövetkezetünk — amellett, hogy vállalati gazdálkodást folytat —, elsősorban és mindenek előtt a tagok szövetkezete, melynek fő célkitűzése, hogy minél szélesebb körű legyen a benne tömörült tagság érdekeinek szolgálata.

E fogalomkörbe tartozik és jelentős szerepet képvisel a mezőgazdasági szakcsoportok szervezése —, termelésének a legkülönfélébb szövetkezeti módszerekkel történő segítése (naposbaromfi ellátás, szaporító és alapanyagok, keveréktakarmányok biztosítása, termeltetési előlegek folyósítása, szaktanácsadás stb.) és a termékek minél kedvezőbb értékesítése.

Szövetkezetünk igazgatósága, felismerve a kérdés fontosságát, az üzemág forgalmát 1970. évtől háromszorosára növelte. Az áruként forgalomba kerülő termékmennyiség 1973. évben 140 vagon volt, 16 vagon burgonya, 41 vagon zöldség, 52 vagon gyümölcs, 11 vagon tojás, 10 vagon nyúl és 4 vagon méz. 1974 évre 160 vagon áru felvásárlását tervezzük, 20 millió Ft forgalmi értékben, melyen belül legnagyobb volument képvisel a tervezett 80 vagon zöldség — ebből 50 vagon uborka — és a 25 vagonos nyúl felvásárlásunk.

Amint a fentiekből is kitűnik, az áruként forgalomba kerülő termék mennyisége igen értékes összetételű és a központi ellátási funkciója mellett jelentős export alapot képvisel (pl. 25 vagon nyúl, 4 vagon méz stb).

Jelentős a szakcsoporti fólia alatti primőr zöldségtermelésünk.

1974. évben 55 db fóliasátorral, 4455 m²-es termőterülettel folyt a korai árutermelés.

A termelési terv kialakításánál az a törekvésünk, hogy az érdekek szinkronba hozásával a nagyüzemi termelést kiegészítve, javítsuk elsőfokon a helyi ellátást és mint konzervgyári körzetben az ipari igényeknek megfelelően növekedjen a zöldség és gyümölcstermelése.

Ez a szervező tevékenység, illetve termeltetés többnyire a kézi munkaigényes területekre irányul. Termelési tevékenységünk szervezettségét segíti a 800 fős taglétszámú 13 szakcsoportunk, melyek a fenti tevékenységünk mellett fontos társadalmi és szövetkezetpolitikai szerepet is betöltenek.

Nem kielégítő — mivel hagyománya nincs körzetünkben — a gyümölcs termelés. Ennek fokozása állandó napirenden van. Helyi adottságainkat figyelembe véve a szaporítóanyagok központi beszerzésével a meggy és málna telepítéseket kívánjuk hatékonyabban fokozni.

További célunk a helyi adottságok ismeretében a 3-as érdek szinkronba hozásával a spontán jelleg megszüntetése, a szerződéses termeltetés szélesítése és a korszerű termeltetési módok elterjesztése a tagság még nagyobb körének szakcsoportba szerzése.

Alsecz János
ig. elnök

Bemutatjuk a Társadalmi Ünnepségeket és Szertartásokat Szervező Irodát

A Somogy megyei Tanács V. B. határozata alapján a nagyatádi Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága 1972. január 1-vel létrehozta a Társadalmi Ünnepségeket és Szertartásokat Szervező Irodát.

Az elmúlt két és fél év tapasztalata, valamint a lezajlott családi események száma és színvonala igazolja, hogy az iroda a társadalmi aktívák segítségével eredményesen dolgozik, az eléje tűzött feladatokat jól megvalósítja. Eredményes és gyümölcsöző kapcsolat alakult ki a különböző szolgáltató vállalatokkal, vendéglátó egységekkel, a kertészettel, fodrász és fényképész ktsz-el.

Az irodai szolgáltatások rendjét a Somogy megyei Tanács V. B. intézkedési terve és a Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága által elfogadott működési szabályzat tartalmazza. A szabályzat alapján az Iroda alapszolgáltatásai térítésmentesek. Az alapszolgáltatások közé tartozik a gépzene, az úttörő kamarakórus, valamint a szónok biztosítása. Színes, megható élményt nyújt a szervezett ünnepségeknek az óvodások kedves műsorszáma.

A végrehajtó bizottság határozatában megjelölt díjtételek alapján az Iroda ünnepi csokrot rendel, ünnepi étkezést szervez, fénykép, film, magnetofon felvételt készít, taxit rendel, nászutat szervez, a fodrásznál soronkívüliséget biztosít, a szertartás alatt orgonazenét szolgáltat és pezsgős köszöntést szervez.

Ezeket a szolgáltatásokat mind többen és mind szélesebb körben veszik igénybe.

A családi rendezvények színvonalát a személyi feltételek mellett egy korszerűen felszerelt, a város jelenlegi igényeit minden tekintetben kielégítő házasságkötő terem biztosítja.

Az Iroda mint önálló folyószámlás szerv folyamatosan gondoskodik a korszerű technikai felszerelésekről. A rendezvények ünnepélyességét különösen kiemeli a villanyorgona kíséret, melyet az esetek 80 százalékában igénybe vesznek. Ezenkívül 3 korszerű magnetofon, lemezjátszó egyre bővülő zenei anyag, valamint filmfelvevő gép áll az igénylők rendelkezésére. A házasságkötő terem hangulata, berendezése és az előbbiekben részletezett szolgáltatások együttesen maradandó élményt biztosítanak a szertartások résztvevőinek.

Szolgáltatásaink iránti érdeklődésre jellemző, hogy 1973-ban 86 esküvőt, 56 névadót és 5 polgári temetést rendeztünk. Rendezvényeinkről az elfogulatlan résztvevők, a tárgyilagos szemlélők elismeréssel szólnak. A további elismerés kivívása érdekében a színvonal emelésével a szolgáltatások körének bővítésével állunk rendelkezésére az érdeklődőknek.

Szabó Miklós
irodavezető

Új intézmények az egészségügy szolgálatában

Városunkban a gyógyító megelőző egészségügyi ellátást 4 körzeti orvosi szolgálat, a rendelőintézet, a tüdőgondozó, a szülőotthon és a gyógyfürdő dolgozói végzik.

A mindenki számára hozzáférhető, a mindenkori legmagasabb tudományos színvonalon álló egészségügyi felügyelet azonban sajnos nem biztosított, mert a súlyosabb betegeket nem tudjuk gyógykezelni, őket a megye kórházaiba kell beutalnunk.

Az új 500 ágyas kórház és az 1974. évben jóváhagyott program szerint épülő 100 ágyas elmepavilon jelentős változást, rendkívül nagy előrelépést jelent a város és a városkörnyék egészségügyi ellátásában.

A kórházban korszerűen felszerelt belgyógyászat, sebészet, szülészet, nőgyógyászat, csecsemő- és gyemekgyógyászat, orr, fül, gégészet fog működni. Ez kiegészül a már említett 100 ágyas ideg-elme osztállyal.

Az új kórház magas színvonalú ellátást fog nyújtani a város és vonzáskörzete lakosságának a fekvő és járóbeteg ellátásban is.

Állandó feladatként fog jelentkezni a szakemberképzés és az egészségügyi dolgozók továbbképzése is.

A kórházzal egy egységet képez a 17 munkahelyes szakrendelő, valamint a 66 férőhelyes nővérszállás is.

A kórház sajnos eredeti határidőre nem készül el. Az újabb határidő 1975. év vége, amikor a kórházat át kell adni rendeltetésének. Reméljük, ez a határidő végleges és 1976. év elején az új korszerű létesítmény már a betegek szolgálatába áll.

Dr. Kasza György
városi főorvos

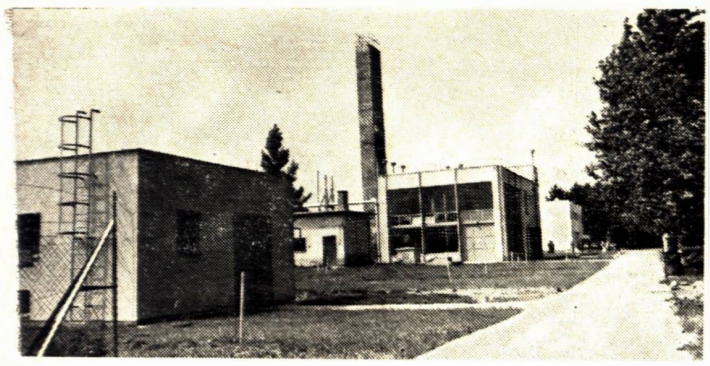

A DANUVIA 4. számú Gyárának egy részlete.

A cél előtt

Közel négy és fél esztendeje már, hogy a budapesti DANUVIA nagyvállalat megalapította a nagyatádi 4. számú gyárat, de arról valójában csak most lehet beszélni, hogy a fejlesztés a végéhez közeledik.

Nem az alapitókon, de nem is a gyár dolgozóin múlott, hogy az idő ennyire eljárt. A késedelem okozói a kivitelezők voltak. Történelmileg nem nagy idő egy év, azonban egy újonnan alapított, fiatal gyár életében nehezen behozható lemaradások okozója!

Nem volt könnyű tehát a helyzete a fiatal DANUVIA dolgozóinak annak ellenére sem, hogy az anyavállalat igyekezett minden lehető elméleti és gyakorlati segítséget megadni a nehézségek áthidalásához. Napjainkban viszont már örvendetes valóság, hogy a befejezés küszöbén áll és hozzá lehet kezdeni a gyár végleges termelési keresztmetszetének részben a stabilizálásához, részben pedig a kialakításhoz — s ezzel egyidejűleg a befektetett nagy anyagi és erkölcsi tőke kamatozásához.

Készen áll az új 3000 m²-es üzemcsarnok. A gépek telepítése zömmel megtörtént és május 2-án megindult a próbaüzemeltetés is. Ugyancsak készen várja a dolgozókat a minden igényt kielégítő, 400 személyes szociális épület, amelynek birtokba vétele az ugyancsak korszerű földgáztüzelésű kazánház szerelési munkálatainak befejezésével megtörténik. Mindezek után következik a volt Gépjavító Állomás régi épületeinek generáltatarozása. (Így az ott dolgozóknak nem kell majd irigykedniük azokra, akik az új nagycsarnokban kaptak helyet.)

Páruhzamosan folyt és folyik — az ugyancsak nem kis munkát igénylő — tereprendezés és parkosítás. Nyugodtan és meggyőződéssel mondható tehát, hogy a gyár dolgozói munkahelyi közérzetének kellemessé tétele érdekében minden lehető megtörtént, illetve megtörténik.

Munkahelyi közérzetről beszélünk, amely nem valami divatos szólam, hanem kellemes volt a vezetőknek és vezetetteknek egyaránt. Az új helyzet mindenki számára fokozott követelményeket is jelent.

A gyár végleges terméköszszetétele most van kialakulóban és természetesen a nagyvállalat termelési integrációjának függvénye.

A gyártmánystruktúra kialakítása nem volt könnyű feladat, mivel a DANUVIA termelési feladatai magas színvonalu, nagy pontosságú technológiai és technikai szaktudást követelnek.

A végleges terméköszszetétel gyártásához döntő súlyban szakmunka, vagy legalábbis bonyolult betanított munka szükséges, hiszen a gyár már ma is a KGST szerszámgépipari integrációjának egyik eleme! Az egyszerű, iparilag tanulatlan munkást igénylő kávéfőzőgyártás ugyanis ebben az évben véglegesen megszűnik.

Félreértés elkerülendő: ez utóbbi nem a meglévő dolgozók elhelyezési gondját jelenti, mivel a gyár mindnyájunk számára biztosítja és biztosítani is fogja a kereset csökkenéssel nem járó megfelelő munkát. Azt jelenti azonban, hogy további gyártási lehetőséget kell kiválasztani, amelyik lehetővé teszi azoknak a foglalkoztatását, akik még az iparban nem dolgoztak. A végső profil kialakításának jelenlegi fokozatában minden remény megvan arra, hogy ilyen »könnyű gyártás« a jövő évben már meghonosodik!

Összegezve rövid ismertetésünket elmondjuk, hogy az új gyár elvárt termelési feladataihoz a tárgyi, személyi előfeltételek adottak. Megállapítható az is, hogy a dolgozók hangulata az új létesítmény láttán, de nem utolsósorban a bérezési feltételek javulásának eredményeként jó és bizakodó. Az elvándorlás csaknem teljesen megszűnt!

Évről évre izmosodik a nagyatádi vasas törzsgárda, s így a fiatal gyár dolgozói rövidesen kiérdemelhetik azt a bizalmat, amelyet az ugyancsak fiatal város címerében előlegeztek már nekik.

Szombathy Andor

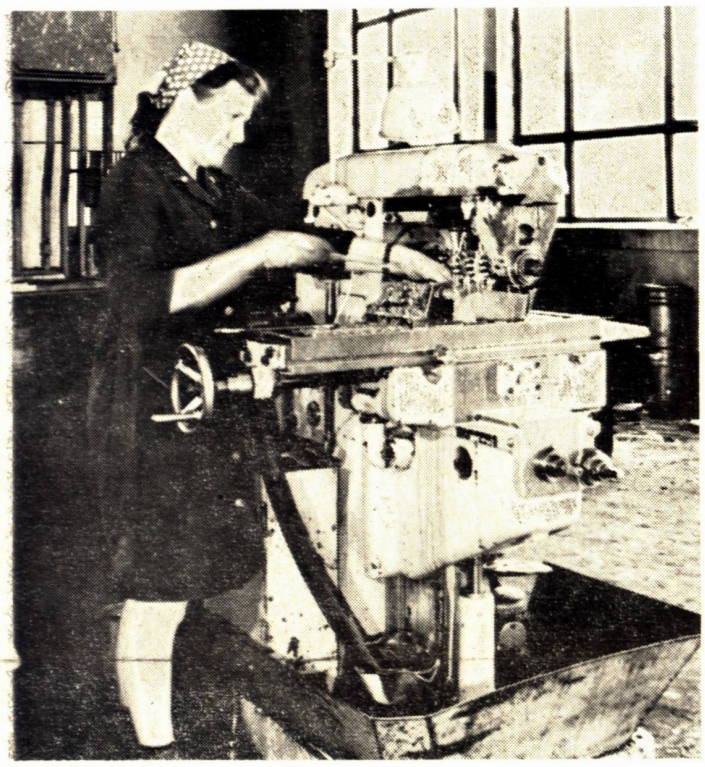

Nemrég a háztartást vezette, ma automata géppel dolgozik.

A szocialista brigád munka köben a DANUVIÁBAN.

Helyzetjelentés a cérnagyárból

Az Újpesti Cérnagyár Nagyatádi Telepének története hivatalosan 1911-ben kezdődött, de vannak források, amelyekből arra lehet következtetni, hogy már 1909-ben volt egy kis gombkötő üzem, amelyből a jelenlegi üzem kialakult.

Igazi fordulat a Pamutfonóipari Vállalat megalakulásával, 1963-ban következett be, — mondja Gregor István telepvezető. Ettől kezdve az üzem fokozatosan fejlődött, újabb és újabb termék előállítására vállalkozott. Ma már évente 1000 tonna késztermeket állít elő. Munkájuk eredményeként az elmúlt két évben elnyerték az Élüzem címet is.

Az üzem termékeinek minőségével kapcsolatban a reklamációk száma minimális. Ezt a hagyományt a jövőben is folytatni akarják, kiváló minőségű terméket állítanak elő. A telep 1974-es terve tonnaszámban és kilométerben is magasabb, mint az előző évi.

Az évenként elért eredmény, a tervek túlteljesítése annak köszönhető, hogy az üzemben rendkívül jó a közszellem és az összefogás. A szocialista brigádok elismerésre méltó munkát végeznek minden területen. Feladataikat a munka jobb szervezésével oldják meg, de példát mutatnak a köz- és magánéletben egyaránt.

A gyári kollektíva eredményes és jó munkájához mindenekelőtt hozzájárul az is, hogy 1973-ban a tervezett munkát elvégezték, nem maradtak adósak ez évre. Az üzem vezetése mindent elkövet, hogy a dolgozók egészségvédelmét biztosítsa. Egyes technológiai folyamatok különösen károsak a szervezetre. A perzselőüzem, a festöde, de más üzemrészek zajártalma is sok gondot okoz.

Az üzem dolgozói ennek ellenére is szeretik üzemüket, mert az is tény, hogy a szociális és a higiéniás körülmények itt sem rosszabbak mint más, esetleg újabb létesítésű ipari üzemben.

Ha az üzem területén megtekintjük a fürdő és az öltöző helyiségeket, akkor mindenütt példás rend és tisztaság fogadja a látogatót. A zuhanyozóban a falak mindenütt fehér csempével fedettek.

A gyártmánystruktúrában az utóbbi időben jelentős változások nem történtek. A mozgó piaci igények alapján esetenként csak arányingadozás tapasztalható. A hazai termékek vonatkozásában az volt a legfontosabb esemény, hogy a vardos kiszerelésről még 1972-ben áttértek a méteres kiszerelésre.

Igen jelentős, vállalati szempontból különösen fontos volt az új perzselő üzemrész létesítése, amelynek célja, hogy az összes vállalati fonalperzselést Nagyatádon végezzék.

Az export fokozása és a belföldi igények kielégítése szükségessé tette, hogy a varrócérna egy részét nemzetközi kooperációban állítsák elő. A vállalat szakemberei 1974-ben is szerződést kötöttek azzal a Romániában lévő cérnagyárral, amellyel évek óta ipari kooperációt folytatnak. Ennek értelmében évenként 190 tonna varrócérnát készít a romániai partnervállalat bérmunkában, amelynek ellenértékeként a vállalat fonalat ad cserébe.

A gyár kapuja felé igyekezve a hirdetőtáblán a következő számok olvashatók:

»A sodratkilométer teljesítés havi viszonylatban 121 százalék, negyedéves viszonylatban 126 százalék, a tonna teljesítés 117 százalék volt«.

Ez mindennél többet mond.

Veréb Péter

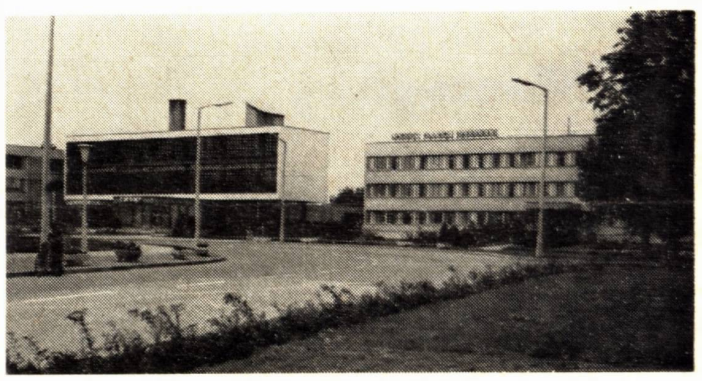

Az új posta és az állami gazdaság irodaháza.

A konzerv útja

Városunk legnagyobb ipari üzeme a konzervgyár. Az ide érkező idegen számára messziről feltűnnek a jellegzetes épületek és a víztornyok. Az új, modern utcasorok, az épülő tízszintes kórház és az iskolák épületeivel együttesen a konzervgyár épületcsoportja is hozzájárul Nagyatád városi arculatához.

Néhány évvel ezelőtt egy átfogó rekonstrukció lehetővé tette az új, nagy teljesítményű gépeken, korszerű gyártó csarnokokban a magasabb színvonalú termelést. A gyártmányok mennyisége évről évre növekszik. Ez részben a modern gépek és a gyártóvonalak, részben pedig a tervszerű és következetes gazdasági irányítás eredménye.

A munka termelékenysége a fokozott gépesítés eredményeként több mint 30 százalékkal javult. A jó vállalati vezetés és gazdálkodás abban is megnyilvánul, hogy 33 napi munkabérnek megfelelő nyereségrészesedést fizetett a gyár az 1973 as esztendőben. A kimagasló eredmények elismeréseként — negyedszer is — elnyerte az ország 18 konzervgyára között a Kiváló Vállalat címet.

A gyár termékeinek egy részét a belföldi kereskedelemnek szállítja, nagyobb része exportra kerül, elsősorban szocialista országokba, de a tőkés piacra is. Külföldön különösen keresettek a magyar gyümölcskonzervek, de a főzelékeknek és a savanyúságnak is jó piaca van.

A megnövekedett termelés nagyobb igényt jelent a késztermékek raktározásában is. Az elmúlt két évben folytatott kísérletekkel kidolgozták a gyárban az ún. »magastárolás« technológiáját, amelyet Nagyatádon alkalmaznak először. Ez azt jelenti, hogy a konzerviparban használatos egységrakományokat az eddigi három sor helyett négy sorban tárolják, még az 5 kilós üvegeket is. Ez a megoldás a raktárkapacitás kihasználását egynegyedével növelte.

Az élelmiszeripari üzemek, így a konzervgyár munkáját is nagyban befolyásolja a nyersanyag ellátás. A mezőgazdasági üzemekből szerződés alapján szállítják a konzervgyártáshoz szükséges zöldség- és főzelékféléket. A gyümölcs különböző helyekről érkezik a gyárba. Képzett és mezőgazdasági gyakorlattal rendelkező szakemberek a gyár körzeti felügyelői, szoros kapcsolatot tartanak a termelő gazdaságokkal. A kölcsönös jó kapcsolat kialakítása fontos az együttműködésben. Így, van lehetőség új termelési módszerek meghonosítására és a régiek korszerűsítésére.

Az elmúlt évben kísérletek folytak a zöldborsó és a paradicsom beszállítás eddigi módszerének megváltoztatására. Szerte a népgazdaságban szinte mindenütt hódítanak a korszerű nagy tartályládák, az úgynevezett »konténerek«. Ezek alkalmazása a nagy tömegű nyersanyag beszállításánál a gyárban is jó eredménnyel járt. Egy konténer 360 kg zöldborsó szállítására alkalmas, míg a kisládákba 20 kg fért csupán. A konténer mozgatása géppel történik, a kisládákat nehéz fizikai munka árán kézzel rakják fel és le. A nagy teljesítményű gyártóvonalak nyersanyaggal történő ellátása a tartályládákkal folyamatosan biztosítható.

A gyár termelésének üteme nagyban függ a nyersanyagoktól. A konzervipari nyersanyagok nagy része a mezőgazdasági termelési idényben érkezik, ebből következik a gyártás szezon jellege is.

Ma már azonban eltűnt az éles határvonal a szezon hónapjai és az év többi része között. A korszerű gyártás-technológiai eljárások lehetővé teszik a nagy tömegben, például a hatalmas 300 hl-es alumíniumtartályokban elhelyezett uborka, paprika, a hordókba sűrített paradicsom, a ciszternákban tartósított velőfélék a különböző konzerv készítmények alapanyagainak a tárolását.

A nyersanyagdömping idején tartósított termékeket a szezont követő időszakban átdolgozzák és különböző kiszerelésekben kerül a kereskedelmi forgalomba. A konzervgyár tehát egész éven át üzemel és foglalkoztatja dolgozóit.

A megtermelt konzervek utolsó állomása a gyárban a hatalmas raktár, ahol szinte emeletnyi magasságú rakományok várják a kiszállítást. Így jut el a konzerv a bel- és külföldi fogyasztók asztalára.

Csomós Árpádné

A gyárra jellemző víztorony, balra a gyümölcs- és főzeléküzem, jobbra a szociális épület.

A lakosság jobb ellátásáért...

Városunk mezőgazdasági nagyüzeme a Nagyatádi Búzakalász Mg. Tsz. 2 500 hektár területen gazdálkodik. A szövetkezet közepes termőképességű talajain a hozamok fokozása csak meliorációs munkákkal, főként vízrendezés és öntözés fejlesztésével valósítható meg. A meliorációs munkák folyamatban vannak, s ennek tulajdonítható, hogy a terméseredmények fokozatosan emelkednek.

A belterjesedő gazdálkodás eredményezte, hogy az egy dolgozóra eső jövedelem 1972-ről 1973-ra 2 100 Ft-tal emelkedett. A jövedelem növekedése ellenére mégis gondot jelent a munkaerő biztosítása. A város egyre dinamikusabban fejlődő ipari üzemeinek rendkívül nagy elszívó hatása van a termelőszövetkezeti munkaerőre.

E gondok mérséklése érdekében a termelőszövetkezet a növénytermesztés szakosítására tért át. A korábbi években termesztett növények széles skáláját kenyérgabona, kukorica, takarmány és zöldségtermesztésre csökkentette.

Jelentős szerepe van a termelőszövetkezet gazdálkodásában — de különösen a városi lakosság ellátásában — a melléküzemági tevékenységnek. A termelőszövetkezet két zöldségboltja, vendéglátó egységei és az 1973-ban létesített savanyító üzeme a városi ellátás szempontjából rendkívül jelentős.

A zöldségboltok 1974. első félévében több mint félmillió forintot forgalmaztak, a vendéglátó egységek forgalma ugyanezen időszak alatt 1,3 millió Ft, a próba-üzemelésű savanyító üzemé pedig 150 ezer Ft.

Jelentős, 26 ezer Ft bevétel származott a kertészeti növények értékesítéséből is, amelyeknek egy része a városi üzlethálózatban került értékesítésre. A kertészet fejlesztésére nagy összegű beruházás kezdődött: 10 ezer négyzetméter alapterületű fóliatelep létesül a közeljövőben. Ezzel megoldódik a város primőr áruval való ellátása.

Jelentős szerepe van a termelőszövetkezetnek a lakosság húsellátásának biztosításában is. 1974. első félévében több mint 300 ezer Ft értékű élő baromfit értékesítettek. A piaci napok alkalmával hetenként átlag 400 db baromfi kerül értékesítésre jelenleg is. Az 1974. márciusi közgyűlés határozata alapján a termelőszövetkezet tejcsomagoló üzemet létesít. A szarvasmarha-program teljes beindulását a tejcsomagolóüzem fogja jelképezni. Az üzem létrehozásával a város élelmiszerboltjaiban állandóan friss tejet lehet majd kapni.

Czeider György
tsz-elnök

Tájékoztató

a lakásépítés pénzügyi- hitelfeltételeiről

Az MSZMP KB állásfoglalása alapján a Minisztertanács 3/1973. (I. 26.) MT számú rendeletében módosította a lakásépítés pénzügyi- és hitelfeltételeit, amellyel a dolgozók számára hozzáférhetőbbé és anyagilag reálisabbá tette a saját otthon megszerzését. A fenti rendelet kiadása óta eltelt két év alatt szerzett tapasztalatok alapján a 49/1973. (XII. 30.) PM—EVM számú együttes rendelet, valamint a 27/1974. (VI. 22.) MT számú rendelet tovább javította a dolgozók lakásépítésének pénzügyi és hitelfeltételeit. Termé-

A jelenleg érvényben lévő rendeletek alapján e tájékoztatóban az új családi lakóház építésének, a lakóház bővítésének, a családi ház felújításának, a lakóházak korszerűsítésének pénzügyi- és hitelfeltételeiről adunk tájékoztatást Nagyatád város és a nagyatádi járás községeire vonatkozóan.

1. Új családi lakóház építés:

Általános feltételek: az OTP az építési költségek legfeljebb 50 %-áig nyújthat kölcsönt, annak összege azonban:

a) Nagyatád városban a 80 000 Ft-ot,
b) a járás községeiben a 60 000 Ft-ot

nem haladhatja meg.

A kölcsön kamata:
Nagyatád városban 40 000 Ft-ig,
a járás községeiben 35 000 Ft-ig
évi 2 %.

Az ezen összeghatárok feletti kölcsön kamata évi 6 %.

A törlesztési idő legfeljebb 25 év.

A családi ház építésénél szociálpolitikai kedvezmény nem nyújtható.

Kedvezményes feltételek:

1974. június 22-től az állami vállalatoknál dolgozó munkások, továbbá három, vagy annál több gyermeket eltartók a családi ház építését a 27/1974. (VI. 22.) MT számú rendelet alapján kedvezőbb hitelfeltétellel tudják megvalósítani.

a) az állami vállalatoknál dolgozó munkások részére új családi ház céljára az építési költség legfeljebb 50 %-a maximum 100 000 Ft kölcsön nyújtható. 25 éves lejárattal. A kölcsönt 50 000 Ft-ig évi 2 %, azon felül 6 % kamat terheli.
A munkásállományba való tartozást a vállalat igazgatójának kell igazolnia;

b) a három, vagy annál több gyermeket eltartók új családi lakóház építkezéséhez az építési költség 50 %-ig terjedő, maximum 100 000 Ft kölcsön nyújtható, évi 2 % kamattal, legfeljebb 25 éves lejárattal.

Az a) és b) pontban közölt kedvezményes kölcsönök a járás bármely településén történő családi ház építkezéséhez igényelhetők.

Ezen túlmenően a vállalatok a dolgozóik lakásépítését — munkáltatói kölcsönnel — támogathatják. Ez esetben az építtető saját anyagi hozzájárulása kedvezőbb, de az az építési költség 15 %-ánál kevesebb nem lehet.

2. Lakóház bővítés, lakások műszaki megosztása és nem lakás céljára szolgáló helyiségek lakássá történő átalakítása:

A saját tulajdonban álló lakások tulajdonosainak, valamint bérlőinek az építési költség 75 %-ig, de legfeljebb

a) Nagyatád városban 70 000 Ft-ig,
b) a járás községeiben 60 000 Ft-ig

nyújtható kölcsön.

A kamat mértéke Nagyatád városban 35 000 Ft-ig, a járás községeiben 30 000 Ft-ig évi 2 %, e felett évi 6 %.

Törlesztési idő legfeljebb 15 év.

A fenti célokra — az előző feltételek szerint — állami tulajdonban álló lakások bérlői részére is nyújtható kölcsön.

3. Családi ház felújítása:

A felújítási költség 75 %-áig, legfeljebb azonban Nagyatád városban 70 000 Ft-ig, járás községeiben 60 000 Ft-ig nyújtható kölcsön.

A kamat mértéke: Nagyatád városban 50 000 Ft-ig, a járás községeiben 30 000 Ft-ig évi 2 %, e felett évi 6 %.

A törlesztési idő legfeljebb 15 év.

Az építési hatóság által elrendelt felújítás esetén, továbbá, ha az építtető szociális helyzete és jövedelmi viszonyai ezt indokolják, vagy ha életveszély elhárításáról, illetőleg fagombakárok megszüntetéséről van szó, a felújítási költség 90 %-áig is nyújtható kölcsön, de a kölcsön összege ilyen esetben sem haladhatja meg a hitel felső határát.

4. Lakóházak korszerűsítése:

Az állampolgárok tulajdonában lévő lakások tulajdonosai, bérlői, valamint az állami tulajdonban álló lakások bérlői részére az építési költség 75 %-áig, legfeljebb azonban 40 000 Ft-ig nyújtható kölcsön évi 6 % kamat mellett. A törlesztési idő 5 év, kivételes esetekben 10 év.

5. Földgázenergia hasznosításával összefüggő közművesítés:

A családi lakóházakba történő földgázenergia bevezetésével kapcsolatos munkákra az építési költség 75 %-a, indokolt esetben 90 %-a, legfeljebb azonban 40 000 Ft-ig nyújtható kölcsön, évi 2 % kamat mellett. A törlesztési idő 10 év, kivételes esetekben 15 év.

A 2—5. pontban közölt pénzügyi- és hitelfeltételek 1974. január 1-től, az 1. pontban közölt kedvezményes feltételek 1974. június 22-től érvényesek. Ezeknek az előírásoknak visszamenőleges hatálya nincs.

Ágoston Gyula
fiókvezető

Az állampolgárok telek-, lakás és üdülőtulajdonának egyes kérdéseiről

Az utóbbi időben mind szélesebb körben vált ismertté az állampolgárok telek-, lakás- és üdülőtulajdonát szabályozó jogszabályok lényege.

A közvélemény megértéssel fogadta a Kormány rendelkezéseit. Világosan látják, hogy a Kormányrendelet nem öncélú, nem a személyi tulajdon minden áron való korlátozására irányul. A rendelet közvélemény által is támogatott célja a jogtalan, munka nélkül szerzett, túlzott ingatlanvagyon, a harácsolás megakadályozása, a spekulációs tevékenység visszaszorítása, letörése.

A telek-, lakás- és üdülőtulajdont szabályozó rendeletekkel azonban nemcsak és nem elsősorban a harácsolók vagy spekulánsok találkoznak. Az ingatlan tulajdonnal rendelkező állampolgárok bármelyike »ügyfél« lehet bizonyos esetekben, a rendeletek végrehajtása során.

Néhány fontosabb tudnivaló az állampolgárok telek-, lakás- és üdülőtulajdonával kapcsolatos kérdésekről:

A telek-, lakás- és üdülőtulajdon mértéke: személyenként, illetve családonként egy lakás vagy egy lakótelek és egy üdülő vagy egy üdülőtelek. Többlet tulajdonnak csak akkor minősül az ingatlan, ha két lakás vagy két lakótelek, illetve egy lakás és egy lakótelek továbbá két üdülő vagy két üdülőtelek, illetve egy üdülő és egy üdülőtelek áll az állampolgár tulajdonában.

A rendelet alkalmazásában család: a házastársak és a kiskorú gyermekeik, továbbá a házastársakkal együtt lakó nagykorú nőtlen, illetve hajadon gyermekeik.

Ha a személy, illetve a család tulajdonában már mértékben megfelelő ingatlan van, ezen felül ingatlant vétel útján nem szerezhet.

Ha a család körébe tartozó nagykorú személy házasságkötés vagy egyéb ok folytán a család köréből ki akar válni, lakásszükségletének kielégítése érdekében egy lakótelek vagy egy lakás tulajdonát megszerezheti.

Azok a személyek, illetve családok, akik mértéken felüli több beépítetlen telektulajdonnal rendelkeztek, a mértéket meghaladó telkeiket 1972. december 31-ig, egynél több lakás, illetve üdülőtulajdon esetében pedig 1973. december 31-ig el kellett volna idegeníteni.

A jogszabályok lehetővé teszik, hogy — a tételesen felsorolt feltételek esetén — a tulajdonszerzési korlátozás, illetve eladási kötelezettség alól felmentést adnat a városi tanács igazgatási osztálya, például:

— a tulajdonában álló lakást más személy lakás céljára használja,
— a tulajdonában és használatában álló lakás a város külterületén van, s a kérelmező a belterületre kíván betelepülni,
— a tulajdonában és használatában álló lakás a tanácsi bérlakásra megállapított lakásigény mértékének felső határát nem elégíti ki, vagy a kérelmező magasabb komfort fokozatú lakáshoz kíván jutni,
— az állandó lakhelyről a munkaviszony, vagy egyéb körülményei folytán más városba (községbe) kell költöznie és ez miatt a kérelmező új lakást kíván építeni.

A tanácshoz eddig 14 tulajdonszerzési korlátozás alól felmentés és egy eladási kötelezettség alóli felmentési kérelem érkezett.

A többlettulajdonnal rendelkező nagyatádi lakosok csak részben tettek eleget a többlettulajdonuk elidegenítési kötelezettségének.

Az önként el nem idegenített többletingatlanok és a tulajdoni mértéket meghaladó kényszerértékesítés eljárását elkészítették és a tanács végrehajtó bizottsága az áprilisi ülésen az erről szóló előterjesztést jóváhagyta.

Az igazgatási osztály az értékesítés elrendelése előtt felhívást bocsátott ki. Amennyiben a tulajdonos az ott említett felhívásnak — 30 napon belül — nem tesz eleget, az értékesítésre kerülő ingatlan kiválasztásáról az igazgatási osztály javaslata alapján a végrehajtó bizottság dönt.

Értékesítés elrendelése esetén a végrehajtó bizottság dönt, hogy a legkedvezőbb ajánlatot tevők közül kinek adjak el a tanács értékesítésébe vont többletingatlant.

A többlettulajdon kényszerértékesítésével azonban a kérdés nem tekinthető lezártnak. Későbbiek során is keletkezhet személyeknek, családoknak többlettulajdona öröklés, házasságkötés, továbbá jelenleg egy építési telleknek több építési telekre való megosztása folytán. A későbbiek során keletkező többlettulajdonokra is vonatkozik az elidegenítési kötelezettség, általában a többlettulajdon keletkezését követő két éves határidővel. A többlettulajdon felszámolása nem kampány feladat, hanem elsősorban az önkéntes elidegenítés szorgalmazása, a tulajdonban történt változások további rendszeres, következetes figyelemmel kísérése, amennyiben szükséges a hatósági kényszerértékesítések folyamatos végzése.

A párthatározat nyomán született kormány rendeletek láthatóan elérték a kívánt hatást. Gátat szabtak a társadalmunkban felbukkanó káros jelenségnek.

Molnár Ferenc
csoportvezető

Jó, ha tudjuk...

Napjainkban feltétlenül szükséges, hogy ismerjük azokat az alapvető jogszabályokat, amelyekkel nap, mint nap találkozunk. Ennek megkönnyítése érdekében e rovatban közlünk az elmúlt év jogszabályai közül azzal a céllal, hogy elősegítsük annak megismerését.

Illeték módosítása: 28/1973. (IX. 7.) PM rendelet

1973. szeptember 15-tel egyes illetékek összege megváltozott, a legfontosabbak az alábbiak:

1. Államigazgatási beadvány (amennyiben a jogszabály kivételt nem tesz)	20.— Ft
— hatósági határozat elleni fellebbezés (ha a fellebbezési eljárás tárgyának értéke nem állapítható meg)	50.— Ft
— amennyiben a fellebbezési eljárás tárgyának értéke pénzben megállapítható, úgy az érték minden megkezdett 10 000 Ft-ja után (pl. 65 000 Ft-os érték esetén 300.— Ft)	50.— Ft)
— a határozat elleni panasz illetéke a fellebbezés illetékének háromszorosa, ismételt panasz illetéke a panasz illetékének kétszerese	
2. Lakásigénylés illetéke	50.— Ft
3. Névváltoztatási kérelem illetéke (minden nagykorú után külön-külön kell befizetni közös kérelem esetén is)	100.— Ft
4. Anyakönyvi kivonat második és további példányainak illetéke (első illetékmentes)	50.— Ft
5. Hatósági erkölcsi bizonyítvány illetéke:	50.— Ft
6. Hatósági orvosi bizonyítvány illetéke:	
— gépjárművezető alkalmassági vizsgálatról	50. Ft
— iparjogosítvány kiadásához egészségügyi állapotról	300.— Ft
— fennálló betegség egyszerű igazolásáról	50.— Ft
7. Iparigazolvány illetéke	500.— Ft
8. Marhalevél:	
— minden egyes juh, kecske és féléves korig malac után	10.— Ft
— félévesnél idősebb sertés után	30.— Ft
— szarvasmarha, bivaly, szamár és öszvér után	40.— Ft
— ló után	100.— Ft
— egyszerű átírás	5.— Ft

A 13/1974. (V. 18.) PM rendelet szerint 1974. július 1-től az alábbi illetéket kell fizetni öröklés és ajándékozás esetén:

I. Az örökhagyó, illetőleg ajándékozó gyermeke, szülője és házastársa, valamint háztartásában eltartott szülő nélküli unokája terhére:

(Az örökbefogadott, a mostoha és nevelt gyermek a vérszerinti gyermekkel, az örökbefogadó, a mostoha és a nevelő szülő a vérszerinti szülővel azonos elbírálás alá esik.)

— 10 000 Ft-ig	5%
— további 40 000 Ft után 50 000 Ft-ig	8%
— további 50 000 Ft után 100 000 Ft-ig	12%
— további 100 000 Ft után 200 000 Ft-ig	18%
— további 100 000 Ft után 300 000 Ft-ig	25%
— további 200 000 Ft után 500 000 Ft-ig	35%
— 500 000 Ft-on felül	45%

II. Az örökhagyó, illetőleg az ajándékozó egyéb egyenesági rokona terhére:

— 10 000 Ft-ig	8%
— további 40 000 Ft után 50 000 Ft-ig	12%
— további 50 000 Ft után 100 000 Ft-ig	18%
— további 100 000 Ft után 200 000 Ft-ig	25%
— további 100 000 Ft után 300 000 Ft-ig	35%
— további 200 000 Ft után 500 000 Ft-ig	45%
— 500 000 Ft-on felül	55%

III. Az örökhagyó, ill. ajándékozó oldalági rokona, továbbá gyermekének házastársa terhére:

— 10 000 Ft-ig	15%
— további 40 000 Ft után 50 000 Ft-ig	20%
— további 50 000 Ft után 100 000 Ft-ig	25%
— további 100 000 Ft után 200 000 Ft-ig	35%
— további 100 000 Ft után 300 000 Ft-ig	45%
— további 200 000 Ft után 500 000 Ft-ig	55%
— 500 000 Ft-on felül	65%

IV. Minden más örökös, illetve megajándékozott terhére:

— 10 000 Ft-ig	20%
— további 40 000 Ft után 50 000 Ft-ig	30%
— további 50 000 Ft után 100 000 Ft-ig	40%
— további 100 000 Ft után 200 000 Ft-ig	50%
— további 100 000 Ft után 300 000 Ft-ig	60%
— további 200 000 Ft után 500 000 Ft-ig	70%
— 500 000 Ft-on felül	80%

Egyenesági örökles esetén, ha az öröklés tárgyát képező ingatlan a 20 000 Ft-ot nem haladja meg, nem kell illetéket fizetni.

Kisgyura Attila
osztályvezető

Általános orvosi munkarend és körzetbeosztás

Rendelési idő:
de. 8—11 óráig.
du. 17—18 óráig.

A délelőtti rendelésen 3 körzeti orvos dolgozik, egy állás üres. A délutáni rendelésen egy vagy két — az igényektől függően — orvos rendel. 11—17 óráig készenléti szolgálat van, melyet a délután dolgozó orvosok tartanak. Ok tartózkodási helyükről kötelesek tájékoztatni a lakosságot. A rendelési idő letelte után hétfőtől péntekig mindegyik orvos a saját körzetéhez tartozó betegeket látja el. A hétvégi összevont ügyelet szombat 11 órától hétfő reggel 8-ig tart. Az ügyeletes orvos nevét, lakhelyét feltüntető táblát a körzeti orvosi rendelőben, a szakrendelőben, a mentőállomáson, az egészségügyi osztályon, a művelődési házban, a Konzervgyárban, a Cérnagyárban, a Rendőrkapitányságon, a Rákóczi u.-i vegyesboltban, minden körzeti orvos lakásán, a szülőotthonban, a gyógyszertárban kiteszik, a posta központosnak pedig bejelentik az ügyeletes orvos nevét, tartózkodási helyét. Ha az orvost fekvőbeteghez hívják, köteles rendelőjében meghagyni a hívó nevét, lakcímét és azt, hogy kb. mennyi idő múlva jön vissza.

I. körzet

Dr. Fábos László
Lakása: Bajcsy Zs. u. 6.
Telefon: —
Petőfi u.
Árpád u.
Mártírok u.
Kiszely u.
Kiszely lakótelep
Széchenyi tér
Zrínyi u.
Hunyadi u.
Szabadság tér
Szabadság u.
Honvéd u.
Honvéd-köz
József Attila u.
Ady Endre u.
Ady Endre-köz
Simongát—Újkút puszta
Kiserdő—Jánosmajor
Henészi legelő

II. körzet

üres
Helyettesít: Dr. Fábos László
Április 4. u.
Somogyszobi u.
Vasút u.
Naptény u.
Somogyi Béla u.
Ács u., Pálmajor
Selmecbányai u.
Damjanich u.
Pozsonyi u.
Eperjesi u.
Döbrög puszta
Rákóczi u.
Béke u.
Kivadár
Lászlótelep puszta
Görönd puszta
Jánosháza
Gyárköz
Ungvári u.
Mező u.
Tancsics u.
Szigetvári u.
Kispuszta

III. körzet

Dr. Horváth Géza
Lakása: Dózsa Gy. u. 13.
Telefon: 538.

Aradi u.
Gyár u.
Kolozsvári u.
Kossuth u.
Munkácsy u.
Rózsa u.
Tavasz u.
Temesvári u.
Segesvári u.
Szabó Dezső u.
Szabadkai u.
Taranyi úti tiszti lakások
Taranyi község
Alsó Góla-puszta
Felső Góla-puszta
Hókamalom

IV. körzet

Dr. Tornyai Dénes
Lakása: Kilián u. 3.
Telefon: —
Koch Róbert u.
Rókus-köz
Dózsa Gy. u.
Rozsnyói u.
Bajcsy Zs. u.
Munkás u.
Bocskai u.
Báthori u.
Alkotmány u.
Kápolna u.
Kilián u.
Ságvári u.
Bezerédi u.
Bercsényi u.
Tallián u.
Lőcsei u.
Szalai-dűlő
Beregszászi u.
Csokonai u.
Komáromi u.
Lőcsei u.
Ötvöskónyi község
Petenye puszta
Töröktanya
Szarkástó
Felsőhegy
Kónyi-puszta
Szentkereszt

Hírek

— *A simongáti városrészben* — a leendő üdülőközpontban — lévő almáskért felparcellázásával 290 darab 90 és 120 négyszögöles üdülőtelkek lettek kialakítva. Értékesítésük megkezdésére még az idén sor kerül az OTP járási-városi fiókja útján.

— *Elkészült a város zöldövezeti terve.* A nagy értékű fásítási program fontos része a simongáti Fácános (Ámor erdő), valamint a kivadári tölgyes erdő parkerdővé alakítása. Ehhez már eddig 3000 óra társadalmi munkát ajánlott fel a Cérnagyár, az Áfész, a Búzakalász Mg. Ttsz., a KOMFORT ISZ, a TÖVÁL munkáskollektívája, valamint a város kisiparos társadalma.

— *A vasúton túl* a göröndi út é sa Malom-árok közötti 10 hektáros területen faszobrászfafaragó tábor létesül jövőre. Évente 5—6 neves bel- és külföldi szobrászművész kap meghívást, akik az itt készült monumentális faszobraikat a városnak ajándékozzák.

— *Hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára* és a XI. párt kongresszus tiszteletére több mint egymillió forint külön társadalmi munkát ajánlottak fel a város gyárai, üzemei, szövetkezetei és kisiparosai.

— *A Széchenyi téren építik* azt az épületkomplexumot, amelyben a 45 különböző méretű állami lakás mellett az új gyógyszertár, a GELKA, a Patyolat-szalon és a temetkezési iroda nyer végleges elhelyezést.

Nagyatád
A NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI
Felelős szerkesztő:
Kovács János
A szerkesztő bizottság:
Hubay Sándor, Dorcsi Sándor, Dr. Madosfalvi Ferenc, Józsefné, Ludán Imréné, Bognár M. Gyuláné, Ködmön Imréné, Fáy Jenő
Felelős kiadó:
Hamvas János
Eng. sz.: 3004—23/1974.
Készült a Somogy megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében
Kaposvár, Latinca S. u. 6.
3500 példányban — 4680.
Felelős vezető: Farkas Béla

Nagyatád

NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI * 1975. FEBRUÁR

A város új címere

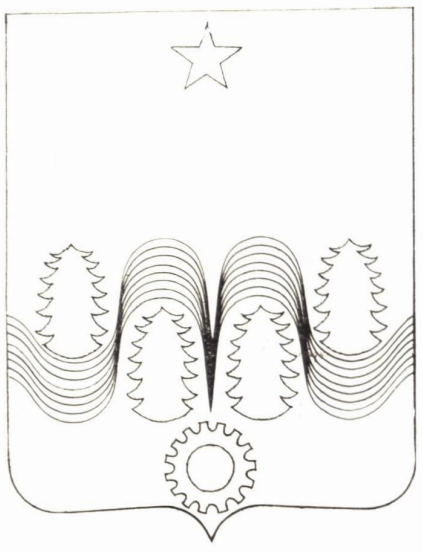

Társadalmi összefogással segítsük városunk fejlődését

Mi, Nagyatád lakosai büszkék vagyunk városunk erőteljes fejlődésére, szépülésére. Elsorolni is nehéz lenne mi minden változott az utolsó 10 évben. Új középületek, lakások, üzemek, gyermekintézmények, utak, parkok játszóterek, üzletek és sok egyéb épült, hogy könnyebb, szebb legyen az életünk.

Mégis alig akad valaki, aki ne tudna mondani olyat, ami még hiányzik, ami mind jogos igény. Kellene több általános iskolai tanterem, óvodai és bölcsődei férőhely, lakás, szilárd burkolatú út, játszótér, kulturált szórakozóhely stb. Államunk százmilliókat biztosít ahhoz, hogy ezek az igények fokozatosan kielégüljenek. Biztos azonban, hogy ezek az igények mindig magasabb szinten termelődnek újra. Ez az élet rendje.

A türelmetlenségnél azt is figyelembe kell venni, hogy a népgazdaság teherbíróképessége véges, és az egészséges türelmetlenség is csak azok részéről fogadható el, akik maguk is hajlandók munkájukkal segíteni a társadalmi igények kielégítését.

Városunk dolgozóinak jelentős része eddig sem zárkózott el a városért végzett társadalmi munkától. Azt is lehetne hosszasan sorolni, mi minden köszönhető ennek a közös munkának. Most azonban szervezettebb, szélesebb összefogásra van szükség, és ehhez meg kell nyernünk minden munkaképes embert.

Ezért fordultunk legutóbb a város üzemeinek, intézményeinek vezetőin keresztül minden dolgozóhoz, hogy indítsunk mozgalmat ezzel a jelszóval: »10 óra társadalmi munkát Nagyatádért«.

Elkészült a város üdülő-pihenő területének fejlesztési terve. A tervet e kiadványban közzé is tettük, hogy mindenki megismerje.

A terv végrehajtása több éves feladatot jelent, de nagyrészét társadalmi munkában is el lehet végezni. Ha megvalósul — és ez rajtunk is múlik — a város és a környék lakosainak kulturált pihenését fogja szolgálni, amire valamennyien büszkék leszünk.

Az összefogásra, a társadalmi munkára, az anyagiak pótlásán kívül azért is szükség van, hogy mindenki jogosan magáénak érezze a várost, a közös célokat szolgáló létesítményeket.

Aki maga is résztvesz a létrehozásban, egész biztosan tevékenykedik megóvásában is. Mert arra is nagy szükség van még, hogy megőrizzük, megbecsüljük a létrehozott értékeket.

Úgy gondoljuk, hogy ezt az összefogást leghatékonyabban a munkahelyen keresztül lehet megvalósítani. Az eredményes munkának alapfeltétele a szervezettség. Ezt a munkahelyek társadalmi és gazdasági vezetése nélkül nem lehet ilyen nagyságrendben biztosítani.

Azzal a kéréssel fordulunk a város valamennyi üzemének, intézményeinek dolgozóihoz, vezetőihez, csatlakozzanak a mozgalomhoz, és kössenek társadalmi szerződést a városi tanáccsal — a dolgozók létszámának megfelelően — társadalmi munka végzésére 1975. évre.

MSZMP Városi Bizottsága
várospolitikai munkabizottsága

(Foto: Durgó)

Lakásépítésünk helyzete

Amíg a III. ötéves tervidőszak során 220 db lakás épült Nagyatádon, addig a város IV. ötéves terve különböző szervezési formákban 900 lakás megépítését tűzte ki célul. (Ezen belül 300 állami, 300 OTP-s és 300 magán-szervezésű társas, lakásszövetkezeti és családi-ház megépítését).

A tervezett lakások 66%-a készült el az elmúlt négy esztendő alatt. Év végére a lakásépítési terv 90%-os teljesítése várható.

Az építési, szervezési formák szerinti megoszlásban a tervezett célcsoportos állami lakások 77%-a, azaz 232 db készül el 1975. év végére, 51 egyéb állami, 186 db OTP-s és 342 lakásszövetkezeti, KISZ és családi ház.

A városban is, mint megyei és országos szinten az a tendencia érvényesül, hogy az állami lakások száma a tervezettnél alacsonyabb, a magánlakások száma viszont a tervezettnél több lesz.

Az állami lakásoknál jelentkező lemaradást az igényeknél szűkebb helyi kivitelezői kapacitás, valamint az építőipari árak emelkedése okozza. A kivitelezői kapacitáshiány enyhítésére az építőipari vállalatok, illetve a helyi KOMFORT ISZ között kedvező együttműködés alakult ki, amely a beruházások jobb szervezettségét biztosítja.

A többszintes lakásépítések túlnyomó részben a Kossuth—Aradi utcai lakótelepen valósulnak meg. A város egyéb területén a korábban megkezdett építkezések befejeződtek. (Bajcsy—Zs. utca, Kiszely lakótelep.) Az OTP az előző középtávú tervidőszakban megkezdett sorházak építését folytatta a Kilián utcában.

A családi házas építkezés a Szalai-dűlőn, valamint a városban elszórtan található üres telkeken folyik.

A lakásokhoz — az anyagi lehetőségekhez mérten, állami és vállalati forrásokból — megépültek a szükséges kapcsolódó létesítmények. Számos új üzlet nyílt meg az utóbbi esztendőben.

A Tallián utcában folyamatban van 45 lakás és szolgáltató központ építése, amelyből 33 lakás és a szolgáltató egységek ez évi, a 12 lakás jövő évi átadása várható.

Jelenleg a Kossuth és az Aradi utcában folyik lakásépítés a kereskedelmi egységekkel párhuzamosan, amelyek az épületek földszintjén helyezkednek el.

A következő középtávú tervidőszak lakásépítési területe a Hunyadi és Kiszely utcák által határolt tömb lesz, amelynek kisajátítása és előközművesítése már megkezdődött. A lakótelep beépítési terve alapján mintegy 150 db lakás kiviteli terve is rendelkezésünkre áll az V. ötéves tervidőszak kezdetére.

Hasznos, hogy a helyben gyártott közép-téglablokk a további lakásépítéseinkhez is rendelkezésre áll. Ez — amellett, hogy a házak összeszerelési idejét is rövidíti — olcsóbb megoldás is.

NAGYATÁD VÁROS TANÁCSÁNAK

6/1974. számú rendelete

a városi címerről és használatának rendjéről

1. §.

(1) Nagyatád város címere szabályos, aranysárga alapszínű álló pajzs. A pajzs felső-középső tengelyében ötágú vörös csillag foglal helyet. A város meglevő és egyre szépülő parkjait a négy fenyőfa, a századforduló óta feltörő gyógyászati célokra is hasznosított hévizet pedig a pajzs közepéből feltörő kék színű hullámvonalak szimbolizálják. A pajzs alsó-középső tengelyén elhelyezett fogaskerék a város dinamikusan fejlődő iparát jelképezi.

(2) A címer rajzát a rendelet melléklete tartalmazza.

2. §.

A város címere kizárólag díszítő és utaló jelképként használható. Hivatali eljárás és hatósági tevékenység során nem alkalmazható.

3. §.

A város címere díszítő és utaló jelképként az alábbi helyeken és esetekben alkalmazható:

1. a város protokolláris rendezvényein;
2. a városi tanács által adományozott kitüntetéseken, plaketteken, díszoklevélen, emléklapon;
3. a városi tanács által kiadott és a város történetével, életével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon;
4. a városi tanács tanácskozóteremében, a tisztségviselők hivatali helyiségeiben;
5. a városi tanács házasságkötő termében;
6. a városi tanács által rendezett és a várost bemutató kiállításokon;
7. a városi tanács elnöke, elnökhelyettese és a városi tanács vb-titkára által használt protokolláris levélpapíron.

4. §.

A város címere díszítő és utaló jelképként huzamosabb időre a tanácselnök külön engedélyével alkalmazható:

1. a város fontosabb intézményeiben;
2. a város intézményei, üzemei által kiadott és a várossal vagy az intézmény, üzem történetével, életével, fejlődésével foglalkozó kiadványokon;
3. az idegenforgalmi propaganda kiadványokon;
4. a város jelentősebb kulturális intézményeinek és sportszervezeteinek emléklapjain, jelvényein, érmein és cserezászlóin.

5. §.

A város címere díszítő és utaló jelképként a tanácselnök esetenként adott engedélyével alkalmazható:

1. a városra utaló emlék- és ajándéktárgyakon;
2. jelvényként.

6. §.

A város címerét kizárólag hiteles alakban az ábrázolás hűségének, méretarányának és színeinek betartása mellett szabad ábrázolni.

7. §.

(1) Egyes esetekben külön engedélyben megjelölt módon megengedhető, hogy a város címere kizárólag az anyag színében (fém, fa, bőr, stb.) készüljön.

(2) Nyomdai úton való előállítása esetén pedig fekete-fehér színben is felhasználható.

8. §.

A városi tanács elnöke a címer használatára, előállítására vonatkozó engedélyében a jelen rendeletben foglaltakon túlmenően külön előírásokat is megszabhat.

9. §.

(1) A jelen rendelet 4. §-ának eseteiben adott külön engedély, valamint az 5. §. szerint adható eseti engedély érvényessége meghatározott időpontig, vagy visszavonásig szólhat. Erről a tanácselnök által kiadott engedélyben kell határozni.

(2) A városi címer huzamosabb időn át történő használatára vonatkozó engedély kiadásának feltétele — a 4. §. (2), (3), (4) bekezdésében megjelölt esetekben —, hogy az érdekelt szervek kiadványai ne kereskedelmi célt szolgáljanak.

10. §.

A városi címer használatának engedélyezése iránti kérelmet a városi tanács elnökéhez kell benyújtani.

(2) A kérelemnek tartalmaznia kell:

— a kérelmező szerv nevét és címét;
— a címer használásának, illetve előállításának célját;
— előállítás esetén az előállítandó mennyiséget;
— a forgalombahozatal, vagy terjesztés módját;
— a címer használatának időtartamát.

(3) A kérelemhez csatolni kell a címerrel díszített tárgy mintáját és annak egy fényképmásolatát.

11. §.

(1) A címer használatára vonatkozó engedélynek tartalmaznia kell:

— az engedélyes szerv megnevezését és címét;
— az engedélyezett felhasználási cél megjelölését;
— az engedély érvényességének idejét;
— a felhasználással kapcsolatos esetleges egyéb előírásokat.

(2) A kiadott engedélyekről, érvényességük határidejéről, az előállítandó mennyiségről, a városi tanács vb titkárság, szervezési osztálya köteles nyilvántartást vezetni.

12. §.

Vissza kell vonni az engedélyt attól a szervtől, aki a címer előállítására, vagy használatára vonatkozó rendelkezéseket bármilyen módon megszegi. A már elkészített címer, jelvény, prospektus, stb. forgalomba hozatalát ilyen esetekben meg kell tiltani.

13. §.

A város címere jelvény, vagy emlékplakettként is előállítható. A jelvény, vagy emlékplakett leírását, kivitelezésének módját, a jelvény közforgalomba való értékesítésének szabályait, az emlékplakett adományozási módjának megállapítását a tanács a végrehajtó bizottság hatáskörébe utalja.

14. §.

Szabálysértést követ el, és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki:

1. a város címerét engedély nélkül használja, vagy előállítja;
2. a 4., 5. § bekezdéseiben megjelölt engedéllyel rendelkezik, de az abban előírt feltételeket megszegi;
3. a 6., 7. §-ban megjelölt előírásokat megsérti.

15. §.

A szabálysértési eljárás lefolytatása a Nagyatádi Városi Tanács V. B. Igazgatási Osztálya hatáskörébe tartozik.

16. §.

Jelen tanácsrendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Nagyatád, 1974. október 7.

Hamvas János s. k.
tanácselnök,

Kovács János s. k.
vb-titkár.

NAGYATÁD VÁROS TANÁCSÁNAK

8/1974. számú rendelete

„Nagyatádért” emlékplakett alapításáról és adományozásáról

Nagyatád város tanácsa megbecsüli és elismeri a lakosság, vállalatok, állami gazdaságok, szövetkezetek, intézmények és más szervek dolgozói által kifejtett minden olyan közhasznú fizikai, vagy szellemi tevékenységet, amelyet az egyének, vagy a dolgozó kollektívák önként, munkaidőn kívül és díjazás nélkül valamilyen közösségi célkitűzés megvalósítása érdekében Nagyatád városért végeznek.

1. §.

Emlékplakett alapítása

Nagyatád város tanácsa a város fejlődéséhez, politikai tudományos kulturális színvonalának emeléséhez hatékonyan hozzájárulók munkássága, a közéleti tevékenység és a társadalmi munka elismerése, felszabadulásunk 30., a tanácsok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából »Nagyatádért« elnevezéssel kitüntető emlékplakettet alapít.

2. §.

Az emlékplakett adományozása

»Nagyatádért« emlékplakett adományozható:
— többéves kimagasló közéleti munkáért;
— a város fejlődéséhez, társadalmi, politikai, kulturális színvonalának emeléséhez hatékonyan hozzájáruló munkásságért;
— a társadalmi munka elismeréseként.

3. §.

(1) A kitüntető emlékplakett adományozására:
— az MSZMP városi bizottsága,
— a HNF városi elnöksége,
— a KISZ városi bizottsága,
— a városi tanács tisztségviselői,
— a városi tanács tagjai tehetnek javaslatot.

(2) A javaslatokat a városi tanács végrehajtó bizottsága véleményezi és döntés végett a tanács elé terjeszti.

4. §.

A tanács a kitüntető emlékplakett leírását, kivitelét, az odaítélés és visszavonás feltételeinek megállapítását a végrehajtó bizottság hatáskörébe utalja.

5. §.

(1) A kitüntető emlékplakett adományozása a tanácsülésen — első alkalommal a város felszabadulásának 30. évfordulóján —, majd azt követően minden év április 4-én történik.

(2) Az adományozást a tanács határozatba foglalja. A határozatnak tartalmaznia kell a végzett tevékenység rövid leírását is.

6. §.

(1) A kitüntető emlékplaketthez díszes kivitelű emléklapot kell kiállítani, amelyet a városi tanácselnök és a végrehajtó bizottság titkára ír alá.

(2) A kitüntető emlékplakettel adományozottakról díszes kötésű albumot kell felfektetni, s abban kell nyilvántartani az adományozottak:
— nevét,
— foglalkozását,
— adományozás jogcímét,
— adományozás idejét,
— a tanácshatározat számát.

7. §.

A kitüntető emlékplakett visszavonható attól, aki az adományozásra érdemtelenné vált. A visszavonás tanácshatározattal történik.

8. §.

E rendelet a kihirdetése napján lép hatályba. A rendelet hatálybalépésével a társadalmi munkáért kitüntető jelvény és oklevél létesítéséről és adományozásáról szóló 1/1972. számú tanácsrendelet hatályát veszti.

Nagyatád, 1974. október 7.

Hamvas János s. k.
tanácselnök,

Kovács János s. k.
vb-titkár

NAGYATÁD VÁROS TANÁCSÁNAK

11/1974. számú rendeletével módosított és egységes szerkezetbe foglalt 5/1974. számú rendelete

az ebtartásról

A rendelet hatálya

1. §.

A rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni a város területén tartott ebekre.

I. fejezet

Bejelentési kötelezettség és nyilvántartás

2. §.

(1) A város területén a 3 hónapos kort betöltött ebet tulajdonosa vagy tartója (továbbiakban: ebtulajdonos) nyilvántartásba vétel végett köteles a városi tanács vb termelés-ellátásfelügyeleti osztályához 30 napon belül bejelenteni.

A bejelentésről az eb tulajdonosát igazolvánnyal kell ellátni. Az igazolványt a tulajdonos köteles megőrizni és a hatóság felhívására bemutatni.

(2) A bejelentési kötelezettség kiterjed azokra az ebekre is, amelyek 3 hónapnál idősebb korban ajándékozás, vétel útján, vagy egyéb más módon kerültek a városban lakó ebtartókhoz.

3. §.

A bejelentési kötelezettség nem terjed ki: a honvédség és rendőrség szolgálati célra használt ebeire, valamint azon ebtartókra, akik ideiglenesen — 30 napnál nem hosszabb ideig — tartózkodnak a város területén.

4. §.

(1) Az eb elhullását, eladását a termelés-ellátásfelügyeleti osztályára, az eb nyilvántartásból való törlése végett 30 napon belül — eltűnését pedig haladéktalanul — be kell jelenteni.

(2) A termelés-ellátásfelügyeleti osztály az eb nyilvántartásból való törlését az ebtartó részére — az alapul szolgáló ok feltüntetésével — igazolja.

5. §.

(1) A bejelentett és nyilvántartásba vett ebet évenként egyszer, január 31-től április 30-ig terjedő időben, előre meghatározott ütemezésben — az április 30-a után szerzett ebeket pedig 30 napon belül — az illetékes állatorvosnak be kell mutatni.

(2) Az állatorvos köteles:
a) a bemutatott ebet — különösen az emberre is veszélyes betegségre irányuló — vizsgálatnak alávetni és veszettség elleni védőoltásban részesíteni;
b) az ebigazolványba a veszettség elleni védőoltás megtörténtét bejegyezni;
c) az eb — adózás szempontjából történő — minősítésének helyességet, továbbá az ebadó befizetését — az ebtartó által bemutatott csekkszelvény alapján — ellenőrizni.

(3) Ha a bemutatott eb fertőző betegségben szenved, a körzeti állatorvos a vonatkozó jogszabályok, és e rendelet IV. fejezetében előírtak szerint köteles eljárni.

6. §.

(1) Közterületen, valamint a többszintes lakóházak udvarán, s azok közös használatú helyiségeiben az ebet csak pórázon szabad vezetni. Harapós, vagy támadó természetű ebet a marás lehetőségét kizáró zárt szájkosárral kell ellátni.

(2) Szájkosár használata kötelező a német boxer, sky terrier, dobermann, dog, jagd terrier, kerry terrier, komondor, mstino napolentano, német juhász, óriás schnauzer, vérebek, kuvasz, valamint a felsorolt ebek keverékei esetében.

(3) Bekerítetlen ingatlanon, vagy olyan területen, amelyről az eb utcára kijuthat, ebet nem lehet szabadon tartani.

7. §.

Az ebtulajdonos, vagy az eb felügyeletével megbízott más személy köteles gondoskodni arról, hogy az eb a gyalogjárdát, a sétányt, a nyilvános parkot, a többszintes lakóházak közös használatú területét ne szennyezze. Az eb által beszennyezett terület takarításáról, a szennyeződés azonnali eltávolításáról az ebtulajdonos, illetőleg az eb felügyeletével megbízott személy köteles gondoskodni.

8. §.

(1) Harapós, vagy támadó természetű ebet nappal biztos módon megkötve kell tartani. A telek, a ház (lakás) bejáratán a harapós kutyára utaló megfelelő figyelmeztető táblát kell szembetűnő módon elhelyezni.

(2) Az eb éjszaka is kizárólag annak kiszabadulását biztosan megakadályozó módon bekerített és lezárt helyen tartható megkötés nélkül.

(3) Ha a harapós, vagy támadó természetű eb tulajdonosa az előző bekezdésben foglalt rendelkezéseket megszegi, írásbeli figyelmeztetés után el kell rendelni az ingatlanról az eb eltávolítását.

9. §.

(1) Nem szabad ebet beengedni, illetőleg bevinni:
a) vendégforgalmat lebonyolító nyilvános helyiségbe, élelmiszerárusító üzletbe, vásárcsarnokba, vagy piac területére, közvágóhídra;
b) oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális intézmény területére;
c) ügyfélforgalmat lebonyolító intézmények épületébe;
d) diákszállásokra, munkásszállásokra;
e) gyermekjátszóterekre.

10. §.

Amennyiben az iskolák, bölcsődék, óvodák, illetőleg a kórház környékén vagy hasonló intézmények, valamint játszóterek szomszédságában tartott eb a csendet tartósan háborítja vagy az egészséget, testi épséget veszélyezteti, kötelezni kell az ebtulajdonost az ebnek az ingatlanról való eltávolítására.

11. §.

(1) A város külterületén az eb korától függetlenül egy tulajdonosnál csak egy eb tartható. E korlátozás nem vonatkozik a vadásztársulatok tagjaira, hivatásos vadászokra, illetőleg azon személyekre, akiknek foglalkozásuk folytán szükséges több eb tartása (pl. juhász, stb.).

A városi tanács termelés-ellátásfelügyeleti osztálya indokolt esetben egynél több eb tartását is engedélyezheti. Az engedély megadásához a Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesületének, szükség esetén a Közegészségügyi Járványügyi Felügyelőség véleményét is ki kell kérni.

(2) A városi tanács termelés-ellátásfelügyeleti osztálya egyes lakóházakban — a szakhatóság és az érdekeltek meghallgatása után — az ebek tartását közérdekből korlátozhatja vagy megtilthatja.

12. §.

(1) Az ebtulajdonos köteles ebét úgy tartani, hogy az eb:
a) a házban vagy annak szomszédságában lévő lakók nyugalmát ne zavarja, anyagi kárt ne okozzon;
b) testi épségét és egészségét ne veszélyeztessen.

(2) Ha az ebtulajdonos az (1) bekezdésben előírt tartási feltételeket nem biztosítja, el kell rendelni az ebnek a lakásból, lakóházból való eltávolítását, vagy más módon kell intézkedni a panasz okainak megszüntetéséről. Az eb eltávolítására javaslatot a lakó, a lakóbizottság és az ingatlankezelő szerv tehet.

III. fejezet

Állatvédelmi szabályok

13. §.

Ebet kínozni, elhagyni tilos.

14. §.

(1) Az ebtulajdonos köteles ebét kielégítő módon tartani, gondozni, megbetegedése esetén gyógyításáról gondoskodni.

(2) Ha az ebtulajdonos nem szándékozik az ebet tovább tartani, köteles elhelyezéséről gondoskodni. E célból eladhatja, elajándékozhatja, vagy állatorvossal fájdalommentesen kiirtathatja.

IV. fejezet

Közegészségügyi szabályok

15. §.

(1) Az ebtulajdonos köteles:
a) ebét higiénikusan (egészségügyi szempontból megfelelő körülmények között) tartani, külső élősködők észlelése esetén azok írtásáról gondoskodni;
b) a bélférgesség gyanúját állatorvosnak azonnal bejelenteni és ha az eb galantféregtől fertőzöttnek bizonyul, annak gyógykezeléséről gondoskodni.

16. §.

(1) Ha az állatorvos az eben gümőkorra utaló kóros tünetet észlel, köteles az eb állami kártalanítás nélkül történő kiirtásáról haladéktalanul gondoskodni.

(2) Gümőkórban beteg eb kiirtásáról az állatorvos köteles az Állami Közegészségügyi- és Járványügyi Felügyelőséget értesíteni.

17. §.

Az állatorvos elrendelheti az undortkeltő betegségben szenvedő eb gyógykezelését, vagy kiirtását.

18. §.

Veszett, veszettségre vagy annak fertőzésére gyanús ebbel való elbánás tekintetében az 5/1962. (II. 7.) FM. sz. rendelettel életbe lépett Állategészségügyi Szabályzatban foglaltak szerint kell eljárni.

19. §.

(1) Veszettségnek, vagy veszettség gyanújának megállapításáról az állatorvos köteles az Állami Közegészségügyi- és Járványügyi Felügyelőséget értesíteni.

(2) Minden orvos köteles az ebtől származó sebesülés észleléséről az illetékes állatorvost értesíteni.

V. fejezet

Szabálysértés

20. §.

(1) Szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki az eb bejelentésére, bemutatására és tartására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget. (2., 4., 5., 6., 8., 9., 11., 12. §.)

(2) E rendelet 7. §-ában foglalt rendelkezés megszegője a 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 71. § a) pontjában megállapított — 3000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal járó — köztisztasági szabálysértés tényállását valósítja meg.

21. §.

A 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 13. §-ának rendelkezései szerint szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható:
a) aki ebét kóborolni hagyja, vagy a város belterületén felügyelet nélkül bocsátja utcára, vagy nem pórázon vezeti, illetőleg vadászterületen kolonc nélkül engedi;
b) aki ebét szájkosár nélkül közforgalmú vállalat járművén szállítja, vagy harapós kutyáját nem zárt helyen tartja, vagy nem helyez el a ház (lakás) bejáratán a harapós kutyára utaló figyelmeztető táblát;
c) aki ebét vendégforgalmat lebonyolító nyilvános helyiségbe vagy élelmiszert elárusító üzletbe beengedi, illetőleg beviszi.

22. §.

A 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 87. §-ának rendelkezése szerint szabálysértést követ el és 5000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki az állatbetegségek megelőzésére, vagy elfojtására így különösen az állatbetegségek bejelentésére, az állatok oltására, gyógyítására, elkülönítésére, az állati hullák megsemmisítésére valamint fertőtlenítésére vonatkozó jogszabályt, vagy az ezen alapuló állategészségügyi rendelkezést megszegi.

23. §.

A 17/1968. (IV. 14.) Korm. sz. rendelet 25. §-ának rendelkezése szerint minősülő szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki állatot nyilvánosan, botrányt okozó módon, vagy durván bántalmaz.

24. §.

(1) El kell kobozni azt az ebet,
a) amelyet tulajdonosa veszettség ellen nem oltatott be;
b) amely a bemutatás alkalmával gümőkórosnak bizonyult;
c) amely után az ebadót nem fizették be;
d) amelyre nézve az ebtulajdonos nem tett eleget az eb eltávolítására kiadott intézkedésnek.

(2) Az elkobzott ebet magánszemély részére átadni, vagy értékesíteni tilos.

(3) Az eb eltávolítására a (8. § (3) bek. 10. §. 12. § (2) bek.) vonatkozó határozat kiadása a városi tanács vb termelés- és ellátásfelügyeleti osztályának az (1) bek. a), b), c), pontjában meghatározott esetekben a városi—járási főállatorvos hatáskörébe tartozik.

25. §.

Ha az eb elszállítását, elkobzását, kiirtását az ebtulajdonos mulasztása miatt rendelték el, a felmerülő költségek az ebtulajdonost terhelik.

26. §.

A rendelet betartását a városi tanács vb termelés-ellátásfelügyeleti osztálya ellenőrzi.

Feladatkörét érintően az állami ingatlankezelő szerv is köteles elvégezni az ellenőrzést és a rendelet megszegése esetén eljárást kezdeményezni, illetve egyéb módon intézkedni.

27. §.

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba, kihirdetéséről a városi tanács vb-titkára gondoskodik.

Nagyatád, 1974. november hó 29.

Hamvas János s. k.
tanácselnök,

Kovács János s. k.
vb-titkár

Hírek

Költségvetési üzemünk — 1975. január 1-vel — átvette a somogyudvarhelyi, 31 dolgozót foglalkoztató betonelemet gyártó üzemet. A betonkavics, az itt készülő nyersbeton, valamint a beton- és vasbetontermékek jól hasznosíthatók a városi—járási út- és mélyépítési munkáknál. Várható termelési értéke meghaladja majd az 5 millió forintot.

* * *

Az idei első ülésen jóváhagyta a végrehajtó bizottság a Hunyadi—Kiszely úti lakótelep beruházási programját. A Kossuth—Aradi utcai lakótömb beépítése után itt folytatódik a tömbös lakásépítés, ahol 422 lakás helyezhető el, három- és négyemeletes épületekben, amelyeket az itt készített közép-téglablokkból szerelnek össze.

Helyet kaptak a tömbben óvoda, bölcsőde, étterem és ABC-áruház, valamint gyermekjátszóterek és gépkocsiparkolók is.

* * *

500 vagonos ún. nagyhalmos burgonyatároló építését határozta el a MÉK. A mintegy 25 millió Ft-os beruházás munkáit az idén kezdik el a délnyugati iparterületen. Ezzel lehetővé válik a zöldség és gyümölcs tárolása is.

(Foto: Durgó)

BEMUTATJUK A VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGOT

GÉMESI SÁNDOR
az MSZMP Városi Biz. első titkára

HAMVAS JÁNOS
tanácselnök

HUBAY SÁNDOR
tanácselnök helyettes

KOVÁCS JÁNOS
vb-titkár

LÉNÁR ISTVÁNNÉ
háztartásbeli

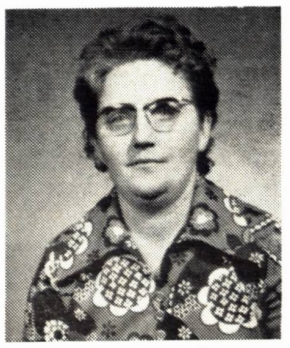

VIDÁK FERENCNÉ
nyomdász

KNAPP OTTÓ
gimnáziumi tanár

NAGY FERENC
ktsz-elnök

JAKLOVICS FERENC
rendőrszázados

TOLGYESI MIKLÓS
banktisztviselő

KANIZSAI ZOLTÁN
gyári munkás

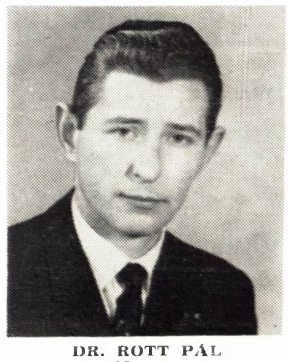

DR. ROTT PÁL
főorvos

KÁRPÁTI JENŐ
konzervgyári főkönyvelő

A Nagyatádi Városi Tanács alakuló ülésén 13 tagú végrehajtó bizottságot választott.

A végrehajtó bizottságnak a tanácsi szervezetben jelentős szerepe van, neki kell gondoskodni:

— a jogszabályok végrehajtásáról;

— az országos és helyi érdek egybehangolt érvényesítéséről;

— az ágazati feladatok végrehajtásáról;

— a tanács üléseinek előkészítéséről, rendelkezései, határozatai szervezéséről, végrehajtásáról;

— szakigazgatási szervei, intézményei irányításáról;

— a nem tanácsi szervekkel való jó együttműködésről.

E szerteágazó és sokrétű feladatot kettős alárendeltségben látja el. Egyrészről alárendelt a megyei tanács végrehajtó bizottságának, másrészről pedig az őt megválasztó, tehát a 70 tagú városi tanácsi testületnek.

E kettős alárendeltség a biztosíték ahhoz, hogy megfelelően érvényesül a központi irányítás, de ugyanakkor kifejeződik a tanács vezető és irányító szerepe is. A végrehajtó bizottság tehát csak így töltheti be sokrétű funkcióját, illeszkedhet bele a szocialista állam egységes mechanizmusába.

Mint minden szervezet, így a végrehajtó bizottság is tervszerűen, előre meghatározott rend szerint végzi munkáját.

Éves munkatervet készít, amely tartalmazza a tanácstörvényben meghatározott feladatai ellátásához szükséges tennivalókat. Havonta ülésezik, dönt a napirendek kapcsán előterjesztett témákban, beszámoltatja szerveit a központi intézkedések végrehajtásáról, kijelöli a városi pártbizottság és a tanács által hozott határozatok végrehajtásának módját, határidejét, ellenőrzi azok végrehajtását.

A tanács a jogszabályokban meghatározott keretek között egyes hatáskörei gyakorlását is a végrehajtó bizottságra ruházta át. Ezzel lehetővé vált, hogy meghatározott körben a feladatok szakszerű és gyors intézése a tanács ülései közötti időszakban is biztosított legyen.

Átruházott hatáskörben gyakorolja a végrehajtó bizottság a tényleges bevételekhez és a szükségletekhez való rugalmas alkalmazkodás érdekében a költségvetés és fejlesztési alap előirányzatainak év közben történő megváltoztatását, a pénzmaradványok és tartalékok felhasználását, hitelek felvételét, az adó és adójellegű kötelezettségek (út és közműfejlesztési hozzájárulás) megállapítását, az állami tulajdonnal való rendelkezéseket, stb.

A végrehajtó bizottság az elmúlt években nagy felelősséggel, rendkívül megfontolt és tervszerű módon irányította a város további fejlesztését.

A lakossági igények kielégítését a rendelkezésre álló lehetőségek figyelembe vételével igyekezett biztosítani.

Természetes az, hogy sok még a tennivaló, további intézkedések szükségesek az égető problémák gyorsabb ütemű megoldására.

A végrehajtó bizottság ennek tudatában tevékenykedik a jövőben is, még hatékonyabb és szervezettebb munkával igyekszik eleget tenni a központi és helyi érdekek egybehangolt érvényesítésének, a lakossági igények mindjobb kielégítésének.

A város fejlődése a rendezési tervek tükrében

A Nagyatádon megfordult ismerőseim kivétel nélkül lelkes hangon számoltak be kellemes meglepetésükről, melyben a fiatal város látványa részesítette őket. Az egymásután épülő többszintes lakóházak együttese, színvonalas új intézmények, ápolt parkok összhangja és városkép formáló hatása nem tévesztette célját. A városi fejlődés egyre láthatóbb formát ölt, és a korábbi nagyközség 1971-ben történt városi rangra emelése mindezek elismerését is jelenti.

Nagyatád jelentőségét, a település jellegét és fejlődésének feltételeit mindenkor a dél-somogyi tájban betöltött pozíciójából fakadó szervező szerepkör, illetve annak maradéktalan betöltésére irányuló törekvés határozza meg. A történeti múlt létrehozta a nagybirtokokra támaszkodó mezőgazdasági feldolgozó ipart és lüktető kereskedelmet. Ez az örökség jó alapnak bizonyult, szocialista rendszerünk erre építkezett tovább korunk igényei szerint.

A fejlesztés tervszerűsége az addig jobbára spontán növekvő, majd Kisatáddal, Henésszel, a simongáti területtel és Bodvicával egyesülő település rendezésére is irányul. 1955. év végén készült el Nagyatád egységes területfelhasználását meghatározó első általános rendezési tervvázlata a Városépítési Tudományos és Tervező Intézetben (VÁTI). Az igények időközbeni fokozatos növekedése 1962-ben újabb — az egyszerűsített általános rendezési — terv elkészítését tették szükségessé. Ezt a metodikájában is kiforrottabb munka több olyan elhatározásnak nyújtott alapot, melyek közel egy évtized elmúltával realizálódtak.

Ez az utóbbi VÁTI terv indította el többek között a nyugati iparterület kialakítását, a vasútállomást a Széchenyi térrel összekötő főgyalogút létesítését, az első többszintes lakóházak tömbjének elhelyezését, majd pedig a kórház helykijelölésével felvetődött a központ rendezése is.

Még 1962-ben készült a kórháztömb és a Kisatád közötti terület házhelyrendezési terve is. Ennek alapján épültek a kórházat övező iker- és sorházak is. (Az említett három terv Peregi Tamás munkája.)

1964-ben került sor első ízben a központ rendezésére, az ezt megelőző tervek területfelhasználási és kompozíciós koncepciójának érvényre juttatásával. Kováts Gáspár (VÁTI) terve alapvetően befolyásolta Nagyatád központjának kialakítását, a tervezési »stafétabotot« átvevő szervek részére is (Somogy megyei és Vas megyei Tanácsi Tervező Vállalatok, Pécsi Tervező Vállalat, MÉLYÉPTERV, UVATERV stb.) egyértelmű városrendezési álláspontnak bizonyult. 1965. év az iparterület rendezését hozta, ugyancsak Kováts Gáspár munkájaként. (A tervezés az IPARTERV-nél folyt tovább.)

Az évtized második felében megindult a tömeges lakásépítkezés, zömében a Kossuth Lajos és Aradi utcák közötti tömb területén, majd olyan egyedi intézmények létesültek, mint a Fegyveres Erők Klubja, a kulturközpont, a járási hivatal, a posta, a Lábodi ÁG központi székháza, a 600 ágyas kórház. Mindezek természetesen már az időközben korszerűen kialakított hálózati infrastrukturára épültek!

A városias fejlődés egyre fokozódó üteme és a városi státusz elnyerése, feltételeinek beérése halaszthatatlanná tette az általános rendezési terv elkészítését. A különböző szakágakat összefogó munka — felelős tervezője Kováts Gáspár — 1971-ben került a városi tanácsülés elé jóváhagyásra.

Ugyanebben az évben dolgozta ki dr. Horváth Ernőné a központ újabb részletes rendezési tervét, mely az újabb közlekedéstervezési koncepcióval és a fiatal város más, időközben megfogalmazott igényével egészítette ki és aktualizálta a korábbi tervet.

1974-ben befejeződtek az V. ötéves terv lakásépítési programjának előkészületei a Kiszely tömb területén (VASITERV), majd a Rinya tervezett felduzzasztásával kialakítható vízfelület simongáti oldalán strand, üdülőterület, hétvégi telep, valamint az ún. Ámor parkerdő tervei készültek el (VÁTI — Kováts Gáspár; PTV — Dénesi Ödön; Állami Erdőrendezőségek Műszaki Irodájának Fásítástervező Csoportja, Balatonfüred.)

A városiasodás folyamata Nagyatád középfokú központi jellegének megfelelően határozott tendenciát mutat. Jelentős eredmények könyvelhetők el, ugyanakkor jelentősek a további célkitűzések. Egy város megújításának igénye vagy inkább kényszere állandó ritmusú folyamat, mely a települések organikus jellegéből adódik. A folyamat fékezhető, fokozható, szakaszolható az eszközök megszabta mértékben; bizonyos azonban az, hogy mindezeknek meghatározott rend szerint kell történnie. A szükséges rendet a jóváhagyott városrendezési koncepció jelenti, melynek következetes érvényesítése a település elsőrendű érdeke.

Nagyatád város felelős vezetői helyes felismeréstől vezérelve — Nyíregyháza, Gyöngyös, Mezőkövesd, Tatabánya és Hévíz példájára, — 1972-ben városrendezési művezetési szerződést kötött a VÁTI-val. A kapcsolat Kováts Gáspár irányítótervező személye révén folyamatos szaktanácsadásban érvényesül, biztosít kívánatos összhangot a városrendezési koncepció és az operatív éves tervek végrehajtása között.

Peregi Tamás
okl. építészmérnök,
a VÁTI műterem vezetője

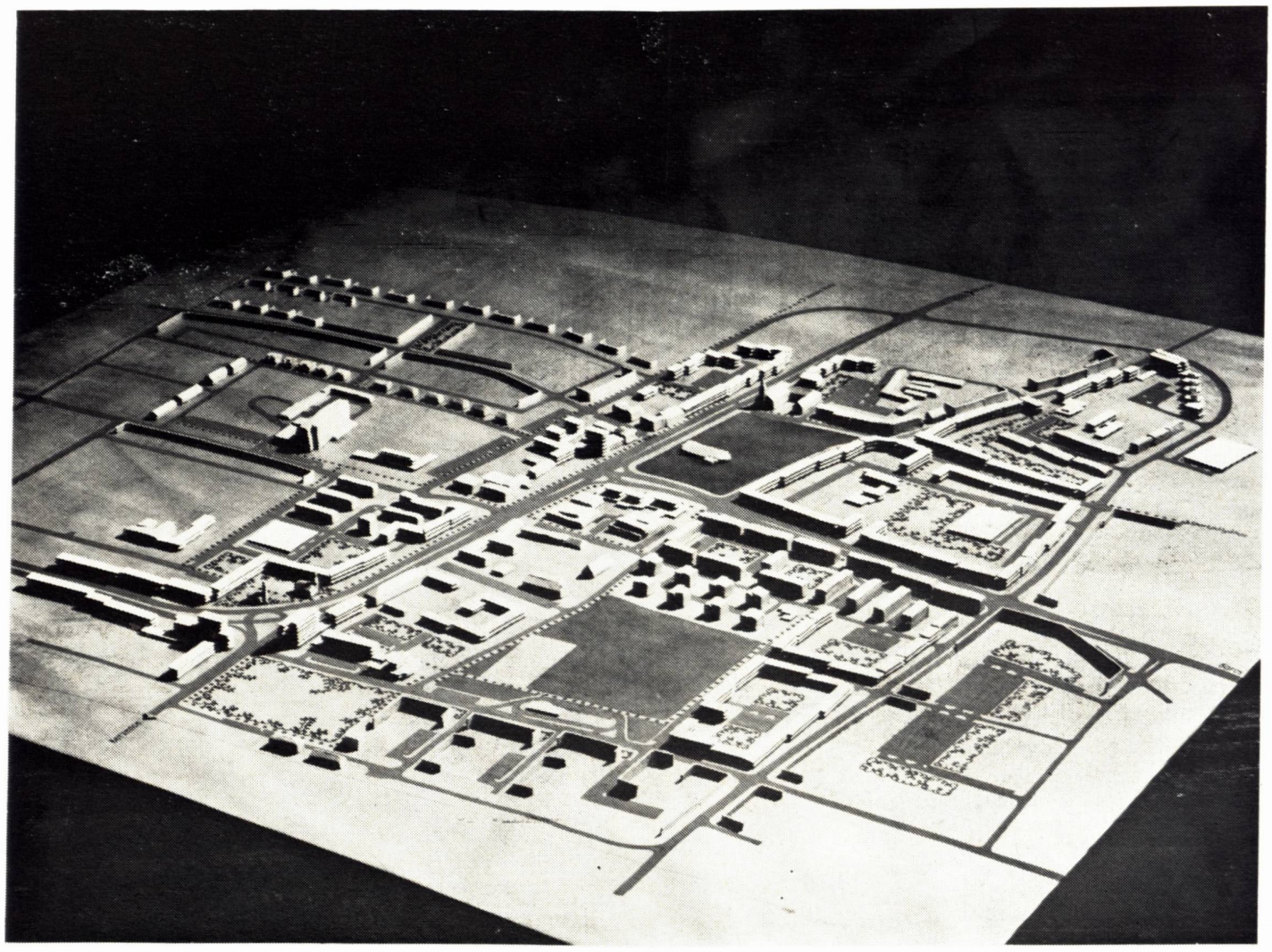

A közösség szolgálatában...

A tanácstörvény egyértelműen meghatározza a tanácstagok feladatkörét és ennek ellátásához szükséges jogosítványokat is. Tanácstagjaink nagyobb része a jogosítványokat jól felhasználva végzi felelősségteljes munkáját.

Ezek közé tartozik Sasvári Ferencné, a 7. sz. választókerület tanácstagja is.

Róla sokan úgy vélekednek, hogy »a testület hangadója«, mert a témák kapcsán szinte minden esetben vitatkozik, véleményt mond, bírál, de ha úgy érzi — akkor dicsér is. Nem megy el szó nélkül egyetlen olyan esetben sem, amikor valamely ügy nem világos előtte, vagy a testület a döntések tekintetében választás előtt áll.

A »legkényesebb kérdéseket« is felveti, nyíltan, őszintén és mindig a köz érdekében lép fel. Még egyetlen eset sem fordult elő, hogy magánügyben felszólalt volna, pedig a tanácsok megalakulása óta szinte egyfolytában tagja a tanácsi testületnek. Megkérdeztük tőle: mi az oka annak, hogy még jelenleg is, amikor jól megérdemelt nyugdíjas éveit éli, ilyen szenvedélyesen tud harcolni a közösség érdekében?

Válasza nagyon egyszerű és világos: »a közösségért tenni valamit nagyon jó dolog, boldog vagyok, ha azt látom, hogy a város fejlesztéséhez a magam módján én is hozzájárulhatok, és ezzel elősegíthetem, hogy a város lakóinak egyre jobb és szebb élete legyen. Ezért a boldogságért még azt is vállalom, hogy egyesek zsörtölődő, nyughatatlan asszonynak tartanak.«

Úgy hisszük, ehhez nem kell külön kommentárt fűznünk. Nem véletlen, hogy a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az egyik legmagasabb állami elismeréssel, a Munka Érdemrenddel tüntette ki eredményes tanácstagi tevékenységéért.

K. J.

Néhány szó a lakásigénylésről

Városiasodunk! Városiasodunk és ez a fogalom sok szép eredményt, sok-sok munkát, de növekvő gondokat is takar.

Növekvő gondjaink között legnagyobb, a rohamosan emelkedő lakásigények igazságos kielégítése. Ennek megoldására évről-évre jelentős erőfeszítéseket teszünk — terveinknek megfelelően — tanácsi bér, tanácsi értékesítésű és OTP lakásokat építünk.

Sokan szeretnék tudni, hogy milyen feltételek mellett lehet ezekhez a lakásokhoz hozzájutni, hogyan kell lakást igényelni. Erre adunk az alábbiakban rövid tájékoztatást:

Nagyatádon tanácsi bér, tanácsi értékesítésű (szövetkezeti) és OTP lakást lehet igényelni.

Tanácsi bérlakást igényelhet az, akinek az egy családtagra eső jövedelme az 1400 Ft-ot, fiatal házasok esetében az 1600 Ft-ot, 30 évnél idősebb egyedülállók esetében pedig az 1800 Ft-ot nem haladja meg.

Tanácsi értékesítésű (szövetkezeti) lakás igénylése esetén ez a jövedelemhatár 2000 Ft, 2300 Ft, illetve 2500 Ft. Az átlagjövedelem megállapításánál az együtt költöző kereső családtagok jövedelmét együttesen vesszük figyelembe.

Nem jogosult tanácsi bér és tanácsi értékesítésű lakásra, akinek saját háza, beépíthető házhelye, üdülője vagy üdülőtelke, 1200 négyszögölnél nagyobb mezőgazdasági ingatlana, illetve személygépkocsija van. Nem jogosult továbbá ezekre a lakásokra az, aki korábbi lakását kisebbre cserélte és ezért zsúfolt vagy egészségtelen körülmények közé került. Nem igényelhet ilyen lakást az sem, aki saját tulajdonában álló házát — lakását — eladta és az eladástól még öt év nem telt el.

Az OTP lakások igénylésénél nincs jövedelemhatár és nincsenek kizáró feltételek. Itt is érvényes azonban az a tulajdonszerzési korlátozás, mely szerint nem vehet lakást az, akinek már van saját tulajdonú lakása vagy házhelye. E tulajdonszerzési korlátozás alól indokolt esetben az igazgatási osztály adhat felmentést.

A lakásigényt formanyomtatványon kell benyújtani az igazgatási osztályhoz és csatolni kell hozzá a kereső családtagok munkahelyén kiállított kereseti igazolásokat. Az igénylő lapra 50 Ft-os illetékbélyeget kell felragasztani.

Részletesebb felvilágosítást és igénylőlapot az igazgatási osztály 5. sz. helyiségében lehet kérni.

A benyújtott igényeket 11 tagú társadalmi bizottság bírálja el. A bizottság elosztási javaslatát 30 napra közszemlére teszi, majd a végrehajtó bizottság elé terjeszti és ennek jóváhagyása után hozza nyilvánosságra a lakás kiutalási, illetve értékesítési névjegyzéket. A lakások elosztására az így véglegesített névjegyzék sorrendjében és a lakások megüresedési vagy átadási ütemének megfelelően kerül sor.

Fentiek ellenére többen észrevételezték, hogy egyeseket soron kívül juttat lakáshoz a lakásügyi hatóság.

Ilyen esetben sem kell törvénysértést feltételezni!

Lakáselosztási tervünknek ugyanis csak egy részét képezi a névjegyzékben szereplők lakásigényének kielégítése. Sok lakást kell felhasználnunk közérdekű feladatok megoldására is. E feladatok közül a legjelentősebbek: elemi csapás károsultjainak, kisajátított ingatlanok lakóinak, valamint lebontásra ítélt tanácsi lakások lakóinak elhelyezése. Különösen e két utóbbi célra kellett az elmúlt években — és kell még a közeljövőben is — sok lakást biztosítani.

1971 óta lakótelepek létesítése és a kórház építése miatt 29 személyi tulajdonban álló lakást kellett kisajátítanunk és 19 tanácsi bérlakást szanálnunk.

Hasonló arányokra számíthatunk az V. ötéves terv lakásépítési programjának előkészítése során is.

A felsorolt esetekben lakáskiutalási névjegyzéken kívül a szanálási ütemnek megfelelően kell a lakók elhelyezéséről gondoskodni.

Ugyancsak soron kívül — külön ütemterv szerint — juttatjuk lakáshoz a nagycsaládos igénylőket is úgy, hogy az 1974. január 1-e után benyújtott igényeket lehetőleg két éven belül kielégíthetjük.

Ezeket a soronkívüliségeket jogszabályok biztosítják és valószínűnek tartjuk, hogy azok helyességét külön bizonyítani nem szükséges.

Dr. Madosfalvi Ferenc

Népfrontmozgalmunk életéből

Az Elnöki Tanács 7/1971. számú rendelete alapján 1971. április 25-ével Nagyatád nagyközség városi rangot kapott. Egy évvel később választott első ízben városi népfrontbizottságot a város lakossága. Noha a választás a Magyar Szocialista Munkáspárt irányelveinek és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa határozatainak megfelelően (nők és fiatalok bevonása a közéleti tevékenységbe) lettek előkészítve, de a városiasodás, a gyors fejlődés mégis felszínre hozott a választás szervezéséből eredő hiányosságot. A népfrontmunka történelmileg kialakult sokoldalúsága ismert, éppen ezért városi bizottságunk mozgalmi tevékenységének szélesítése, település-struktúrája megkövetelte volna, hogy két körzeti bizottságot hozzunk létre. Ez nagyban elősegítette volna népfrontbizottságunk lakóterületi munkájának hatékonyságát, a tanácstagokkal a mindennapos kapcsolat, munka kialakítását az adott területen. Tehát nem találtuk meg a városi népfrontmunka igazi tartalmát olyan formában, hogy életerőssé, tartalmasabbá tette volna munkánkat.

A tanácstagok testületi munkáját tanácstagi beszámolókon keresztül segíti a népfront. Az új választási törvény értelmében a választókerületi bizottságok megszűntek, de ahol a település struktúrája szükségessé, illetve indokolttá tette, lakó-, valamint utcabizottságok választására kerül sor. A városban jelenleg két lakó- és két utcabizottság működik, amelyeket 1974. év első negyedévében hoztunk létre és reméljük hasznosan beilleszkednek ebbe a munkába.

A városfejlesztési tervek, a tervek végrehajtása távlati és éves szinten egyaránt minden évben bizottságunk ülésének napirendjén szerepel, ezenkívül a lakosság széles körű tájékoztatása céljából a tanácstagi beszámolók témaköre is. Az itt elhangzott javaslatokat, bíráló megjegyzéseket eljuttatjuk a tanács illetékes szakosztályaihoz, esetleg a vállalatokhoz megvalósítás céljából.

A városi népfrontbizottság mellett működő pedagógiai munkabizottságnak jelentős szerep jut az iskolai nevelés új módszerének végrehajtása mellett a szülők tájékoztatására is.

Hazánkban a szocialista fejlődés gyors haladást, folyamatos megújulást igényel az iskolától. Pedagógiai munkabizottságunk tagjai hivatásuknak megfelelően, elsősorban az óvodai és iskolai szülői munkaközösségeken keresztül, majd a Szülők Parlamentje, Szülők Fóruma szervezésével tájékoztatják a szülőket. Céljuk, hogy a szülők is ismerjék az újításokat, azok lényegét a családi nevelésben hasznosítsák.

Nőbizottságunk nőpolitikai munkája szerves részét képezi a választott testület munkájának. A szolidaritási akcióból tevékenyen kivették részüket a különböző gyűjtési akciók és a Takarót Vietnamnak akció során. 1974. év elején létrehozott nők klubjával nőtt az aktív közéleti tevékenységük. Foglalkoznak a népesedési politikával, a családtervezés, a gyermeknevelés és egészségügyi kérdésekkel. Szervezik azokat a részvételi formákat, amelyek a politikai tisztánlátás elősegítésének, a művelődés- és társadalompolitikai munkának alapja. Hallgatói nyugdíjasok, háziasszonyok, kisiparosok, intézményi és olyan vállalati dolgozók, akik más szervezett oktatásban nem vesznek részt.

A testületi élet nem kielégítő. Az elnökség három havonta, a bizottság évenként háromszor ülésezik. A bizottságban a társadalom minden rétege képviselteti magát annak ellenére, hogy összetételében a területi elv érvényesül, mert többségében munkás.

A társadalompolitikai, gazdasági, kulturális, kommunális és szocialista feladatok szükségessé tennék a testületi élet fokozását — ami azt jelenti, hogy legalább kéthavonta elnökségi és negyedévenként bizottsági ülést kellene tartani, — de ehhez nagyobb aktivitásra, összefogásra van szükség.

A várospolitikai feladatok területén településünkön a közszolgáltatások szerepe jelentős társadalmi és gazdasági tényező.

A közművek és a köztisztaság nagymértékben befolyásolják az ember környezetét, megszabják életszínvonalát, életkörülményeit, szabadidejének felhasználását és ebből következően társadalmi közérzetét. Ezt a célt kívánják megvalósítani azok a várospolitikai törekvések, tervek, melyek a város esztétikai megváltoztatását és a lakosság igényeinek kielégítését szolgálják. (Felszabadulási emlékpark, parkerdő létesítése, közhasználatú teniszpálya építése stb.) Ezek megvalósítása érdekében üzemeink, vállalataink, üzemi kollektívák és szocialista brigádok hazánk felszabadulásának 30. évfordulója és a Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának tiszteletére jelentős társadalmi munkafelajánlásokat tettek. Az eddigi felajánlások — bár értéke jelentős, mintegy 1,1 millió Ft — nem elegendő a feladatok megvalósítására. Szükség van a város valamennyi lakójának és az üzemek dolgozóinak társadalmi összefogására. Tehát megnőtt a társadalmi munka iránti igény és remélhetően a lokálpatriotizmus (a településünk iránti ragaszkodás) ereje sikerrel aktivizálja a lakosságot. A várospolitikai munka területén a hatékonyabbá vált társadalmi munkavégzésben elismerés és dicséret illeti a konzervgyár és a cérnagyár szocialista brigádjait és üzemi kollektíváit az Üzemek az óvodáért végzett társadalmi munkájukért.

Jelentős az az összeg, amely a társadalmi munka végzése révén szabadul fel, amelyeket újabb létesítmények megvalósítására lehet fordítani. Célunk, hogy a lakosságot bevonjuk a város gondjainak megoldásába, a tervek megvalósításába.

Nagy gondot kell fordítanunk a társadalmi munka megbecsülésére, tudatos szélesítésére. Ennek érdekében a tanács 8/1974. számú tanácsrendeletével »Nagyatádért« emlékplakettet alapított a társadalmi munkában kiemelkedő fizikai és szellemi dolgozók, üzemek, vállalatok, üzemi kollektívák és szocialista brigádok kitüntetésére.

Bízzunk abban, hogy városunk lakossága ez évben tevékenyen hozzájárul településünk további fejlesztéséhez, szépítéséhez.

Horváth Lajos.
a HNF városi titkára

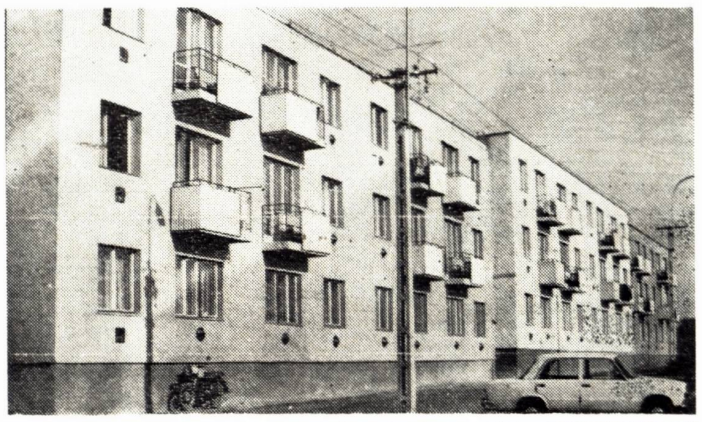

(Foto: Durgó)

„...volt egy feketém"

Az üzemi sétánk során megszámoltuk — három takaros termet találtunk. Parkettázott padozat, terített asztalok, székek, az egyikben elegáns bárszékek. A cérnagyár éjszakai pihenő szobáit jártuk végig. Két éve ezekben a kis termekben tartják az éjszakai műszakosok a munkaközi pihenőt. A múlt évben »csak« negyedóra volt, ebben az évben már félóra jár, minden dolgozónak. Csoportokra osztva vonulnak be a dolgozók. Az »alkalmi pincérek« felszolgálják a napi, helyesebben éjszakai fejadagot. A »cérnázó üzem bárja« melletti kis konyharészben főzik meg a fekete kávét, készítik elő kiosztásra a palackozott colát: ki-ki a maga ízlése szerint választ, a fogyasztás »kötelező«, de egyben ingyenes is.

Az üzemvezetők egybehangzó véleménye szerint sokat számít a jó termelés szempontjából az éjjeli félórás szünet. Konkrétan, számszerűen a teljesítményekben nem mutatható ki a pozitív eredmény, de a tapasztalatok azt igazolják, hogy a munkaidő kiesést bőven ellensúlyozza a munkásnők testi, szellemi felüdülése. A látszólag kárbaveszett időnél jóval több térül meg gyakorlatilag a teljesítményekben. Itt nemcsak a dolgozó emberek fizikai energiájával való takarékosságról van szó, hanem pszichikai kíméletről is, mert lázas sietséggel és idegfeszültségben nehéz eredményes munkát végezni.

A dolgozók természetesen örömmel fogadták már a kezdetén az új módszert. A pihenő nagy népszerűségnek örvend, a kikészítőben például el is nevezték »Pipitér«-nek.

Veréb Péter

TÜSKE!

A kórházépítés csigalassúsággal folyik:

az illetékesek ezt azzal magyarázzák, hogy még nincs meg a szükséges betegletszám, nem kell sietni az építéssel.

A közvilágítási lámpák sokszor naphosszat égnek, éjjel viszont számtalanszor kialszanak:

véleményünk: a DÉDÁSZ-nál többször előfordulhat napfogyatkozás.

A tanácstagok sürgetik, hogy mielőbb létesüljön öregek napközi otthona Nagyatádon is:

egyesek szerint ez még nem időszerű, mert fiatal a város.

Előfordul, hogy közérdekű bejelentés névtelen levélben érkezik a tanácshoz:

vannak, akik még úgy gondolkodnak: biztos, ami biztos.

A henészi tanácstagok visszatérő problémája: mikor épül fel az évekkel ezelőtt igért bolt?

úgy látszik az áfész-nál arra várnak, hogy Henészt városközponttá nyilvánítsák.

Előfordult, hogy télen is öntözték az utcákat:

az illetékesek azt gondolják, így gyorsabban nő a város.

Az áfész szaküzletében csak 50 kg-os tételekben lehet pétisót vásárolni:

valószínűleg mérleghiányos az áfész.

Miért kevés a tejbolt Nagyatádon?

egyesek még nem tudják, hogy: egy pohár tej, tiszta fej.

Hosszú évek óta nem sikerül megoldani a helyi autóbuszjárat beindítását a városban:

javaslatunk: a VOLÁN vezetői csak kerékpárt igényelhessenek a MERKUR-nál.

Miért nem épül a bodvicai könyvtár?

a területet belepte a gaz, nem találják az alapkövet.

RINYA PATAK

MALOM ÁROK

HONVÉD ÚT.

68.SZ.FKL.ÚT.

KISZELY
LAKÓ TELEP

MAGÁN TER.

MAGÁN
TER

MAGÁN
TER

CSÓNAKÁZÓ TÓ

csónak
tároló

ESZPRESSZÓ

GÖRÖNDI ÚT

HÉTVÉGI
HÁZAS
TERÜLET

ÉTTEREM

SZABADTÉRI
SZINPAD

öltözők

úszók

sport
pályák

VÍZMŰ TERÜLET

ÜZLETSOR

STRAND
FŐBEJÁRAT

SZENNYVÍZ
TELEP

nem úszók

sport
pályák

sport
medence

ÁMOR
ERDŐ

KEMPING
TERÜLET

gondnok

főzőhely

mosdó

NAGYATÁD ÜDÜLŐTERÜLET RÉSZLETES RENDEZÉSI TERVE

FAFARAGÓ MŰVÉSZTÁBOR
TERVEZETT HELYE

Mit kell tudni az építési engedélyezési eljárásról

Valamennyi állampolgár és család számára életének egyik legnagyobb eseménye a saját lakóház megépítése. Az építkezés elindításától, annak befejezéséig azonban hosszú út vezet.

Az építtető és az építési hatóság közös érdeke az, hogy a szükséges eljárásokat minél gyorsabban és az előírásoknak megfelelően folytassák le.

Ezt szeretnénk ismertetni, végigkísérve egy beépíthető ingatlannal rendelkező család tennivalóit.

Amennyiben az építési hatóság szóbeli vagy írásbeli nyilatkozata alapján a tulajdonában álló telek beépíthető, az Országos Tervezői Névjegyzékben szereplő magántervezőt lehet a lakóház tervezésével megbízni.

A tervező a szükséges műszaki terveket — OTP kölcsön esetén 3 példányban, egyébként 2 példányban — elkészíti és azokat véleményezés céljából Kaposvárra a Magántervezési Szakértői Bizottsághoz elküldi. Az MSZB véleményezése után az építési engedély iránti kérelmet formanyomtatványon illetékmentesen a városi tanács vb műszaki osztályához kell benyújtani. A kérelemhez a műszaki terveken kívül mellékelni kell 1 db 3 hónapnál nem régebbi keltezésű telekkönyvi szemlét és adóigazolást arról, hogy tulajdonában más beépíthető telek, illetve lakóház nincs.

Célszerű a lakóház tervét kompletten a szükséges melléklétesítménnyekkel (melléképületek, kerítés, derítő) együtt benyújtani.

Az építési hatóság helyszínelés után bírálja el a kérelmet és kikötésekkel vagy azok nélkül kiadja az építési engedélyt. Az engedély jogerőre emelkedése után az építkezést meg lehet kezdeni.

A kivitelezéssel arra jogosult vállalatot vagy szövetkezetet, illetve kőműves mestert, kisiparost célszerű megbízni. Amennyiben az építtető családjában kőműves szakember van és kivitelezői jogosultsággal nem rendelkezik, úgy előírt végzettséggel rendelkező felelős műszaki vezetőt kell keresni, hogy a házilagos kivitelezést el tudjuk fogadni.

Az építkezés befejezése után lakóház esetén illetékmentesen használatbavételi engedélyt kell kérni a műszaki osztályon kapható formanyomtatványon. A kérelem mellékletén be kell szerezni a közművek nyilatkozatát arról, hogy a hatáskörükbe tartozó vezetékek, szerelvények rendeltetésszerű állapotban vannak. Az építési hatóság helyszínelés után dönt a kérelemről és ettől függően a használatbavételi engedélyt kiadja. Ezzel gyakorlatilag a házépítéssel kapcsolatban valamennyi építési hatósági eljárás befejeződik.

Az új lakóház-építésen kívül gyakran kerül sor a meglévő lakóház bővítésére, átalakítására. Ezekben az esetekben az eljárás azonos, azonban az MSZB véleményét csak szobával történő bővítés esetén kell kikérni.

Melléképületek (garázs, tüzelőtárolásra, állattartásra szolgáló építmények stb.), illetve kerítés vagy derítő építésénél az eljárás hasonló, azonban az építési engedély illetéke 50 Ft, a használatbavételi engedély illetéke 100 Ft. Ilyenkor természetszerűleg nincs szükség az adóigazolásra.

Egyéb hasznos tudnivalók.

Épületet építeni, felújítani, helyreállítani, átalakítani, bővíteni, elmozdítani és lebontani, kerítést és derítőt építeni, illetve megszüntetni csak építési engedély alapján szabad. (10/1969. (VI. 8.) ÉVM számú rendelet.)

Építésrendészeti bírsággal kell sújtani azt az építtetőt, aki engedélyhez kötött építési munkát engedély nélkül, vagy attól eltérő módon végez. Ugyancsak bírsággal kell sújtani azt az építtetőt, aki épületet illetve egyéb építményt a használatbavételi engedélyben megjelölt rendeltetési céltól tartósan eltérő célra használ.

Az építésrendészeti bírság a szabálytalanul végzett építési munka, továbbá a rendeltetéstől tartósan eltérő célra használt építmény (építményrész) értékének 10%-a. (3/1973. (I. 27.) ÉVM sz. rendelet.)

Az engedély nélkül megépült, városképbe nem illő vagy más érdekeket sértő építmények bontását el kell rendelni.

A fentiekből következik, hogy a hatósági előírások betartása nagyon fontos és elsősorban az építtető érdeke.

Szaboles Ferenc
osztályvezető

Több mint 23 millió lakásépítésre

A városi tanács 1974. évi fejlesztési terve 40 millió Ft volt. Ebből az összegből több mint 23 millió Ft-ot lakásépítésre, 5 millió Ft-ot a szennyvíztelep építésére, 6,2 millió Ft-ot bankhitel törlesztésére fordított. A fennmaradó összegből kisebb beruházások, mint pl: óvodai és bölcsődei férőhely bővítés, szakmunkásképző intézet bővítés, gépbeszerzés, kiviteli tervek készítése, területek kisajátítása történt.

Bemutatjuk az ATÁD Áruházat

1971. február 20-án nyitottuk meg a Nagyatád és Vidéke Általános és Fogyasztási Szövetkezet ATÁD Áruházát, az egyre inkább dinamikusan fejlődő járási székhely bevásárló központját. Az áruházban három osztályt alakítottunk ki: a földszinten az élelmiszer és háztartási cikkek, az emeleten pedig a vas-műszaki és a ruházati—lábbeli osztályt helyeztük el. Az eltelt négy év tapasztalatai azt bizonyítják, hogy helyes volt az áruház ilyen profiljának a kialakítása. A forgalmi adatok igen kedvezően változtak a nyitás óta.

Az élelmiszer-háztartási cikkek osztálya — ahol időközben tulajdonképpen bővült a választék az ajándéktárgyak széles skálájával — a nyitást követő hónapokban 600 ezer forintos forgalmat bonyolított le, 1974-ben pedig a havi átlagos forgalom elérte a másfél millió forintot. Arra törekedtünk, hogy a termelő üzemekkel közvetlen kapcsolatot alakítsunk ki, és a nagyker. vállalatok kiiktatásával szerezzünk be bizonyos élelmiszereket. Így a barcsi Vörös Csillag Mg. Tsz-től kapjuk a tejet és a tejtermékeket. A kiváló minőségű áruk forgalma ugrásszerűen megnövekedett, s ma már 4—5-ször annyit adunk el belőlük, mint korábban. A helyi Búzakalász Mg. Tsz-től zöldségféléket és savanyúságot vásárolunk. A marcali áfész húsfeldolgozó üzemétől pedig jelentős mennyiségű töltelékárut, füstölthúst kapunk. Szezonidőszakban a kistermelőktől is vásárolunk zöldség- és gyümölcsféléket. Ezzel a tevékenységünkkel a jobb minőségű és folyamatos áruellátást szeretnénk biztosítani.

Jelentős forgalomnövekedést értünk el a műszaki és a ruházati-lábbeli osztályokon is. A vas-műszaki osztály 2,8 millió forintos árukészlettel indult, és a havi forgalma kezdetben egy millió forint körül volt. Az áruválaszték bővülésével a forgalom ma már másfélmillió forint körül van.

A ruházati—lábbeli osztály havi forgalma is mintegy 400 ezer forinttal emelkedett.

A terjedelmes és a nehezebb áruk gépkocsival történő hazaszállításával a bevásárlás nehézségein igyekszünk könnyíteni.

Eladóink készséggel adnak a vevőknek műszaki szaktanácsadást is az egyes cikkek — rádió, lemezjátszó, magnó, mosógépek, stb. — vásárlásánál a szakszerű és biztonságos használatra minden alkalommal felhívják a vevők figyelmét.

Szövetkezetünk vezetősége nagy gondot fordít az áruház dolgozóinak szakmai képzésére, továbbképzésére. A nyitás időpontjában a 36 dolgozó közül 14-nek nem volt meg a megfelelő szakképzettsége. Jelenleg 44 dolgozót foglalkoztatunk és közülük csupán négynek hiányzik a megfelelő szakképzettsége. Az áruház három szocialista brigádjának tagjai fontos feladatuknak tartják, hogy valamennyi eladó a kulturált kereskedelem szellemében dolgozzon, megfelelően foglalkozzon a vevőkkel.

Áruházunk a jövőben is arra törekszik, hogy a kapcsolatok további szélesítésével az időnként előforduló hiánycikk-listát szűkítse és bőséges, választékos árukészlettel várja ATÁD és környéke vásárló közönségét.

Torma István
áruházigazgató

Jó, ha tudjuk...

1. Lakás- és üdülőépítés:

1974. január 1-től egy személy, illetőleg egy család 6 lakószobásnál és 140 m²-nél nagyobb családi házat, 6 lakószobásnál és 125 m²-nél nagyobb társasházban lévő lakást nem építhet.
Háromszobásnál nem nagyobb üdülőt építhet, amelynek alapterülete 1 üdülőegységet magába foglaló családi üdülő esetén a 80 m²-t, társas üdülőben, vagy több üdülőegységet magába foglaló üdülőépületben pedig a 60 m²-t nem haladhatja meg.
A felsorolt kötöttségek alól kérelemre felmentés adható.

2. Feleség névviselése:

Az 1974. évi I. tv. értelmében a feleség a házasságkötés után választása szerint:
— a férje teljes nevét viselheti a házasságra utaló toldással, amelyhez a maga teljes nevét hozzákapcsolhatja (Kiss Józsefné, Nagy Mária), vagy
— a férje családi nevét viseli a házasságkötésre utaló toldással és ehhez a maga teljes nevét hozzákapcsolhatja, (Kissné, Nagy Mária), vagy
— a férje családi nevéhez hozzákapcsolhatja a saját utónevét (Kiss Mária), vagy
— kizárólag a maga teljes nevét viseli (Nagy Mária).

3. Családi pótlékok, segélyek:

Családi pótlék:
a) általános esetben két gyermek után 600,— Ft, három gyermek után 960,— Ft, minden további gyermek után 320,— Ft.
b) egyedülálló dolgozó esetében egy gyermek után 300,— Ft, két gyermek után 640,— Ft, minden további gyermek után 320,— Ft;
c) tsz-tagok esetében két gyermek után 500,— Ft, három gyermek után 810,— Ft, minden további gyermek után 270,— Ft.

Gyermekgondozási segély:

a) általános esetben havonta: egy gyermek után 800,— Ft, két gyermek után 900,— Ft, minden további gyermek után 1000,— Ft;
b) tsz-tagok és alkalmazottak esetében egy gyermek után 700,— Ft, két gyermek után 800,— Ft, minden további gyermek után 900,— Ft;
c) ikerszülés esetén az anyát mindegyik gyermeke után külön-külön megilleti a segély; (a gyermekek egyikének elhalálozása esetén az alacsonyabb összegű segélyt kell megszüntetni.)

Az anyasági segély gyermekenként:
— 2500,— Ft, ha a nő terhességének ideje alatt négyszer terhességi orvosi vizsgálaton vett részt és az első vizsgálat a terhesség kezdetétől számított 140 napon belül volt;
— 1000,— Ft, ha a nő csak egyszer vett részt terhességi orvosi vizsgálaton;
— nem jár segély, ha a nő egyszer sem vett részt terhességi orvosi vizsgálaton.

Szabadnap biztosítása:

A dolgozó nőt és a gyermekét egyedül nevelő apát évenként az eddigi havi 1 fizetésnélküli szabadnapon túlmenően évenként:
— egy 14 éven aluli gyermek esetében 2 nap;
— két 14 éven aluli gyermek esetében 5 nap;
— három, vagy több 14 éven aluli gyermek esetében 9 nap
fizetett szabadnap illeti meg.

Gyermekápolási táppénzre jogosultság:

— a gyermek 1—3 éves koráig évi 60 nap;
— a gyermek 3—6 éves koráig évi 30 nap.
(a táppénzre jogosultság kiterjed az apára is.)

Az 1974. évi 10. számú tvr. szabályozta az alkoholisták kötelező intézeti gyógykezelését.

E szerint 1975. január 1-től az olyan személy, aki rendszeres és túlzott alkoholfogyasztásból eredő magatartásával családját, kiskorú gyermekeinek fejlődését, környezetének biztonságát veszélyezteti, vagy a közrendet, illetőleg munkahelyén a munkát ismételten súlyosan zavarja, közvetlenül munkatherápiás intézetbe történő gyógykezelésre kötelezhető.

A kezelés legfeljebb két évig tarthat, de többször is megismételhető.

A kezelés elrendeléséről a Járásbíróság határoz.

Az eljárás megindítását a városi tanács vb egészségügyi osztályán kívül bármely állami, vagy társadalmi szerv (intézet, intézmény, vállalat, stb.) továbbá szövetkezet, az érdekelt személy (hozzátartozó) kezdeményezheti.

Az 1974. évi 23. számú tvr. módosította és kiegészítette a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvényt.

A módosítás szerint egyes szabálysértéseknél a bírság legmagasabb összege 10 000,— Ft is lehet.

E szabálysértések a következők:
— árdrágítás;
— vámszabálysértés; (szándékos elkövetés)
— vámorgazdaság; (szándékos elkövetés)
— devizaszabálysértés; (szándékos elkövetés)
— jogtalan fuvarozás;
— jogosulatlan kereskedés;
— pénzügyi szabálysértés.

Az 50/1974. (XII. 28.) MT sz. rendelet új szabálysértési tényállásokat állapított meg:
Többek között:

— jogosulatlan címerhasználatért:	1000,— Ft-ig,
— tömegközlekedési eszköz rongálásáért:	3000,— „
— közúti jelzések rongálásával kapcsolatos szabálytalanságért:	5000,— „
— távközlési berendezések gondatlan rongálásáért:	3000,— „
— megrendelésre vonatkozó szabályok megszegéséért:	5000,— „
— villamos biztonsági szabályok megszegéséért:	5000,— „
— energiahordozó felhasználásával kapcsolatos kötelesség megszegéséért:	5000,— „
— tiltott helyen történő táborozásért:	3000,— „

terjedő pénzbírság szabható ki.

Gondok a postai szolgáltatásban

A külső szemlélő egy reprezentatív külsejű postaépületet talál a város központjában. Több mint két éve vettük birtokba az országos szinten is egyik legszebbnek számító új hivatalunkat. Az épülettel a tárgyi feltételek egy része városi rangot kapott, de csak egy része, mert hiányzik a modern, automata telefonközpont. A jelenlegi felemás műszaki berendezés, az automata és kézikapcsolású központ kombinációja napjainkban lefékezi a távbeszélő szolgálat ellátását. A berendezés már nem alkalmas a jelentkező forgalom zökkenőmentes lebonyolítására. A központ telítettsége miatt nagy a telefon bekapcsolására várakozók száma, az igényeket a központ kapacitása és hálózat hiányában nem tudja kielégíteni. Természetesen nem vigasz a nagyatádiaknak az, hogy ezek országos gondok.

A másik gond az egyre súlyosbodó munkaerő-helyzet. A kézbesítés kivételével nők látják el a forgalmi szolgálatot. Évenként egyre több a szülési szabadságot igénybevevők száma — ami egyébként örvendetes dolog —, de az elmenők szakképzett dolgozók, a helyükre lépők betanítása hosszú időt igényel. Sok és igen gyakori a munkaidő kiesés a gyermekes anyáknál, ha megbetegszik a gyermekük. Nem kisebbek a kézbesítési gondjaink sem.

Dolgozóink, szocialista brigádjaink mégis helytállnak. 1973. évi eredményes munkájuk alapján harmadszor nyertük el az »Élüzem« címet. Fennálló nehézségeink ellenére igyekszünk feladatainkat jól ellátni, noha nem sikerül mindenkor közmegelégedésre.

Szakonyi Dániel
postafőfelügyelő
hivatalvezető

HÍREK

A végrehajtó bizottság a szennyvízprogram folytatása érdekében 15 millió Ft középlejáratú hitel felvételét határozta el. A hitelt évi 3 millió Ft-os részletben 1980-ig kell visszafizetni.

* * *

Hazánk felszabadulásának 30. évfordulójára és a XI. pártkongresszus tiszteletére jubileumi emlékpark létesítését vállalták a konzervgyár szocialista brigádjai, munkáskollektívája. A munkák zömét már tavaly év végén elvégezték.

* * *

Lényegesen megnőtt a város gondozott zöldterülete. Amíg az 1973-ban 303 953 m² volt, addig tavaly már 402 940 m², ahol 16 941 db cserjét és rózsabokrot gondoztak; az előző évinek több mint négyszeresét.

A gondozott fák állománya 4453-ról 6899 db-ra gyarapodott.

Nagyatád
A NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI
Felelős szerkesztő:
Kovács János
A szerkesztő bizottság:
Hubay Sándor, Dorcsi Sándor, Dr. Madosfalvi Ferenc, Józsefné, Ludán Imréné, Ködmön Imréné, Bognár M. Gyuláné, Fay Jenő.
Felelős kiadó:
Hamvas János
Eng. sz.: 3004—4 1975.
Készült a Somogy megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében
— 75-1., 530 — 4000 példányban
Kaposvár, Latinca S. u. 6.
Felelős vezető:
Farkas Béla igazgató

Nagyatád

NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI * 1975. ÁPRILIS

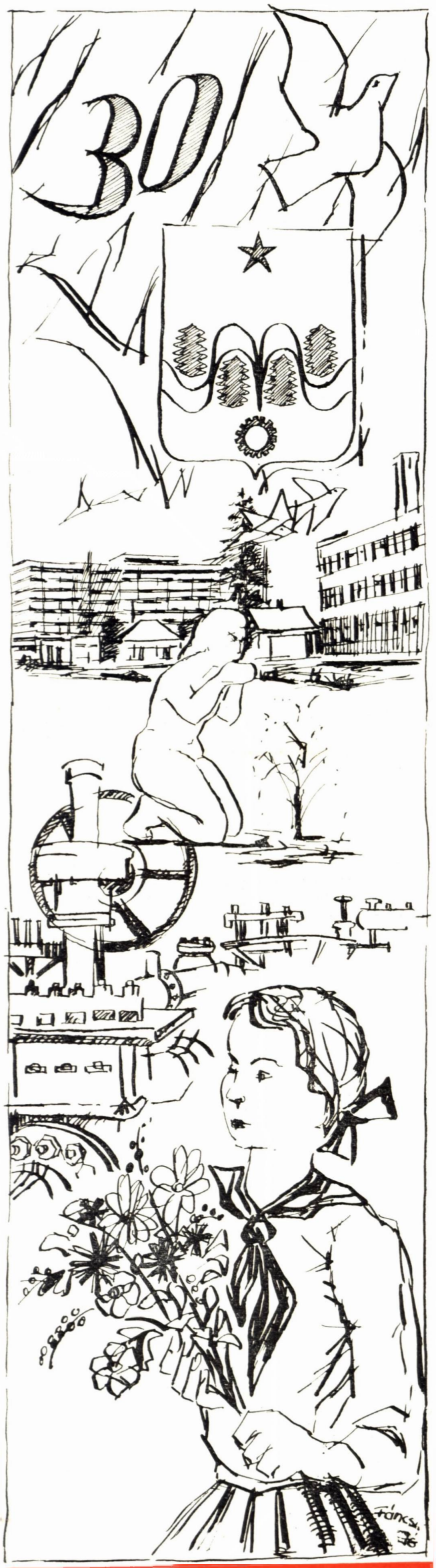

Jogos büszkeséggel ünnepelünk

Harmincadszor köszöntjük felszabadulásunk ünnepét. Azt a feledhetetlen tavaszi napot, amely új utakat nyitott népünk történelmében. Ez a nap indította el a nemzet felemelkedésének folyamatát.

Az évfordulón hálával és tisztelettel gondolunk azokra, akiknek hősiessége, véráldozata lehetővé tette a munkásosztály és a nép legjobbjai sok évtizedes harcának győzelmét. Szeretettel emlékezünk a szovjet népre, amely a legtöbb áldozatot hozta azért, hogy hazánk egész dolgozó népe szabadon, biztonságban és növekvő jólétben éljen.

Nem az ünnep hangulata, hanem a tények sokasága jelzi: megváltozott országunk — és szűkebb pátriánk, — Nagyatád arculata. A sok beteljesedett szándék, megvalósult terv, cél azt mutatja: van erőnk magunk mögött hagyni a múlt örökségét.

Nagyatádra aligha ismer rá, aki csak a »régit« ismeri. Új épületek sorakoznak egymás mellett, s a hajdani nagyközség ipari munkásvárossá lett. A felszabadulás, majd az államosítás után indul meg az iparfejlesztés, melynek eredményeként az ötvenes évek végén már 1300 az iparban foglalkoztatottak száma. A 60-as évek második felétől az ipari fejlődés korábban el sem képzelt változást eredményezett. Bővült a cérnagyár, szinte új konzervgyár épült a rekonstrukció során, létrejött a Danuvia 4-es számú gyára — hogy csak a legjelentősebbeket említsem. Ma már az összfoglalkoztatottak száma megközelíti a 6 ezret, s ezen belül az iparban és az építőiparban foglalkoztatottak aránya a 66%-ot.

Az eltelt időszak igen jelentős változást hozott Nagyatád életében. A fejlesztések, beruházások összege megközelíti az 1 milliárd forintot. A fejlesztések kedvező hatással voltak a lakosság életszínvonalára is. A lakossági jövedelmek évenként 5—7%-kal nőttek, a munkások átlagkeresete 31,62%-kal emelkedett. A kereskedelmi forgalom 4 év alatt a duplájára nőtt, megközelíti az évi 250 millió forintot. A lakosság takarékbetétállománya ugyancsak megkétszereződött.

A város IV. ötéves tervében központi helyet foglal el a lakásépítés: mintegy 800—820 lakás épül. Sokat javult a közműellátás. A vízhálózatba bekapcsolt lakások száma 2 és félszerese, a csatornahálózatba bekapcsoltaké pedig több mint háromszorosa a négy évvel korábbinak. A vezetékes gázfogyasztásba a lakások egynegyedét kapcsolták be.

Elkészült a 68-as főközlekedési út városi átkelési szakasza, több bekötőút és járda készült, megépült az új posta, bővült a távbeszélő központ. Sokat javult az egészségügyi ellátás is. Megépült az új mentőállomás, a szakorvosi rendelő, befejezés előtt áll az új, 600 ágyas kórház, a nővérszállás és a gyógyszertár építése. Számottevő előrelépés történt a művelődésügyi intézmény-ellátottság terén is. Megépült az új művelődési központ, bővült a szakmunkásképző intézet, javult a bölcsődei, óvodai ellátottság. Ma Nagyatád általános és középfokú iskoláiban közel kétezer diák tanul.

Az eltelt három évtizedben nemcsak a település külseje, arculata változott, fejlődött, hanem az itt élő lakosság műveltsége is. Az 1945-ös történelmi sorsfordulótól kezdve szinte minden esztendő meghozta a maga becsülendő értékű eredményeit. Azóta mindennap jogos büszkeséggel sorakoztathatjuk fel a szocialista társadalmi rendszer szellemi vívmányait, egyre gyarapodó gyümölcseit annak a társadalmi méretű törekvésnek, amely a tudás, a felkészültség, az ismeretek sokrétű elsajátítása alapján bárkinek szabad érvényesülési lehetőséget biztosít.

Az eltelt 30 év eredményei közül a teljesség igénye nélkül soroltam fel a legfontosabbakat. Az eredmények azt bizonyítják, hogy munkánk meghozta gyümölcsét, jól sáfárkodtunk lehetőségeinkkel.

A harmincadik évforduló ösztönzést, biztatást is ad további munkánkhoz. A város kommunistáinak vezetésével valamennyi dolgozó öntudatos, fegyelmezett munkájával kell hozzálátnunk a párt XI. kongresszusa határozataiból adódó feladataink megvalósításához. Sikereink forrása saját munkánk, s az a testvéri, elvtársi barátsági együttműködés, amely a Szovjetunióhoz és a többi szocialista országhoz fűz bennünket.

Dorcsi Sándor,
az MSZMP városi bizottságának
titkára

Gratulálunk

A Nagyatádi Városi Tanács hazánk és városunk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából Nagyatádért emlékplakettet adományozott:

I. Több éves kimagasló közéleti munkáért:

Magyar István nyugdíjas — tanácstagnak, aki 1950 óta tagja a tanácsnak;

Nagy Ferenc ISZ-elnök — tanácstagnak, aki 1950 óta tagja a tanácsnak;

Tátrai György nyugdíjasnak, aki 21 évig volt egyfolytában tanácstag;

Kispeti László nyugdíjas — tanácstagnak, aki 21 éve tagja a tanácsnak;

Szabó János körzetfelügyelő — tanácstagnak, aki 21 éve tagja a tanácsnak;

Tóth Ferenc osztályvezető — tanácstagnak, aki 21 éve tagja a tanácsnak;

Olvasó József kádár — tanácstagnak, aki 17 éve tagja a tanácsnak;

Sasvári Ferencné nyugdíjas — tanácstagnak, aki 15 éve tagja a tanácsnak;

Kolláth József ÁFOR-kútkezelő — tanácstagnak, aki 15 éve tagja a tanácsnak;

Horváth Ferenc áfész alk. — tanácstagnak, aki 13 éve tagja a tanácsnak;

Fehér István ktsz-dolgozó — tanácstagnak, aki 13 éve tagja a tanácsnak;

Gergó Sándorné pedagógus — tanácstagnak, aki 12 éve tagja a tanácsnak;

Pintér Ernő pedagógus — tanácstagnak, aki 12 éve tagja a tanácsnak;

Kanizsai Zoltán gyári munkás — tanácstagnak, aki 12 éve tagja a tanácsnak;

Ilics József boltvezető — városi párt-vb tagjának.

II. A város fejlődéséhez, politikai, társadalmi, kulturális színvonalának emeléséhez hatékonyan hozzájáruló munkásságért:

Böhm József megyei tanácselnöknek;

Gémesi Sándor nyugdíjasnak, a városi pártbizottság volt első titkárának;

Gajdos Lászlónak, a nagyatádi járási pártbizottság első titkárának;

Hamvas János volt tanácselnöknek, a városi pártbizottság első titkárának;

Kovács Ferenc, a járási hivatal elnökének;

Dr. Póhl István vezető jogtanácsosnak, volt községi tanácselnöknek;

Jéger Ferenc, konzervgyár igazgatójának;

Gergely Nándor előadónak, volt községi vb-titkárnak;

Peregi Tamás mérnöknek, a VÁTI műteremvezetőjének;

Kováts Gáspár tervezőnek, a VÁTI dolgozójának.

a. A közoktatás és kulturális élet területén kifejtett eredményes munkásságukért:

Dorcsi Sándornak, a városi pártbizottság titkárának;

Kiss Jánosnak, az Ipari Szakmunkásképző Intézet igazgatójának;

Horváth Istvánnak, a kollégium igazgatójának;

Molnár Jánosné pedagógusnak;

Csendes Gézának, az általános iskola igazgató-helyettesének.

b. A közegészségügy területén kifejtett hosszú, eredményes munkásságukért:

dr. Magyar Vince üzemi orvosnak;

dr. Naményi Miklós nyugalmazott TBC gondozóintézeti vezető orvosnak;

dr. Horváth Géza körzeti orvosnak;

dr. Erős István nyugalmazott főállatorvosnak.

c. A közigazgatás területén kifejtett hosszú, eredményes munkásságukért:

Horváth Istvánné anyakönyvvezetőnek;

Lőczi László költségvetési főelőadónak.

III. Kimagasló társadalmi munkájuk elismeréseként:

Vojkovics Istvánnak, a konzervgyár főmérnökének;

Jámbor Lászlónak, a ktsz-dolgozójának;

a konzervgyár **VIII. Pártkongresszus Szocialista Brigádjának;**

a cérnagyár **Petőfi Szocialista Brigádjának;**

Csepregi József kórházi művezetőnek;

Fuisz Lajos, a SÁÉV kőműves brigádvezetőjének;

Takács Sándornak, a SÁÉV ácsbrigádja vezetőjének.

Emlékezzünk...

Hunyadi utca 1945. március 30. **Fotó: Durgó**

1945. március 30-án Nagyatádra is beköszöntött a régvárt szabadság napja.

A kora hajnali órákban a német csapatok páníkszerűen elmenekültek, elhallgattak a fegyverek, amelyek 193 napig éjjel-nappal ontották a halált.

A borzalmakkal teli négyhónapos front alól felszabadult Nagyatád, Simongát és Henész felől 9—10 óra tájban megjelentek a felszabadító hadsereg első katonái, akik meghozták a várva-várt békét, a szabadságot Nagyatád lakosságának is.

A szovjet csapatokkal együtt harcoló első bolgár hadsereg katonáit nagy-nagy szeretettel üdvözölte az a néhány személy, aki átvészelte a borzalmakat, sikerült életét megmenteni, elrejtőzni a kitelepítés, vagy a behívás elől a romok alatt.

E sorsdöntő és boldog pillanatot azonban tömérdek szenvedés, nélkülözés és félelem előzte meg.

1944. december 7-től, a felszabadulásig még hosszú idő telt el.

Kevesen gondolták, hogy Nagyatádon ilyen hosszú időre megmerevednek a frontok, ádáz harc színhelyévé válik a település. A németek végső erőfeszítéseik árán igyekeztek megállítani az előretörő szovjet csapatokat abból a célból, hogy a front a Balatonig húzódó vonalon álljon meg, hogy ezáltal balkáni hadseregük átvonulhasson a Dráva—Száva közén és megvédhessék utolsó gazdasági bázisaikat, Dél-Németországot, Ausztriát, de a számukra nélkülözhetetlen zalai olajmezőket is.

A visszavonuló német csapatok végső elkeseredésükben mindent megsemmisítettek, elpusztítottak, amivel akadályozni tudták a szovjet csapatok előnyomulását.

Ezért robbantották fel már december elején a két Rinya-hidat, a két híd közötti utat, hogy elvágják Henészt és Nagyatádot egymástól. Nagyatádtól északra és délre elterülő Rinya-völgye alkalmasnak mutatkozott a frontvonalak kiépítésére, ezért a németek gyors tempóban igyekeztek lövészárkokat, fedezékeket építeni. A községben maradt embereket arra kényszerítették, hogy az éjszakai órákban futóárkokat ássanak, akadályokat építsenek. A Rinya-völgyi ismeretlen terep és a németek által addig kiépített frontvonal arra kényszerítette az ideérkező szovjet csapatokat, hogy téli állásokat építsenek ki, rendezkedjenek be védelmi harcokra.

A legtöbbet ostromolt rész a Hunyadi utca keleti vége, a Batiszta-malom és a közvágóhíd környéke volt. Ez a rész többször cserélt gazdát, mindkét szembenálló fél jelentős veszteségeket szenvedett. Január közepére a németeknek sikerült erős védelmi vonalat kiépíteniök az egész frontszakaszon.

Január 10-én a harcoló szovjet csapatokat az első bolgár hadsereg katonái váltották fel, akik Nagyatád és Barcs körzetében folytattak aktív védelmi harcokat.. A németek által indított támadásokat mindig sikeresen visszaverték, sőt február 15-én egy zászlóalj átkelt a Rinyán és Nagyatádtól délre új hídfőállást létesített. A németek március elsején megindított támadásait, majd a március 10-én délután kialakult legnagyobb támadást is sikeresen visszaverték, s ez azt jelentette, hogy a németek többé már nem is tudtak említésre méltó támadást indítani. A bécsi támadó hadművelet részeként az első bolgár hadsereg március 26-án parancsot kapott, hogy az 57. szovjet hadsereggel együttműködve indítson támadást. A hatalmas erőfölénybe került szovjet és bolgár csapatok intenzív támadásai végül is menekülésre kényszerítették a fasisztákat. Menekülésüket a rombolás a pusztítás kísérte. Megsemmisítették Nagyatád szinte minden magasabb épületét, felrobbantották a gyárkéményeket, hidakat, s mindent, ami az útjukba esett.

A szabadságot drága áron hozták el hozzánk a hős szovjet és bolgár harcosok.

Sokuk fiatalon feláldozta életét szabadságunkért, boldogabb életünkért. Sokan nem tértek haza szeretteikhez, örökre itt maradtak és csendesen pihennek messze-messze az otthoni tájtól, de mégsem idegenben.

Népünk, akiknek szabadságáért életüket áldozták, testvérként őrzi emléküket.

Juhász László

A volt Batiszta malom romjai.

SZIKSZAI BARNABÁS:

Cseppnyi F. A.-nak

Zsugorodik egyre a kép.
Az a híd és a patak
milyen cseppnyivé lett,
mikor a megnőtt élet
visszatért a házhoz,
— honnan — nem tudtak, mit hoz —
csak ment, távolodott egyre,
mint vándor fel a hegyre,
halomba gyűlt benne a tudás,
minek — ha mélyére ás —
csak közhelyeit őrzi már;
de az a táj — cseppnyi haza —
filmképe megmaradt,
rajta — mert el nem szakadt —
örökké porzik az út,
vizet önt az udvari kút,
ballag piciny tehéncsorda,
s kerítés, a merev korda,
határt húz a horizontra.
Porzó út, a híd és patak
cseppnyi égető fókusza
újra s újra memutatja:
milyen a haza.

TISZTELJÜK EMLÉKÜKET...

Közös sírban nyugszanak, fejfájuk is csak egy, de a legkeményebb gránitnál is erősebben őrzi emléküket a tisztelet.

Közös sírban nyugszanak. Nagyatád felszabadításáért áldozták életüket, azért, hogy ma szabadon élhessünk, várost építhessünk. A legdrágábbat, életüket adták a mi békénkért és boldogulásunkért.

Sírjukon ne hervadjanak el a virágok, emléküket ne homályosítsa a feledés! És emlékeztessenek arra, hogy a háború pusztítása szörnyűség.

»Az ember néha azt képzeli, hogy a háború nem hagy kitörölhetetlen nyomokat a lelkében, de hogyha igazán ember, akkor csak képzeli.«

25 éves a tanácsrendszer

»A hűbériség idején százan vettek részt az állam építésében, ahogy a kapitalizmus idején néhány ezren vagy tízezren építették az államot, úgy most a szocialista forradalmi átalakulás csak akkor mehet végbe, ha tízmilliók aktívan, közvetlenül gyakorlati módon vesznek részt az államigazgatásban« írta Lenin. A történelmi tények igazolták a leninti tételt. A szocialista országokban egyre nagyobb jelentőséget nyert és nyer ma is a tanácsi típusú szervek munkája. A társadalmi fejlődéssel egyre növekszik a dolgozó tömegek közvetlen szerepe a politikai, gazdasági, kulturális életben egyaránt. Mindennapos gyakorlattá vált közvetlen részvételük az állami ügyekben. Ezeknek a feltételeknek a biztosítása tette lehetővé a társadalom erőinek összpontosítását a mindennapok feladatainak megoldására.

Amíg ezek a gondolatok valóra váltak és megalakultak a tanácsok, melyek lehetővé tették Lenin elméletének valóra váltását, — a dolgozók állami életben való részvételét — többször fordult a történelem kereke.

Magyarországon a tanácsrendszer — a Tanácsköztársaság idejét nem számítva — negyedszázados múltra tekint vissza. 1944-ben az ország fokozatosan felszabaduló területein új módon, új szervekben, és új módszerekkel indult meg az állami élet. A községekben és városokban megalakult nemzeti bizottságok vállalták az élet, ezen belül az állami élet újraindításának felelősségteljes feladatát. E szervek már több vonatkozásban tartalmazzák a szocialista tanácsi szerv vonásait. A helyi szervek felszabadulás utáni fejlődésében igen fontos határkövet jelentett a kormány 1945. április 26-án kiadott 1030/1945. ME. sz. rendelete. A rendelet elsősorban arról szólt, hogy »ahol eddig még nem történt meg, haladéktalanul meg kell alakítani a törvényhatósági bizottságokat, illetőleg képviselő testületeket.« Az önkormányzati testületek megalakulásának módjára nézve ez a rendelet még a helyi nemzeti bizottságokra támaszkodik.

A kormányrendelet eredményeként most már hoszabb időre stabilizálódtak az önkormányzati formák és országszerte kialakult az államnak az a helyi szervezete, amely lényegében a tanácsok megalakulásáig működött.

Az 1949. augusztus 20-án kihirdetett 1949. évi XX. törvény a Magyar Népköztársaság Alkotmánya V. fejezetében már új helyi államhatalmi szervekről, a tanácsokról rendelkezik. A helyi tanácsokra vonatkozó szabályok megállapítását azonban külön jogszabályra bízza. Az Alkotmány hatályba lépésével most már közvetlen feladattá vált a helyi szervek létrehozása, ezért nagyarányú előkészítő munka indult meg, melynek eredményeképpen megszületett az 1950. évi I. törvény, az első tanácstörvény. Megalakultak a tanácsok.

A tanácstörvény hatálybalépése fontos esemény volt a fiatal népi demokratikus államrendünk fejlődésében. A tanácsok megszervezésével megszűnt a régi államapparátus, ettől az időtől kezdve egészen új jellegű állami szervezet tevékenykedett az országban. A tanácsok megalakulása törvényszerű és szükségszerű volt. Politikai szempontból is jelentős volt e szervezet létrehozása, mert a hatalom kérdése eldőlt, és a régi keretekben nem bontakozhatott volna ki a szocialista demokrácia. A tanácsok és az első tanácstörvény ténylegesen a falu és a város gazdáivá tették azok dolgozóit. Az új szervezet létrehozása nélkül nem lehetett volna megoldani az új gazdasági feladatokat.

Az 1950-es években a politikai életben, az államvezetésben mutatkozó torzulások természetesen a tanácsok munkájára is kihatottak. A sematikus megközelítési mód, a felülről jövő utasítások, a demokratikus centralizmus súlyos megsértése sok nehézséget okozott. A tanács államhatalmi jellege nem tudott megfelelően kibontakozni. E jelleg háttérbe szorítása gátolta a tanácstagság aktivitásának kibontakozását, fékezte a tanács és a dolgozók közötti kapcsolat elmélyülését. Így szükségessé vált, hogy az első tanácstörvényt, a tanácsi szervezeteket felülvizsgálják, és az új követelményekhez igazítsák. Ezt végezte el az 1954. évi X. törvény, a második tanácstörvény.

E törvény elhatárolta a tanácsokra és a végrehajtó bizottságokra vonatkozó rendelkezéseket. Részletesen tárgyalta és meghatározta a tanácstagok jogait, a hatásköröket. Megszabta a tanács kapcsolatát a tanács alá nem rendelt szervekkel. Az új tanácstörvény lényegében a szocialista demokrácia továbbfejlesztésében jelölte meg a tanácsok további fejlődésének útját.

Az e törvény alapján működő tanácsok politikai, társadalmi, állami és gazdasági feladatainak megoldásával eredményesen járultak hozzá a szocializmus építéséhez.

A tanácsrendszer 25 éve áll fenn. Ez alatt az államélet a szocialista demokrácia fejlődése a mezőgazdaság szocialista átszervezése új követelményeket és lehetőségeket teremtett. Ezek és a tanácsok előtt álló egyre jelentősebb feladatok szükségessé tették egy új, a mai élethez jobban igazodó tanácstörvény megalkotását. Így született meg a jelenleg is hatályos 1971. évi I. törvény, sorrendben a harmadik tanácstörvény.

E törvény 2. §-a szerint »A tanácsok a nép hatalmát megvalósító szocialista államnak, a demokratikus centralizmus alapján működő képviseleti, önkormányzati és államigazgatási szervei.« Tanácsaink az általuk képviselt választók megbízásából területük lakosságának nevében és érdekében tevékenykednek, a lakosság egyre nagyobb számának bevonásával képviselik a lakosságot.

Az elmúlt 25 esztendő, a tanácsok tevékenysége a gyakorlatban igazolta Lenin tanait, bebizonyította, hogy a tanácsrendszer az egyetlen olyan forma, mely biztosítja az állampolgároknak a közéletben való aktív részvételét.

A tanácsrendszer kialakulása meghatározta szűkebb hazánk, Nagyatád fejlődésének is főbb szakaszait.

Másutt az országban a tanácsrendszer felváltotta a korábbi önkormányzati szerveket. Szocialista hazánk fejlődésével párhuzamosan fejlődött településünk is. A tanácsok megalakulása után Nagyatádon 1950-től 1970-ig községi tanács, ezt követően 1970-től 1971-ig nagyközségi tanács, majd 1971-től városi tanács működik.

Nagyatád az 1960-as évek után gyorsütemű fejlődésen ment keresztül. Gazdasági, közlekedési, kereskedelmi és kulturális ágazatokban központi szerepkört kapott. Ez a hatás a közvetlen környezeten túlra is kisugárzik. A lakosság 1949-hez viszonyítva csaknem megduplázódott. Ez a rohamos fejlődés nagy feladatok elé állította a tanácsot és a lakosságot egyaránt. Azokat az eredményeket, melyekkel ma méltán dicsekedhetünk, csak úgy lehetett elérni, hogy a tanács és a város lakossága fejlődése érdekében együtt munkálkodott. Az eredményes munka nemcsak az egyre szaporodó házak, szép parkjaink, kiépített közműhálózatunk, fejlődő iparunk alapján mérhető, hanem azon belül is, hogy a tanács és a lakosság között ma már nemcsak hivatalos kapcsolat van. Nőtt az állampolgárok aktivitása a közügyek iránt, megszűnt a közömbösség. Eredményeinknek együtt örülünk, hibáinkon közösen bosszankodunk. Ma már mindenki úgy érzi, hogy érte is szépül a város, eredményeinkben a saját munkája is benne van.

A kölcsönös bizalom, a város szeretete az a hatalmas mozgató erő, mely egy sorba állítja a tanácsot, intézményt, állampolgárt, kicsit és nagyot egyaránt. Ez a bizalom és a közéleti aktivitás teszi lehetővé azt, hogy a városi tanács önkormányzati és képviseleti funkcióját megfelelően betöltse. A lehetőség reális alapja adva van, rajtunk múlik, hogyan élünk vele, és hogyan munkálkodunk mind kevesebb hibával mindannyiunk, a közjó érdekében.

Kisgyura Attila

Az épülő kórház az Aradi utcáról nézve. **Fotó: Durgó**

Tanácselnökünk

Az MSZMP városi bizottsága februárban tartott ülésén *Hamvas János* tanácselnököt választotta meg első titkárának. A megüresedett tanácselnöki tisztságre a tanács *Uitz Ferencnét*, az MNB nagyatádi fiókvezetőjét bízta meg. Uitz Ferencné előtt nem ismeretlen e felelősségteljes feladat, mivel eddigi beosztásában is a közösségért, a városi és falusi emberek életkörülményeinek javításáért, jogos igényeik kielégítéséért munkálkodott.

Magas szintű politikai és szakmai képzettsége, széles látóköre, szerény, de következetes jelleme biztosíték arra, hogy a tanács élén is eredményesen tevékenykedik városunk fejlesztése érdekében.

Azt kívánjuk, hogy a rendkívül szerteágazó, szép, de felelősségteljes munkája legyen eredményes, szolgálja a köz érdekét, és élvezze a lakosság szeretetét és megbecsülését.

A „Nagyatádért" emlékplakett

Jubileumi tavaszunk

Lakóhelyünk felszabadulásának 30 éves jubileumát ünnepeljük.

Ünneplésünk a megemlékezésen kívül munkánk tartalmában és minőségében is megmutatkozik.

Örömünket az teszi teljesebbé, ha városunk külseje is tükrözi ezt.

Városunk lakossága közös erőfeszítésének eredményei szép parkjaink, út- és járdamenti pázsitjaink, a virágok, bokrok és fák, rendezett köztereink, útjaink, járdáink, épületeink és egyéb létesítményeink.

Sok mindent létrehoztunk városunkban ami szép, ami örömmel tölti el az itt lakókat és az itt járó idegeneket.

Óvjuk ezeket a létesítményeket, vigyázzunk rájuk!

A letaposott pázsit elszomorítja a jóérzésű embereket.

A befektetett pénz és munka lábbal taposása ez, sokezer ember törekvésének és szépérzékének megcsúfolása. Ne tegyünk ilyent, ne sajnáljunk öttel vagy hattal, de ha szükséges százzal is többet lépni, hogy elkerüljük a rongálást! Ez a felhívás mindenkinek szól; gyalogosnak, kerékpárosnak, sietőnek, sétálónak, helybelinek és vidékinek.

Példaadásunkkal neveljük megfeledkezett embertársainkat, de ha szükséges, figyelmeztessük őket szép szóval.

Kérjük őket, legközelebb legyenek figyelmesebbek!

A kibontakozó tavasz megszépíti a városunk falai közé varázsolt természetet. Örömmel várjuk a természet megújhodását. Vigyázzunk minden fűszálra!

Csendes Géza,
a Hazafias Népfront Bizottság
városi elnöke

Társadalmi munkásaink megbecsülése

A végrehajtó bizottság 16/1975. számú határozatával rendelkezett a »Nagyatádért« emlékplakett odaítélésének és visszavonásának szabályairól.

A kitüntető emlékplakett annak adományozható, aki a felszabadulás óta legalább tíz éven át önzetlen és kiemelkedő társadalmi tevékenységet fejtett ki valamely párt, állami vagy társadalmi szerv munkájában. Ezek közé tartoznak azok a tanácstagok is, akik több mint 10 éve tagjai a tanácsnak. A szabályzat alapján azok részére is adományozható emlékplakett, akik a közművelődés és közoktatás területén 15 éven át tevékenykedtek és példamutató hivatásszeretettel végezték munkájukat.

A vállalatok, intézmények, egyéb szervek és kollektívák akkor kaphatnak emlékplakettet, ha az általuk létrehozott érték 50 000,—Ft-ot, illetve a társadalmi munkaórák száma együttesen 1000 órát elért egy éven belül. Kiemelkedő társadalmi munkáért az a személy kaphat emlékplakettet, aki egy éven belül legalább 100 óra fizikai, vagy 20 000,—Ft értékű szellemi munkát végzett.

Bemutatjuk városterveinket

Települések tervszerű, arányos fejlesztése ma már nem képzelhető el rendezési tervek nélkül. Ebből következően a tervező-építészre szép és nemes feladat vár. Hivatásuk: az építészetnek, mint a szocialista kultúra egyikének művelése; az emberről való gondoskodás, a kulturális, esztétikai, élményigények kielégítésére való törekvés.

Ezért munkálkodtak városterveinek is, akik tevékeny részeseiként lehettek tanúi egy somogyi nagyközség várossá válásának. Most őket, a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet Nagyatádon is illetékes munkatársait mutatjuk be.

* * *

Peregi Tamás nemcsak mint itteni feladatot vállaló tervező ismerkedett meg Nagyatáddal; mint megyei főépítész, s még inkább mint műteremvezető foglalkozott behatóan a település gondjaival. A 60-as évek elején készült el az egyszerűsített általános rendezési terv, amely most már több további elhatározásnak szolgált alapjául. Szinte ezzel egy időben készítette el a kórháztömb és Kisatád közötti terület házhelyrendezési tervét, amelynek alapján megépültek a kórházat keleti és északi oldalról övező iker- és sorházak is.

Peregi Tamás

Azután, hogy a vezetése alatt álló műterem további feladatok elvégzésére kapott megbízást, már nem szakadt el a várostól.

Hadd emeljük ki azt az erényét is, hogy nemcsak a szerződéses kapcsolatot tekinti az együttműködés alapjának. Bármikor segíteni kész partnere a város vezetőinek, illetékes munkatársainak. Nemrég Nagyatáddal kapcsolatos publikáció megírására is vállalkozott.

Kováts Gáspár

Kováts Gáspár szaktervező 1964-ben, az első ízben elkészült központrendezési tervével mutatkozott be. Az akkori terv nagyban befolyásolta a mostani városközpont kialakítását; egyben alapul szolgált más tervező intézetek által készített tervmunkáknak is.

Az egyre iparosodó település egyéb iparainak tervszerű elhelyezését szolgáló iparterület-rendezési terv elkészítését sürgette. A következő évben már ezt fogalmazta meg. A városnak a településszerkezetben kialakult középfokú funkciói folytán ismertté vált pozíciója körvonalazta fejlesztésének léptékét is. A fejlődés fokozódó üteme halaszthatatlanná tette az általános városrendezési terv programjának, majd tervének elkészítését. A különböző szakágakat összefogó munka irányító tervezője Kováts Gáspár lett. E terv jóváhagyásakor került — 1971-ben — a városi tanácsi testülettel közvetlenebb kapcsolatba. Önzetlen segíteni akarása elismeréseként a műszaki—kommunális bizottság tagjai sorába választotta. Ezzel méginkább kötődött a városhoz, ahova — mint mondják — mindig szívesen látogatnak el Peregi Tamással.

A további tervező munka sem állt meg: a legutóbbi megbízásnak 1974-ben tett eleget, amikor elkészítette az üdülőterület részletes rendezési tervprogramját, majd tervét. az éves tervek és a városrendezési tervkoncepció összhangjának biztosítása érdekében; folyamatos szaktanácsadásra kötöttünk szerződést. A VÁTI e kapcsolatot is Kováts Gáspár személyén keresztül biztosítja, megelégedésünkre.

Az alkotó társadalmi munka

Ma még elsősorban gazdasági érdekek alapján folyik a társadalmi munka szervezése és végzése, és annak megfelelően alakul — az anyagi termékeket előállító, fenntartó — jellege. Azonban már az is megállapítható, hogy örvendetesen növekszik azoknak a száma, akik *tudati, erkölcsi alapon kapcsolódnak be a társadalmi munkába.*

* * *

A társadalmi munkát és résztvevőinek alakulását elemezve megállapíthatjuk: Nagyatádon is dinamikusan növekszik annak mértéke, emelkedik a társadalmi munkát végzők száma. A településfejlesztést és szépítést végzők között — hiven a város életében betöltött szerepükhöz — *élen járnak a munkások, a fizikai dolgozók,* akiket növekvő aktivitással *követnek az egyéb rétegek, csoportok;* kifejezve a társadalmi és egyéni érdekek találkozását a növekvő közéleti aktivitást, az önzetlen emberi segítőkészséget, az egységes lokálpatriotizmust.

Már az ötéves terv kezdetén, a középtávú tervek összeállításakor is az volt a cél, hogy a közösség (város) használt szolgáló, önként vállalt társadalmi munka a település érdekeit szolgálja; fontos része, kiegészítője legyen a városfenntartást, s méginkább a városfejlesztést szolgáló pénzeszközöknek.

A fejlődés diktálta az elvégzendő munkák jellegének változását. A 70-es évek elején inkább a városrendezési, -szépítési feladatok domináltak. (Valljuk meg: abban az időben fokozottabb mértékben volt szükség erre.) S hogy az itt lakók várost akartak igazán, bizonyítja, hogy egy-egy alkalommal 700—800-an is szerszámot fogtak, s tevékenyen vettek részt a közterületek rendezésében. Hagyománnyá lett az ún. tavaszi—őszi »nagytakarítás«.

Szakosztályaink mind több szerződést kötöttek — ágazatuk szerint — vállalatokkal és szövetkezetekkel, intézményekkel és üzemi kollektívákkal közterületek feletti védnökségre, bölcsődék, óvodák patronálására, földutak fenntartására, rendezési és kivitelezési tervek elkészítésére és így tovább... 1971-ben még 90,78 Ft társadalmi munka jutott egy nagyatádi lakosra, jóllehet az akkor is reális előirányzat 19,1 százalékkal lett túlteljesítve.

A városrendezési munkák mellett egyre nagyobb jelentőséget kapott a létesítés-fejlesztés. És most már — figyelemmel az MSZMP KB 1972. november 14—15-i ülésén elhagzottakra: »... a társadalmi munkára mozgósítani kell rendszeresen és komolyan, de csak megalapozott esetekben, amikor a feltételek biztosítottak« — még konkrétabbá váltak a tennivalók. A városi pártbizottság határozata alapján a feladatok megjelölésén túl meg lett határozva a munkák fajtája, kezdési és befejezési határideje, a szükséges anyagok, a munkaeszközök, a kézi és gépi munkaerőigény. (Ebben különösen nagy feladata lett a költségvetési üzemnek).

Így kollégiumi társalgó, könyvtár, sportöltöző, üzemi szociális épület, óvoda, bölcsőde, ipari iskola bővítés, gyermekjátszóterek, sportpályák, parkok stb. készültek ill. készülnek, részben vagy egészben társadalmi munkában.

Külön is ki kell emelni azt az önzetlen tenniakarást, amely hazánk és városunk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére meghirdetett felhívásra megnyilvánult. Több mint 1 millió Ft-os társadalmi munkafelajánlással vállaltak emlékpark és emlékmű létesítését, sportpályák építését, parkerdő kialakítását.

A Hazafias Népfront, a KISZ, a tanács szervei mozgósításának egyre inkább érik a gyümölcse. Tavaly — a korábbi évek eredménye alapján — már 1 millió 450 ezer forint volt a tervezett társadalmi munka értéke. Teljesítése — a település életében először — 2 millió 229 ezer Ft-ra alakult az előző évi 1 millió 367 ezer Ft-tal szemben. A város egy lakójára ezzel 208 Ft jutott

A lakosság, az üzemek, intézmények dolgozói, tanulói eddig is bizonyították: szívesen tesznek a városért, ha látják annak közhasznát. Az egyre fejlődő, szépülő város bizonyíték erre. Azok a városlakók, munkáskollektívák, akik az évfordulón először kapják meg a megbecsülést jelentő »NAGYATÁDÉRT« emlékplakettet, méltán szolgáltak rá az elismerésre. Gratulálunk nekik.

H. S.

„Ember lenni mindig...”

„Minden az emberben, minden az emberért! Csak az ember létezik, minden egyéb — csak az ő kezének és agyának alkotása! Ember! Ez gyönyörű! Ez büszkén hangzik! Ember! Tisztelni kell az embert! Nem sajnálni... Nem megalázni a sajnálkozással...«

(Gorkij)

Még mindig visszacsengenek bennem egyszerű, keresetlen szavai, ahogyan beszélt a mögötte álló küzdelmes évekről. Még mindig előttem van Józsi bácsi mosolygós arca, s én is meghatódom, ha az ő meghatódottságára visszaemlékezem.

Pál József, a Búzakalász Tsz 64 éves párttitkára szívesen beszél önmagáról, sorsa alakulásáról, alakításáról. Csak néha hallgat el, amikor felvillan előtte egy-egy múltbéli kép, s e kép tartalmától függően hol felsóhajt, hol elmosolyodik. — Zalaapátiban születtem, szüleim szegényparasztok voltak. Tíz gyermeket neveltek, én vagyok a legidősebb köztük. Az iskolát 12 éves koromban befejeztem, és már gyermekfővel a papi birtokon kaszáltam, kapáltam. Embertelenül sokat dolgoztunk, hajnaltól késő estig a mezőn, télen meg alkalmi munkát vállaltam.

1932 őszén kerültem Nagyatádra. Megnősültem. Feleségem a fonalgyárban dolgozott, én alkalmi munkásként télen fát vágtam, gabonakereskedésben munkát vállaltam; ami éppen adódott. Aztán kitört a II. világháború, végig katonáskodtam. Az 1945-ös év Tapolcán ért. Mivel a családom a kilakoltatás miatt Zalaapátiba költözött, én is odamentem. A faluba már bevonultak a szovjet csapatok. Mi, falubéliek segítettünk nekik, amit tudtunk. Előttünk folyt a harc. Hát így jött el a felszabadulás.

Április 28-án hoztam vissza a családot Atádra. Üres ház, se bútor, se élelem! A föld-

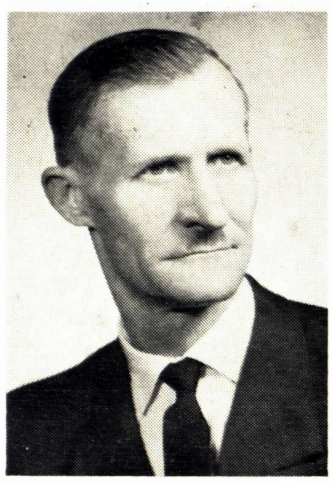

osztásnál 9 hold földet kaptam, azt kezdtem művelni. Ezidőtájt szervezték az első földművesszövetkezetet, igazgatósági tag, pénztáros lettem. Természetesen emellett dolgoztam a földemen is. A tanácsok megalakulásakor tanácstag lettem, majd 57-ben — legnagyobb meglepetésemre — tanácselnöknek választottak meg. Három év után lemondtam. Az az igazság, nem éreztem magam elég képzettnek erre a tisztségre, de tanácstag maradtam továbbra is. 59-ben beléptem én is a tsz-be, brigádvezető, 1964-ben pedig elnök lettem.

Igaz ugyan, hogy közben mezőgazdasági szakiskolát is végeztem, mégis kevésnek éreztem képzettségemet. Erre hivatkozva mondtam le 68-ban.

A mozgalmi élettel már gyermekkoromban édesapám megismertetett. Ő ugyanis 19-es kommunista volt, a helyi kommunista párt elnöke. Három évig a parasztpártban tevékenykedtem, majd 1949-ben felvételemet kértem a kommunista pártba. Az 50-es években három évig a tsz alapszervezetének párttitkára is voltam. És most ismét az vagyok.

— Ahogy hallgatom Józsi bácsit, az döbbent meg leginkább, hogy minden területen újat, elsőt, úttörőmunkát vállalt. Mindig a még nehezebbet, a másik újat. Fáradtnak érzi-e magát a mozgalmas múlt után?

— Hát már nem vagyok olyan friss, mint fiatal koromban, de megszoktam a sok munkát. S amíg egészségem engedi, folytatom a megkezdett utat.

— Mint az idősebb generáció tagjának, milyen a kapcsolata a fiatalokkal?

— Nagyon szeretem a fiatalokat, igyekszem segíteni őket. Hiszen szükségünk van egymásra; nekünk át kell adni, nekik át kell venni a tapasztalatainkat. A mi feladatunkat egy, a régi életből vett hasonlattal tudnám érzékeltetni: az apa tanítja fiát a lovakat hajtani. Először megmutatja, hogyan kell csinálni. Aztán kezébe adja az ostort, a bakra ülteti, de ő is mellé ül, hogy segíthessen, ha szükség van rá. Amikor már biztos abban, hogy egyedül is boldogul a gyerek, leszáll a kocsiról, akkor már nyugodtan fiára meri bízni a munkát.

Én azokkal a fiatalokkal megértem magam, akik szeretik a munkát. Mert a munka szeretete nagyon fontos, nagyon fontos...

Még mindig visszacsengenek bennem egyszerű, keresetlen szavai, ahogyan beszélt a mögötte álló, küzdelmes évekről. Ahogy természetes dolognak tartotta, hogy mindig a munka legnehezebbjét választotta. És ahogy csendben, szerényen hozzájárul a most ünnepelt 30 év eredményeihez.

Az ünnepen köszöntjük az embert, az embereket, akik három évtized alatt fáradhatatlanul, töretlenül dolgoztak mai, szebb életünkért, boldogulásunkért!

Rácz Mária

Továbbfejlesztjük a város könyvtárhálózatát

A város lakossága kulturális igényei kielégítésében jelentős szerep hárul a városi tanács fenntartásában működő közművelődési könyvtárhálózatra.

Az ország többi településéhez hasonlóan a felszabadulás előtt nálunk sem működött közművelődési könyvtár. Különböző egyleteknek; az ipartestületnek, a gazdakörnek voltak ugyan könyvei, de számuk nem érte el a 200—300 kötetet, és csak nagy jóindulattal nevezhetjük ezeket könyvtárnak. Helyileg a legjelentősebb könyvgyűjteményekkel az általános iskola, a polgári iskola és az egyházi szervezetek rendelkeztek, de ezek kötetszáma sem érte el az ezret. Általános jellemzőjük ezeknek a kis könyvtáraknak, hogy szolgáltatásukat nézve zártkörűek voltak, csak a klub vagy az iskola tagjainak, tanulóinak kölcsönözhettek könyveket. A lakosság széles rétegeinek könyvellátása nem volt megoldva. A háború alatt ezek is elpusztultak, csak mutatóban maradt belőlük pár kötetnyi könyv.

Az újjáépítéssel egyidőben a párt vezetésével megindult a lakosság önművelődését segítő közművelődési könyvtárhálózat szervezése. A lenini alapgondolat volt az irányadó: a kultúra mindenkié, a szocialista társadalomban a könyvtárhasználat ingyenes, megkülönböztetés nélkül bárki igénybe veheti szolgáltatásait.

Mezőszentgyörgyön 1949-ben létesült az országban az első községi könyvtár, két év múlva Balatonszárszón már az ezrediket, 1952-ben Széphalmon pedig a háromezrediket avatták fel.

Nagyatádon a közművelődési könyvtár 1952-ben létesült pár száz kötetes könyvállománnyal. Évek során rendszeresen és tudatosan bővítik, jelenleg 36 500 kötetes állományában a gyermek- és szépirodalommal a tudományok egészét felölelő ismeretterjesztő könyvanyaggal rendelkezik.

A könyvtáron belül külön felnőtt- és gyermekrészleg áll az olvasók rendelkezésére. A város központjától távolabb lakók olvasói igényeit a bodvicai, henészi, kivadári fiókkönyvtárak elégítik ki.

Az évek során többször változtatta helyiségeit a könyvtár. Az egyre javuló működési feltételek nagyban közrejátszottak, hogy a lakosság megkedvelje szolgáltatásait. Nagyatádon a lakosság 23 százaléka beiratkozott könyvtártag, éves szinten az olvasók 25 000 esetben keresik fel intézményeinket, és közel 70 000 kötet könyvet kölcsönöznek.

Az iskolások és a szórakozni vágyó felnőtteken kívül nagyon sok szakember keres itt irodalmat, különböző szakkönyveket, munkájukat segítő szakrajzokat, műszaki leírásokat. Ezért nem meglepő, hogy a forgalom 30 százaléka ezekből a könyvekből tevődik ki.

Arra számítunk, hogy a jövőben még növekedni fog a lakosság érdeklődése a könyvtári szolgáltatások iránt.

A helyi párt- és tanácsi vezetés jelentős erőfeszítéseket tesz a lakosság magasabb szintű könyvtári ellátásának biztosítására. Nemrég új művelődési házat avattunk, ehhez kapcsolódva épül majd fel az új Városi-Járási Könyvtár, melynek tervei már készen vannak. A bodvicai kerületben új klubkönyvtár épül, két éven belül felújítják a kivadári fiókkönyvtárat is.

Bővíteni kívánjuk a könyvtári szolgáltatások körét. Hamarosan kiépül a zeneműtár és kottatár, a hangtár, a filmtár és az önálló hírlapolvasó.

Úgy érezzük, hogy a könyvtárhálózat fejlesztése is jó példája annak, hogy államunk milyen nagy erőfeszítéseket tesz a lakosság kulturális színvonalának fejlesztésére.

Turbék Károly
könyvtárigazgató

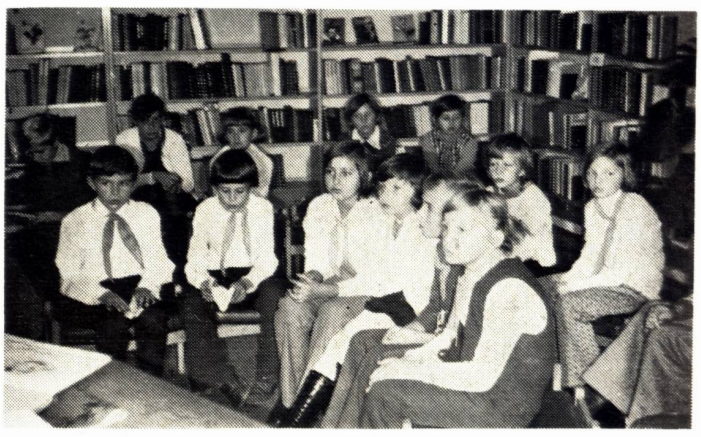

Csoportos foglalkozás a gyermekkönyvtárban

A fizikai dolgozók gyermekeinek megsegítéséért

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1973. június 15-i határozata megállapítja: a tanulás és továbbtanulás a kétkezi fizikai dolgozók gyermekeinek hátrányára ma is jelentősen különbözik. — A környezeti hatás miatt hátrányos helyzetben lévő fizikai dolgozók gyermekeinek tanulási, továbbtanulási megsegítése kiemelt feladatkomplexum, fontos politikai, társadalmi és pedagógiai feladat.

E fontos terület évek óta központi helyet foglal el oktató-nevelő munkánkban. Elért eredményeink megfelelőek, de továbbra is komoly erőfeszítést követel tőlünk, mivel tanulóifjúságunk megközelítően 65 százaléka kétkezi fizikai dolgozó gyermeke.

	Tanuló-létszám	Ebből fizikai	%
Központi iskola	1098	701	63
Iskolai napközi	341	214	62
Henész	56	47	83
Kivadár	31	21	67

Osztályfőnökeink minden tanévben felmérik a hátrányos helyzetű tanulók számát, körülményeit az egyes osztálycsoportokban, közösségekben. Konkrét tennivalókat dolgoznak ki a kétkezi fizikai dolgozók tehetséges és hátrányos helyzetű gyermekeinek megsegítésére. Gondozási tervet készítenek, amelyet az osztályfőnöki tanmenetekben rögzítenek, meghatározzák a hátrányos helyzet okát és a tanulóval való foglalkozás módjait. Többek között:

— a gyenge tanulók rendszeres segítését a tanítási órákon és szakkorrepetálások során;
— a tehetséges tanulók támogatását a szakkörökben és az ifjúsági mozgalom által biztosított tevékenységi formákban;
— továbbtanulásuk és pályaválasztásuk irányítása a speciálisan erre a célra létesített szakkörökben.

A fizikai dolgozók tehetséges és hátrányos helyzetű tanulóinak megsegítéséért a legtöbbet az általános iskola tehet. Ebből adódik, hogy a legnagyobb feladat az általános iskolára hárul, hogy a kezdeti hátrányokat, ami később a középiskolákban és egyetemeken fokozódik, megszüntesse olymódon, hogy:

— az alapismereteket tökéletesen elsajátíthassa,
— a kulturálódás és művelődés, önművelés iránti érdeklődés felkeltését serkentse,
— az egyéni adottságokat és képességeket fejlessze.

Az általános iskola napközi otthona jelentős szerepet tölt be ezen tanulóink pedagógiai megsegítésében. A tanulás segítésén túl változatos kulturális, sport és egyéb tevékenységek szervezésével segítik a tanulók sokoldalú személyiségének fejlesztését. Napközi otthonunkban 341 tanuló nyert felvételt — a tanulóifjúság 1/3 része — 214 fizikai dolgozó gyermeke.

Iskolánkban a tanítási órán kívüli szakköri tevékenység igen sokrétű, változatos, és ennek keretein belül sok lehetőség adódik a tehetséges tanulók megsegítésére. Az 1974/75-ös tanévben 37 szakkörben megközelítően 600 tanuló, a tanulóifjúság 50 százaléka tevékenykedik, ebből a fizikai dolgozók gyermekeinek száma 450 fő, ami 75 százalékát teszi ki a szakköri tagoknak.

A középiskolákra előkészítők két év óta tudatosan és tervszerűen szerveződnek és folynak. Ebben a tanévben 13 szakkör keretén belül több mint 100 fizikai dolgozó gyermekének középiskolára való előkészítése folyik a három alaptantárgyban, ebből négy szakmunkásképzőre előkészítő. Minden évben több azon tanulóink száma, akiket ösztöndíjra terjesztünk fel.

Tanulóifjúságunk tanítási órán kívüli szabadidejének tervezését a közművelődési intézményünkkel együttműködés során biztosítjuk. Az együttműködés során sokoldalúan és sokrétűen elégítjük ki érdeklődésüket, kulturált szórakozási, művelődési igényeiket.

Iskolánk pályaválasztási tevékenysége és a továbbtanulási arányok alakulása is bizonyítja e fontos területen elért eredményeinket. Az általános iskola sokrétű kapcsolatot tart fenn városunk üzemeivel, intézményeivel és az ország különböző fokú iskoláival azért, hogy a — évente átlagban 150 fő — 8. osztályt végzett tanulóink, ezek közül elsősorban a fizikai dolgozók gyermekei, továbbtanuljanak.

Ezek az eredmények jóval magasabbak a megyei és országos átlagnál.

Iskolánk nevelőtestületének szemléletében pozitív változás következett be az elmúlt évek során ezen tanulók megsegítését illetően. Fontos és folyamatos feladatnak tekintik a kétkezi dolgozók gyermekeinek tanulási és továbbtanulási megsegítését. Eredményeink biztatóak, de továbbra is komoly erőfeszítést követelnek tőlünk. Nevelő-oktató munkánk folyamatában kialakult gyakorlatunkat kell továbbfejleszteni. A következő időszakban változatlanul nagy figyelmet kell fordítanunk egész városunk társadalmi szemléletének formálására, a politikai, társadalmi megsegítés módozataira, és nem utolsó sorban arra, hogy a meglévő pedagógiai megsegítés módozatait újonnan kialakított formáival bővítsük, amire elsősorban az oktatási és közművelődési intézményeink még szorosabb együttműködésére, a közoktatás-politikai és közművelődési párthatározat egységben való vérehajtására van szükségünk.

Filó József
igazgató

Textil terv

Az egészségügy fejlődése a felszabadulástól napjainkig

A gyógyító-megelőző munka területén a gyorsulás útját hazánk felszabadulása nyitotta meg.

1945-ben egy községi orvos és egy OTI-orvos dolgozott Nagyatádon. Később egységesített körzeti orvosi hálózat lépett a régi rendszer helyébe. 1952-ben a 2., 1954-ben megalakult a 3. orvosi körzet is. 1969-től 4 körzeti orvos látja el a betegeket, kezdetben 3, majd 1972-től 4 rendelőben. Körzeti orvosi, áplonői, asszisztensnői állásaink betöltöttek. 1975-ben az egészségügy további munkaterületein is munkaidő-csökkentésre került sor. A munkaidő-csökkentés lehetőséget adott a körzeti orvosi szolgálatnál szabad szombat bevezetésére és a megfelelő egészségügyi ellátást nyújtó, hétvégi orvosi ügyelet megszervezésére.

1964-ben kezdődött el az üzemorvosi rendelés a cérnagyárban, napi 1 órában. 1966-tól már napi 2 órás, 1970-től napi 3 órás rendelés folyik.

A konzervgyárban 1968 óta főfoglalkozású üzemorvos tevékenykedik. 1972-től az üzemorvosi rendelőben nőgyógyászati szakrendelés is van. 1974-től a KOMFORT ISZ-ben napi 1 órában üzemorvosi rendelés van. A város fejlődő ipara megkívánja a további főfoglalkozású üzemorvosok munkábaállítását, mert a munkavégzéssel kapcsolatos ártalmak, megbetegedések hathatós megelőzése csak ezúton érhető el.

A mezőgazdasági üzemek nagyfokú gépesítése és szerteágazó tevékenysége lehetőséget nyújt orvosi állások megszervezésére is.

A szakorvosi rendelőintézet 1960-ban kezdte meg működését részfoglalkozású orvosok közreműködésével. 1966-ban bővítettük az épületet és így 1968-tól bővült a szakrendelések köre is. Jelenleg 54 szakorvosi óra áll a betegek rendelkezésére.

Nagyatád város és a hozzá tartozó terület megnyugtató szakorvosi ellátását a kórházzal együtt épülő 16 munkahelyes rendelőintézet fogja megoldani.

Az anya- és csecsemővédelem érdekében 1950-ben létesült a szülőotthon 4 ágyval, ahol egy szülésznő dolgozott. 1951-től szakorvos vezeti a már 12 ágyas szülőintézetet, amely 1952-ben 20 ágyasra bővült. Ma már egy szakorvos, 5 szülésznő, 2 csecsemőgondozónő és 3 ápolónő biztosítja az anyák és újszülöttek korszerű ellátását.

1959-től egy, 1972-től két gyermekorvosi állás van Nagyatádon. 1945-ben egy, 1968-tól öt védőnő végzi a tanácsadást és a családlátogatást. Hetenként 2 alkalommal van terhes- és csecsemő-tanácsadás.

Városunkban a csecsemőhalálozás alacsonyabb az országos átlagnál, annak ellenére, hogy a természetes szaporodás nagymértékben nőtt a fiatal városban, így Somogy megyében itt a legmagasabb. Kiterjedt felvilágosító munkánk hatására csökkent a terhességmegszakítások száma, növekedett a nem kívánt terhességek ellen korszerű eszközökkel védekezők száma.

Legrégibb egészségügyi intézményünk a tüdőbeteg-gondozó intézet, amelyet 1945-től szakorvos irányít. Az 1969—70-es években az elavult gondozó intézetet újjáépítették, bővítették, s azóta a legmodernebb felszerelésekkel működik. A tbc mint népbetegség megszűnt, de a figyelem ezirányban nem lankadhat, változatlanul nagy jelentősége van az évenként kötelező tüdőszűrésnek és a bizonyos korosztályú gyermekek védőoltásának. A jól megszervezett és működő hálózat alapjára támaszkodva a jövőben általános szűrőállomás kialakítása sokféle betegség megelőzésére fog módot adni.

A dolgozó anyák gyermekei számára 1952-ben 35, 1969-ben 60+20, 1974-ben *további* 20 férőhelyes bölcsőde épült.

Az V. ötéves tervben újabb 60 férőhel es bölcsőde építését tervezzük. Az iskolák tanulóit, a kollégium lakóit 1969-től iskolaorvos részesíti egészségügyi ellátásban.

1950-től van mentőállomás Nagyatádon, kezdetben egy, majd később három gépkocsival, 1973-tól 4 kocsiszínes, korszerű mentőállomás működik városunkban.

Az egészségügyi osztály fontos feladatának tekinti az öregekről, valamint a szociális gondoskodásra rászorulókról való fokozott gondoskodást. 1974-től megszerveztük a házi szociális gondozást, 15 fő részesül ingyenes étkeztetésben.

Az egészségügyet 1950-ig a tisztiorvosi hivatal, majd a tanácsok megalakulásától azok egészségügyi osztályai irányítják. 1973-tól a városi tanács vb egészségügyi osztálya — a járás területére is kiterjedő illetékességgel — látja el és irányítja a közegészségügyi-járványügyi szolgálatot is, ahol 2 orvos, 5 egészségügyi ellenőr és 3 egészségőr tevékenykedik.

A vázolt fejlődést látva örömmel állapíthatjuk meg, hogy a város egészségügyi helyzete a felszabadulás után, különösen a várossá szervezés óta, dinamikusan fejlődik. Az elért eredményekkel elégedettek még nem lehetünk. Igen sok tennivalóra és sok társadalmi segítségre van szükségünk, hogy Dél-Somogy egészségügyi központjává Nagyatádot méltóan felfejlesszük. Döntő jelentőségű ebben az 500 ágyas nagyatádi kórház, és a szervesen együttműködő 16 férőhelyes rendelőintézet megindítása. A kórház átadásának novemberre kitűzött időpontja a jelenlegi munkatempó mellett nem valószínű, hogy megvalósítható. A kórház működése nélkül a jövő irányzatát képviselő egészségügyi integráció megszervezése elképzelhetetlen.

Dr. Mueller Erika
városi főorvos

Gyógyfürdőnk

Öt éve annak, hogy a nagyatádi termálfürdőben megkezdte működését a therápiás részleg. Az elmúlt öt év alatt bebizonyosodott, hogy a helyi kezdeményezésből létesített gyógyfürdő-részleg is a szocialista egészségügyet szolgálja.

Dél-Somogy mozgásszervi betegei bizalommal keresik a gyógyulást Nagyatádon. Évente 1200—1300 fővel növekedett a betegforgalom az elmúlt esztendők alatt. Ez tette szükségessé, hogy megfelelő kádereket, új gépeket és új therápiás eljárásokat állítsunk be. Jelenleg — az induláshoz képest — a személyi állományunk 30 százalékkal, gépparkunk pedig 100 százalékkal növekedett. A betegforgalmat úgy szerveztük meg, hogy a termálfürdő tisztasági funkcióját ne zavarja. Betegeink a fürdőkezelések után az ún. vizes blokkban massage, tagentor, iszap-pakolás, torna, fogíny-massage és Glisson-kezelésekben részesülhetnek. 1974-től új kezelési formaként a vibrációs gépi massaget vezettük be. Az ún. száraz blokkban ultrahang, rövidhullám, iontophorésis, galván, farád, calcium-elektrostasis, sollux, kvarc kezeléseket végzünk.

Jó lenne, ha a kórház beindulásakor az illetékesek felfigyelnének arra, hogy Somogy egyetlen kórházában sincs úgy biztosítva a rheumás mozgásszervi betegek számára. További fejlesztést is tervezünk a lehetőségek határain belül. Rendkívül hasznos lenne súlyfürdőt létesíteni, mert ezzel nem rendelkezünk és a gyógyuláshoz elengedhetetlenül szükséges.

Dr. Nyeső József
főorvos

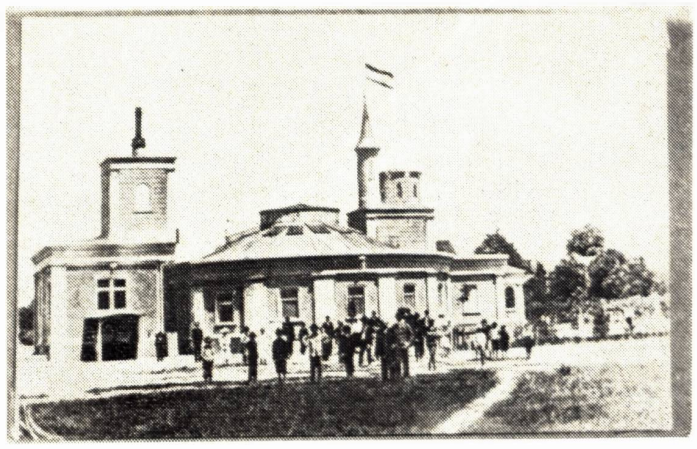

A fürdő régen és ma.

A földművesszövetkezeti mozgalom történetéből

A felszabadulás után lassan kezdett kibontakozni a szövetkezeti mozgalom. A régi szövetkezetek újjáéledése mellett hamarosan megjelentek az újtípusú szövetkezetek, a földművesszövetkezetek elődei is az országban.

Nagyatádon a hitelszövetkezeten kívül a szövetkezésnek más formája nem volt 1945 előtt. A szövetkezeti összefogás gondolata mégis gyorsan gyökeret eresztett az agrárproletárok, kisbirtokosok és munkások között. A Magyar Kommunista Párt útmutatása és aktív szervező munkája nyomán 1945 őszén hozzáláttak az előkészítő munkához. Pálmajor, Döbrög, Kivadár és Kispuszta volt nincstelenjei hozták létre az első szövetkezetet 1946 februárjában mintegy 300 taggal. A szövetkezet akkori elnöke, Magyar István így emlékezik vissza az első hónapokra. — Nem túlzás azt állítani, hogy igen fontos politikai feladat volt a földművesszövetkezet létrehozása.

A megalakulást követően elsősorban a kisparaszti gazdaságok gazdálkodásának szervezését, segítését tűztük ki célul. Fontos feladatunknak tekintettük a mezőgazdasági termékek felvásárlását, illetve azok iparcikkekre történő cseréjének a megszervezését. A liszt, zsír és egyéb élelmiszerekért így jutottak a tagok ruhához, lábbelihez és más fontos iparcikkhez.

A földművesszövetkezet kapta meg Pálmajor gazdasági épületeit és a felső téglagyárat is, amely romokban hevert. A tagság minden erejét az újjáépítésre koncentrálta, de nem volt elég pénzük. Így került sor arra, hogy a Margitpusztához vezető út két oldalán lévő nyárfasort eladták a szegedi gyufagyárnak.

A fáért kapott pénzen építették fel a gyár kéményét és az épületeket, s csak ezután indulhatott be a termelés. A felvásárlásból és a téglagyári többletből származó összegekből az arra rászorulóknak rövidlejáratú kölcsönt adtak a kisállattenyésztés beindításához.

A pálmajori példa nyomán Henészben és Simongáton is hozzáláttak a szervezkedéshez. Itt Király János és Kosaras Ferenc voltak a szövetkezés motorjai. Tevékenységük eredménnyel járt, és mintegy 200 taggal létrehozták földművesszövetkezetünket. A Mándi uraság féle majort, gazdasági épületeket a szövetkezet vette birtokába.

Ezek képezték a gazdasági alapot. Szorgalmas munka eredményeként rövidesen itt is üzemelhetett a téglaégető és a fűrész-üzem.

Az Atádi földművesszövetkezetek nagyban elősegítették az infláció sújtotta városi lakosság élelmiszer-, a falusi lakosság iparcikk-ellátását, a fekete piac letörését. 1947-től átvették és lebonyolították a termény és állatfelvásárlást is. Ekkor ez képezte a tevékenységük döntő részét.

A népi demokratikus szövetkezeti mozgalom fejlődésében fordulópontot jelentett az 1948-as esztendő. A fejlődés meggyorsításához a Magyar Kommunista Párt támogatása adta meg a döntő segítséget. Az MKP III. Kongresszusa és az egyesítő kongresszus (1948 júniusában) már rámutatott a szövetkezetek jelentőségére a mezőgazdaság fejlesztésében. Az I. Országos Szövetkezeti Konferencia (1948 júliusában) összehívásával a párt ismét bizonyította, hogy a kérdés megoldásában alapvető jelentőséget tulajdonít a szövetkezeti mozgalomnak. A konferencia útmutatásai nyomán megyénkben is nagyobb lendületet kapott a szövetkezetek megerősítése. Így kerülhetett sor Nagyatádon is a pálmajori és a henészi szövetkezetek egyesülésére 1949 elején.

A felvásárlási és értékesítési tevékenység mellett létrejött a kiskereskedelmi tevékenység alapja is; megnyíltak az első földművesszövetkezeti boltok. Ezeken az alapokon terebélyesedett és izmosodott a szövetkezeti mozgalom az elkövetkezendő évtizedekben Nagyatádon.

Alsecz János
igazgatósági elnök

Villamosenergia-fejlesztés

Az utóbbi hónapokban egyre többen panaszkodnak, hogy csúcsforgalmi időben csökkent a lakásokban a villamos feszültség, a televíziókban kisebb lett a kép, az égők halványabban világítanak.

Ennek oka az, hogy Nagyatádon a tíz éve épült 35 000/20 000 voltos transzformátorállomás a nagyarányú villamosenergia-felhasználást már nem tudja kielégíteni.

1962-ben 1 db 63 kW-os, jelenleg pedig már 2 db 5000 kW-os párhuzamosra kapcsolt transzformátor üzemel, de még ez sem elegendő az igények kielégítéséhez.

Csúcsidőben mindkét transzformátor 100 százalékosan terhelt, tartalékkal nem rendelkezünk. Ha az egyik transzformátor meghibásodik, akkor rendkívüli helyzet áll elő, egyes városrészek villamosenergia nélkül maradnak.

E tarthatalan helyzeten kívánunk javítani azzal, hogy egy biztonságosabb táppontot építünk ki Kaposvár irányából, majd ezt követően Nagykanizsa irányából is.

A jelenlegi 35 000 voltos távvezeték helyett 120 000 voltos távvezeték épül. A transzformátorok teljesítményét 16 000 kW-ra növeljük, de 1980-ig újabb 24 000 kW-os transzformátor is üzembehelyezésre kerül. Ez a fejlesztés hosszú távra megoldja a város és a járás villamosenergia ellátását, így a közeljövőben már megszűnnek a feszültség-ingadozások és az ezzel kapcsolatos panaszok.

Páyer János
kirendeltség-vezető

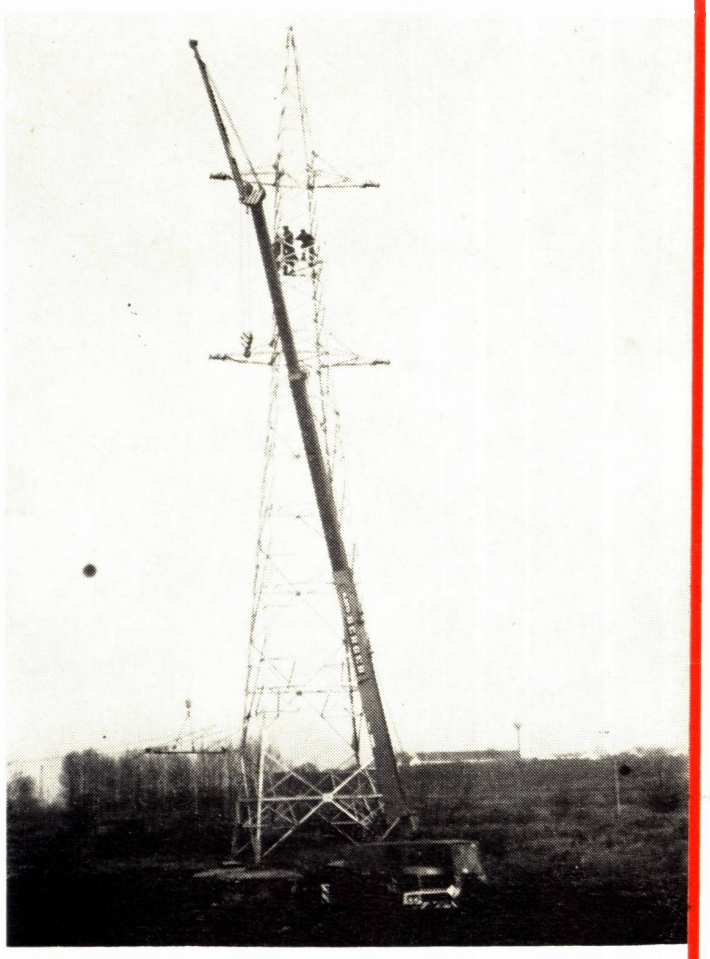

Távvezeték építés és az új transzformátor

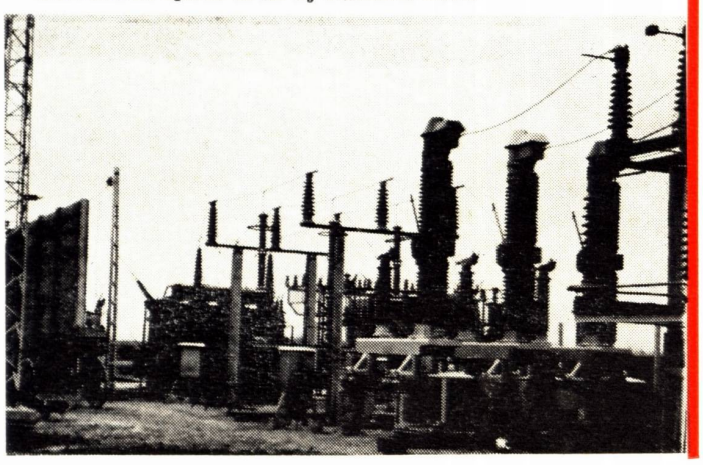

A költségvetési üzem szerepe a városfenntartásban

Üzemünk konkrét feladatát és tevékenységi körét a tanács végrehajtó bizottsága szervezeti és működési szabályzatban határozta meg.

Nagyatádon az üzem létrehozását a fejlesztési alapból fenntartott saját rezsis brigád üzemeltetése előzte meg. Ez a tevékenységi forma csak a legszükségesebb feladatok ellátására volt képes. 1968-ban elhatározta a tanács a költségvetési üzem alapítását, amelyet 1968. július 1-i hatállyal létrehozott.

Az üzem minimális és kezdetleges felszereltséggel volt ellátva, ami az akkori időszaknak megfelelt. Ma már az eszközellátottság — ha nem is kifogástalan — a hétéves múlthoz viszonyítva sokat javult.

Az üzem tevékenysége alapításától kezdve az alábbiak szerint értékelhető:

Év	Term. érték (1000 Ft-ban)	Foglalkoztatott létszám
1968.	2 693	77
1969.	6 173	96
1970.	7 703	123
1971.	12 769	163
1972.	11 985	142
1973.	9 810	130
1974.	11 259	144
1975.	17 700	183

(tervezett)

Az üzem — fentiekből kitűnik — egészséges fejlődést mutat. E megállapítás annál is inkább helytálló, mivel főbb tennivalói 1972-től mind nagyobb volumenben a kommunális tevékenységre terjedtek ki. A költségvetési üzem 1969—1972-ig a kommunális tevékenység rovására erőteljesen fejlesztette a magasépítési tevékenységét. Ez az intézkedés akkor helyes volt, hiszen a városiasodó településünk megkívánta a megnövekedett lakásépítési igények kielégítését. Ennek tudható be, hogy az üzem építette az orvoslakásokat, a Kiszely lakótömbben 14, az Április 4. utcában 40 lakást készített el; a mentőállomás felépítése mellett — a városivá avatás alkalmára — a központi középületek tatarozását, felújítását is elvégezte.

Az üzem kis létszáma és felszereltsége komoly erőfeszítést igényelt, a jól felszerelt építőipari vállalatok mellett a megfelelő ütemet nem tudta tartani. Ez esetenként a minőség rovására ment. (Az alapító jogszabály alapelvei nem is feltételeztek ilyen volumenű építési feladatokat). A hátrányos helyzetet különösen a szakipari munkák terén lehetett érezni, ahol alvállalkozók igénybevétele is szükséges volt. A nagyarányú magasépítési munkák elvégzésére az üzem szakapparátussal sem volt ellátva, amely időközönként ugyancsak nehézségeket okozott.

Tanácsunk időben felismerte a magasépítés területén tapasztalt negatív jelenségeket. Elfogadva a megyei irányelveket, 1973. január 1-vel a magasépítési tevékenységét megszüntette és helyette 5—7 tagú karbantartó brigádot tartott meg. A magasépítés megszüntetése szinkronban volt a városi vezetés olyan elhatározásával is, amely a város területén az építőipar erőinek koncentrálását sürgette.

Az üzem magasépítési tevékenységének felszámolásával egyidőben szervezték meg a város, nagyatádi és barcsi járás területére kiterjedő út-, hídfenntartó szervezetet. Az újonnan létrehozott szervezet megyei segítséggel a legszükségesebb eszközbeszerzéseket teljesíteni tudta, ami nem jelentette korántsem a teljességet. Az új helyzet a felkészületlenség megpróbáltatást jelentette az üzemvezetésnek.

Az adott körülmények nem biztosították az útfenntartó szervezet fizikai állományának kialakítását sem. Ez csak félév után volt lehetséges. Ma már az út-, hídfenntartó szervezetnél is foglalkoztunk a mennyiségi teljesítés mellett a minőségi munkák megkövetelésével.

Jelenleg a város és a nagyatádi járás területén mintegy 5 millió Ft értékű munkát végez, amely a létszám folyamatos foglalkoztatását biztosítja. Üzemünk építőipari tevékenysége ma már túlsúlyban — a kommunális tevékenységen kívül — a mélyépítés területén dominál. Konkrétan: utak, járdák fenntartása, építése és a belvízrendezési munkákra terjed ki. Az itt foglalkoztatott dolgozók becsületesen helytállnak, munkájukkal igyekeznek a már kialakult üzemi megbecsülésre rászolgálni.

Az építőrészleg magját képezi — a szocialista brigádmozgalomba benevezett — Kaluber Ferenc 9 személyes brigádja. Ők minden munkában becsülettel helytállnak. A többi brigádnál is törekszünk a hasonló jó munkaszellem kialakítására.

A költségvetési üzem fő profilja: a kommunális tevékenység. A dolgozók több mint egyharmada itt tevékenykedik.

Ez a legtermészetesebb, hiszen a legfőbb feladatunk: a város zöld- és gondozott parkterületeinek telepítése, gondozása és fenntartása; a szemétszállítási feladatok elvégzése; a kertészet fenntartása, a vágott- és más virágellátás biztosítása. (Ez utóbbi különösen a közeljövőben kap nagyobb jelentőséget a kórház üzembehelyezésével).

E munkánkra is nagy figyelmet fordítunk. Az itt dolgozók becsületes helytállással igyekeznek mindent elkövetni, hogy üzemünk közmegelégedésre végezze fontos városfenntartó tevékenységét.

Pitz Géza.
a költségvetési üzem vezetője

Fiatalok társadalmi munkában

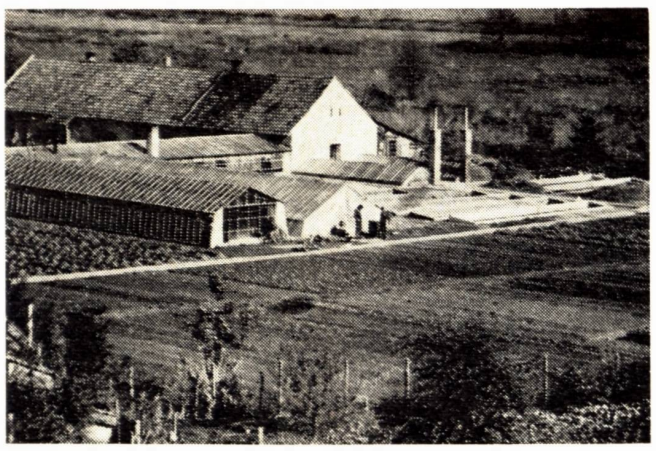

A népi ellenőrzés helye, szerepe

A népi ellenőrzés létrejötte és tevékenysége szétválaszthatatlanul összekapcsolódik a néphatalom 1956 utáni megszilárdulásával, pártunk marxista-leninista politikájának következetes végrehajtásával, a szocialista építőmunka mindennapi gyakorlatával.

Pártunk X. kongresszusának határozata kimondja: »arra kell törekedni, hogy a lakosság még nagyobb tömegei vegyenek részt a közéletben, az állami szervezetek munkájában. Az állami élet, a szocialista demokrácia továbbfejlesztése olyan feladat, amelynek sikeres megoldása lendületet ad további fejlődésünknek.« E meghatározás egyértelműen vonatkozik az állami ellenőrzés feladatát társadalmi erőkkel ellátó népi ellenőrzésre is. A munkások, parasztok, értelmiségiek — mint népi ellenőrök — maguk valósítják meg a lenini hagyományokat követő, közvetlen társadalmi ellenőrzést.

A népi ellenőrzés azonos súllyal foglalkozik a népgazdasági célok megvalósításán munkálkodó szervek tevékenységével, a párt- és kormányhatározatok végrehajtásának ellenőrzésével, a dolgozók bejelentéseinek és panaszainak kivizsgálásával, az állami, az állampolgári fegyelmet, a szocialista erkölcsöt és közéleti tisztaságot sértő ügyek felderítésével.

Munkájuk legfőbb ösztönzője, ha látják, hogy javaslataik nyomán kielégítő intézkedések születnek.

A népi ellenőrök tevékenysége is bizonyítéka tehát annak, hogy hazánkban eleven valóság a dolgozó emberek aktív részvétele a közügyek intézésében.

Nagyatád városban és járásban a népi ellenőrzés szervezete — több mint kétszáz társadalmi népi ellenőr aktív közreműködésével — immár másfél évtizede látja el eredményesen az állami ellenőrzési feladatát a szocialista demokrácia érvényesülése útján.

Az elmúlt években folytatott népi ellenőri vizsgálatok hasznos segítséget nyújtottak a városi- járási, párt- és tanácsvezetésnek, az állami, a szövetkezeti és a tanácsi gazdálkodó szerveknek. Vizsgálataik során igyekeztünk feltárni mindazokat a fogyatékosságokat és hiányosságokat, amelyek gátolták az eredményesebb gazdálkodást, a társadalmi tulajdon fokozottabb védelmét, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását, a lakossági szolgáltatási igények magasabb színvonalú kielégítését.

Népi ellenőrzési feladataink végrehajtása során hasznos együttműködést alakítottunk ki a városi tanács, a járási hivatal szakosztályaival, a községi tanácsok szakigazgatási szerveivel és egyéb, más ellenőrzésre jogosult szervekkel azáltal, hogy esetenként közös vizsgálatot folytattunk. Az együttműködésünket és munkakapcsolatunkat tovább kell mélyítenünk a tanácsok állandó bizottságaival, a gazdálkodó szervezetek belső- és tulajdonosi ellenőrzési szervezeteivel, azokat hatékonyabbá kell tennünk.

Továbbra is fontos feladatnak tartjuk az állampolgárok közérdekű bejelentéseinek gyors és bürokráciamentes intézését, a gazdálkodási fegyelem szilárdítását, a dolgozók élet- és munkakörülményeinek javítását, a lakossági szolgáltatások megfelelő kielégítését, a szocialista erkölcsi normák betartásának elősegítését és nem utolsó sorban a párt és kormányhatározatok biztosítását.

A Nagyatádi Járási—Városi Népi Ellenőrzési Bizottság nevében ezúton is elismerésünket és köszönetünket fejezzük ki Nagyatád társadalmi népi ellenőreinek az elmúlt években végzett eredményes pártmegbízatásuk becsületes teljesítéséért.

Zsiberek Ferenc
Nagyatádi Járási—Városi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke

HÍREK

A városi tanácshoz — a lakosságtól és a különböző szervektől — 1974 évben 12 536 ügyirat érkezett, 1146-tal több, mint 1973. évben.

A szakigazgatási szervek 1896 esetben hoztak határozatot a benyújtott kérelmek alapján, ezen kívül kiállítottak:

230 hatósági bizonyítványt,
850 anyakönyvi kivonatot,
169 munkakönyvet,
2517 adóívet,
1951 járlatlevelet,
637 egyéb igazolást.

***

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései alapján 1974. évben a városban 137 születés, 103 házasságkötés és 66 haláleset történt.

A természetes szaporodást és a bevándorlást figyelembe véve a lakosság száma 5 év alatt 1300 fővel szaporodott, 1975 január 1-én elérte a 11 700 főt.

A tanács által jóváhagyott 1975. évi fejlesztési terv összege eléri a 70 millió Ft-ot.

A jóváhagyott összegből 48 milliót lakásépítésre, 17 milliót szennyvíztisztítómű-építésre, 1,7 milliót óvodaépítésre, 1,4 milliót MHSZ bázis-építésre, a fennmaradó összeg pedig kisebb építkezésekre kerül felhasználásra.

***

A helyi postahivatal levélkézbesítő szocialista brigádja vállalta, hogy a Nagyatád c. tájékoztatót, — amely évenként 2-3 esetben jelenik meg — valamennyi családhoz társadalmi munkában kikézbesítik. A lakosság nevében köszönjük.

* * *

Még ez évben megjelenik NAGYATÁD monográfiája, amelyet Vuics Tibor főiskolai tanár készít.

A konzervgyár régen és ma

A város törzsgyökeres lakói közvetlen szemlélői és tanúi, sőt sokan közülük részesei voltak a Nagyatádi Konzervgyár alapításának és fejlődésének.

A felszabadulás idején csupán kicsiny magva volt meg a napjainkban ismert gyárnak. Az akkori üzem »főépületeinek« emlékét őrzi a gyár jelenlegi struktúrájába ugyan jól beilleszkedő, de már egyáltalán nem főépületként szereplő kazánház és sűrítő. Mindössze 200 fő körüli létszámmal folyt a munka — a nyári szezonban. Az egész éven át foglalkoztatott dolgozók száma elenyésző volt. A termelést túlnyomó részben kézzel, illetve egyedi gépekkel végezték: 1963-ban volt az az esztendő, amelyben először készültek teljes gépesítéssel gyártott termékek, az össztermelés 20,1 százalékában. Ez — tíz év alatt — több mint kétszeresére emelkedett. (45%)

A III. ötéves terv időszakában végrehajtott rekonstrukció közel negyedmilliárdos beruházást jelentett, és teljesen megváltoztatta a gyár külső-belső arculatát. A korszerű üzemcsarnok, a nagy teljesítményű gépsorok és a gyártó vonalak biztosítják a művelési feladatokban, társadalmi munkában egyaránt.

A gyár vezetősége a jó munkakörülmények és szociális ellátottság biztosítása mellett nagy gondot fordít a dolgozók társadalmi és politikai nevelésére, szakmai továbbképzésére.

Rendszeres szemináriumi előadásokon, közös megbeszéléseken folyik a politikai oktatás azok számára, akik állami oktatásban nem vesznek részt.

A közművelődési feladatok ellátására függetlenített kulturpolitikai előadót foglalkoztat a gyár, az előre meghatározott munkásművelési feladatok végrehajtására.

Kívülálló számára a konzervgyárral közvetett találkozást jelent, amikor a kereskedelmi hálózat egységeiben konzerveket vásárol.

A konzervek mind nagyobb mértékű fogyasztása szerves része a korszerű táplálkozási követelményeknek. A konzervipari termékek irányába megnövekedett igények kielégítése — mennyiségben és minőségben egyaránt —, a konzervgyár alapvető feladata. Ma már a készítmények külső megjelenési formája is

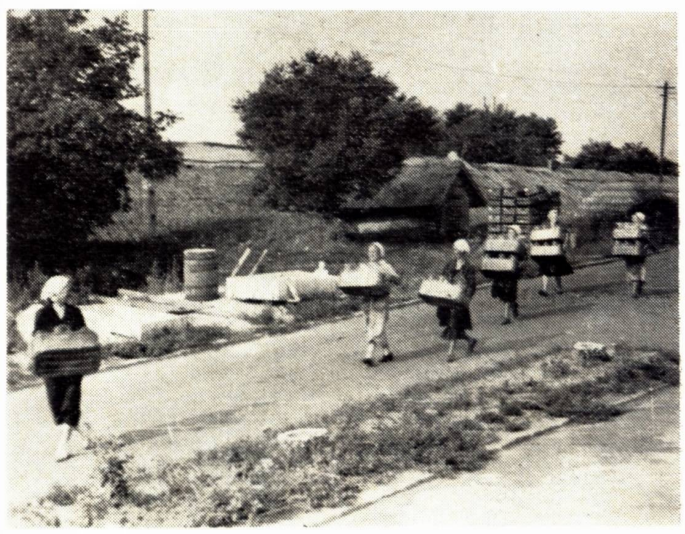

Anyagmozgatás régen — és ma. (Készítette: Csomósné.)

gyümölcs és főzelék nyersanyagok megfelelő feldolgozását, a termelés színvonalát. Egyben megfelelő munkahelyi körülményeket nyújtanak a gyár dolgozói számára.

A szociális ellátottság széles körű: üzem-orvosi rendelő, fekete-fehér öltözők, munka- és védőruha biztosítása, ezen kívül kedvezményes üzemi étkeztetésben részesülnek a gyár dolgozói. Sőt a napjainkban elterjedt frissítő fekete kávét is üzemi presszóban készítik és közvetlenül a munkahelyen szolgálják fel önköltségi áron.

A szociális körülmények minél korszerűbb biztosítása nagyon fontos, hiszen ma már 1400—1500 közötti létszámmal dolgozunk. Az összlétszámnak több mint a fele — 55%-a — törzsgárdatag. Az évi termelés eléri az 5300 vagont. Ez már önmagában is igazolja a termelés nagyüzemi jellegét.

A fejlesztés színvonala abból is lemérhető, hogy az elmúlt két esztendőben a jó gazdasági eredmények alapján elnyerte a gyár a »Kiváló Vállalat« megtisztelő címet, és 22 nap, illetve tavaly 33 napi nyereséget fizettek.

A gyár feladatainak és célkitűzéseinek végrehajtásában nagy szerepet töltenek be a szocialista brigádok, szám szerint 59. Nagy hajtóerőt képvisel a gyár egész dolgozó kollektívájában a brigádtagság és élenjárnak a termelési és közfontos feladata a korszerű gyártásnak — így a régi hordós, ládás kiszerelésű ízek, savanyúságok helyébe az üveges, dobozos vagy műanyagba csomagolt készítmények kerültek.

Hosszú volt az út. Amikor a felszabadulás 30. évfordulójának megünneplésére készül az ország, bizonyos mértékű visszapillantással minden üzem — így a konzervgyár is — leméri a fejlődést. Az elmúlt évek bizonyosságot, a jelen eredményei pedig biztatást jelentenek az elkövetkező célkitűzések és feladatok sikeres megoldásához.

Csomós Árpádné

Nagyatád

A NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI

Felelős szerkesztő:
Kovács János

A szerkesztő bizottság:
Hubay Sándor, Dorcsi Sándor, dr. Madosfalvi Ferenc, Józsefné, Jánosné, Ludán Imréné, Ködmön Imréné, Bognár M. Gyuláné, Fáy Jenő.

Felelős kiadó:
Uitz Ferencné
Eng. sz.: 3004—7/1975.
Készült a Somogy megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében
— 75. 3.. 1210 — 4000 példányban
Kaposvár, Latinca S. u. 6.

Felelős vezető:
Farkas Béla igazgató

Nagyatád

NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI * 1975. DECEMBER

A tanács képviseli a lakosság érdekeit, működési területén megvalósítja a dolgozó nép önkormányzatát. Gondoskodik a központi állami és helyi célok megvalósításáról, a hatáskörébe utalt feladatok önálló ellátásáról, a jogszabályok végrehajtásáról.

(1972. évi I. Tv. 43. § (1) bek.)

Jubileumi születésnap

Társadalmi fejlődésünk jelentős állomásához érkeztünk: 25 esztendős a tanácsrendszer, amely 1950. október 22-én írta be nevét népünk történelmébe, s azóta nagyszerű eredmények forrásává vált.

Rendkívül jó érzés, hogy az állam polgárai előtt nincs szükségünk e szép évfordulón — kifejezéseket keresve — magyarázgatni, értelmezni a tanácsrendszer tetteit, fejlődésének különböző szakaszait, szolgálatának lényegét.

Szocializmust építő népünk történelmi vállalkozásaiban és sikereiben jelentős szerep jutott a tanácsoknak. Nyugodt lelkiismerettel, őszintén és nyíltan kijelentjük, hogy a tanácsrendszer 25 éve alatt a népképviselet és a közszolgálat szüntelenül gazdagodott, fejlődött, pártunk által meghatározott célokat követve jól szolgálta népünk további felemelkedését.

A mostani évforduló több mint puszta megemlékezés. Emlékezzünk arra, hogy a Horthy-rendszer elmaradt, bürokratikus és feudálszerkezetű közigazgatást hagyott ránk. A volt vezető tisztviselők nagy része megszökött az országból, a közigazgatás szétzilált, szétrombolt állapotokat tükrözött.

A háború túlélésének öröme, a felszabadulás friss levegője, a megoldandó forradalmi feladatok soha nem tapasztalt társadalmi összefogását, pezsgő közéletet bontakoztatott ki. Elkezdődött az új káderek képzése, a közigazgatásba történő elhelyezésük.

A megalakult népi szervezetben sok munkás, paraszt és baloldali értelmiségű tevékenykedett, biztosították a közrendet, az emberi életek megóvását.

Amikor eldőlt a hatalom kérdése, akkor nyílt meg az út olyan államszervezet létrehozásához, amely egyaránt biztosította az egész társadalom javára szolgáló központi irányítást, az állam pilléreit képező új típusú önkormányzati szerveket — a tanácsokat.

Nem volt könnyű az út, amely a tanácsrendszer létrehozásáig elvezetett. Az első tanácstörvény beiktatását hosszantartó vita, különböző érzelmek összecsapása előzte meg. Tisztességes dolog megemlékezni az akkori idők országgyűlési képviselőiről is, akik e törvényt megalkották, mert valamennyien nagy felelősségről és világos tudatról tettek tanubizonyságot. Tudták és akarták, hogy a tanácstörvénnyel maga a dolgozó nép kerül a hatalomra, és nem ál-önkormányzatot hoznak létre, hanem olyat, amelyben széleskörű gazdasági és igazgatási jogokkal rendelkeznek, a népre támaszkodva közvetlen és állandó befolyást érvényesítenek az állami életben.

A tanácsok megalakulása nem ment gond nélkül. Mint minden eredményünk, a tanácsok megalakulása is szívós harcok, a régi és az új, a megszokott és a még szokatlan közötti küzdelem során jött létre. Nem volt könnyű megfelelő embereket találni tanácsi vezetőnek, végrehajtó bizottsági tagnak. A felszabadulás utáni közéleti emberek egy része visszahúzódott a közéleti szerepléstől, bizonytalanság is volt bennük az újszerű munkával szemben, a reakciós erők is igyekeztek passzivitást kelteni, de a központi szerveknek sem voltak meg a szükséges ismereteik. Hiányoztak még más, lényeges feltételek is ahhoz, hogy a szocialista demokrácia rövid időn belül kibontakozhassék, a központi vezetés túlzott centralizálási törekvése, a komplex, a területi szemlélet hiánya, a város és községpolitika elhanyagolása negatívan hatott a közéletben.

Mégis, ha visszatekintünk az államszervezésnek erre a nagyszerű korszakára —, ha voltak is gondok, hibás és elkerülhetetlen intézkedések, mégis felemelő érzéssel emlékezhetünk arra, hogy a párt, a munkásosztály rövid idő alatt kivívta a politikai hatalmat, és megalkotta a hatalom megszilárdításának, a szocializmus demokráciájának és egész népünk felemelkedését szolgáló államszerkezetet.

Az ünnepi évfordulón nem feledkezhetünk meg a közügyek fáradhatatlan képviselőiről, a tanácstagok nagy családjáról, akik közül sokan 25 éve egyfolytában képviselik választóikat, szervezik, segítik a tanácsi munkát, megvalósítják az igazi népképviseletet.

Köszönet azoknak is, akik csak egy-egy ciklusban tevékenykedtek, és méltón e hivatáshoz becsülettel helytálltak e nemes cél érdekében.

Köszöntjük a tanácsok hivatali apparátusának derék hadát is, akik hűségesen szolgálják népünket, akik nem hatalmi pozícióból intézik az állampolgárok ügyes-bajos dolgait, hanem alázattal és becsülettel tevékenykednek, tetteikkel, magatartásukkal mindenkor a dolgozó népet szolgálják.

Pártunk XI. kongresszusa átfogó és reális értékelését adta egész társadalmi fejlődésünknek. Határozatai, a kongresszus programnyilatkozata megszabta a következő évek tanácsi feladatait is. Szocialista államunk mindinkább a gazdasági — szervező, kulturális — nevelő funkciói kerülnek előtérbe, amelyekben jelentős és egyre növekvő szerepük van a tanácsoknak.

E funkciók gyakorlati megvalósítása nem kis feladat. Megfelelő felkészültséget, becsületes helytállást követel minden tanácstagtól, a hivatalok valamennyi dolgozójától.

25 év nem nagy idő, de alkalmas arra, hogy bizonyítani lehet egy rendszer életképességét, fennmaradását. A tanácsrendszer kiállta a próbát az elmúlt 25 évben. Bebizonyította alkalmasságát, valóságos népi demokratikus önkormányzatokká váltak, amelyekben a dolgozó nép egyre szélesebb rétegei vesznek részt.

Kovács János
vb. titkár

25 éve tanácstagok

Nagy Ferenc

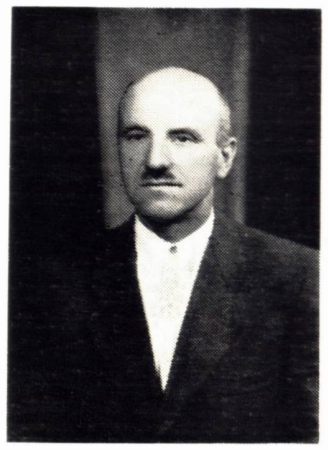

Magyar István

Magyar István és Nagy Ferenc nevét városszerte mindenki ismeri, hosszú idő óta — 25 éve — tanácstagként tevékenykednek. Valamennyi tanácsciklus alatt elvezték választóik bizalmát és szeretetét, mert a tanácsok megalakulása óta töltik be ezen tisztségüket.

A mindennapok szerteágazó munkája mellett mindig szakítottak annyi időt maguknak, hogy tanácstagi kötelezettségeikből eredő feladataikat is ellássák.

Nem passzív szemlélői az eseményeknek, mert mindenütt hallatták hangjukat, bíráltak, javasoltak, dicsértek ha kellett, mindig volt véleményük egy-egy fontos téma kapcsán a tanácsüléseken.

A jubileum alkalmával tisztelettel köszöntjük őket, köszönjük a 25 év alatt végzett odaadó munkájukat, kívánjuk, hogy még sok-sok éven át jó erőben és egészségben munkálkodjanak választóik érdekeiért, városunk további fejlesztéséért.

Ünnepi tanácsülés a jubileum alkalmából

A városi tanács október 22-én, a tanácsok megalakulásának 25. évfordulója alkalmából ünnepi tanácsülést tartott.

A tanácstagokon kívül jelen voltak a járási-városi pártszervek vezetői, üzemek, vállalatok, intézmények képviselői, a tanácsi apparátus.

Az ünnepi ülés elnökségében foglaltak helyet: Magyar István, Nagy Ferenc, Tátrai György, Sasvári Ferencné, Pál József, Jaklovics Ferenc, akiket elsőként a tanácsok megalakulásakor választottak tanácstagokká és azóta egyfolytában vagy kisebb megszakítással végzik e szép és nemes feladatot.

A Himnusz elhangzása után Uitz Ferencné tanácselnök üdvözölte a megjelenteket, majd ezt követően Kovács János vb-titkár mondott ünnepi beszédet. Méltatta a tanácsrendszer jelentőségét, létrehozásának szükségességét. Beszélt arról, hogy a tanácsok megalakulásával új, merőben más önkormányzatok jöttek létre, mint a Horty-rendszer ál-önkormányzatai voltak. Ezzel a dolgozó nép került a hatalom birtokába és maga vette kezébe sorsának irányítását. Felsorolta a 25 év alatt elért jelentősebb eredményeket, aláhúzta, hogy a tanácsrendszer bebizonyította életképességét, kiállta az idők próbáját, a dolgozók széles rétegeire támaszkodva végezte szerteágazó és felelősségteljes munkáját.

Az ünnepi ülésen felszólalt a megyei tanács elnökhelyettese, Tóth Lajos elvtárs is. Köszöntötte a tanácsülést, méltatta a tanácsi munka jelentőségét, további sikereket kívánt a tanácsnak és a tanácstagoknak.

Csendes Géza, a Hazafias Népfront városi elnöke arról beszélt, hogy az elért eredmények a tanács és a lakosság jó kapcsolatait tükrözi, a tanácsrendszer életképességét bizonyítják.

Ezek után került sor a Minisztertanács által adományozott 25 éves tanácsi munkáért kitüntető jelvények és oklevelek átadására, melyet Uitz Ferencné tanácselnök adott át Magyar István és Nagy Ferenc tanácstagoknak, valamint Lőczi László költségvetési főelőadónak. Lőczi László 25 éves folyamatos tanácsi munkájának elismeréséül »Tanácsi Munkáért 25 feliratú« arany pecsétgyűrűt is kapott.

A kitüntetések átadása után az úttörőcsapat tagjai virágcsokorral köszöntötték a kitüntetetteket, a tanácstagokat. Az ünnepi tanácsülés a Szózat hangjaival fejeződött be.

A vb-titkár ünnepi beszédét mondja.

Úttörők köszöntik a tanácsot és a kitüntetetteket.

Magyar István tanácstag kitüntetése.

A „25 éves Tanácsi Munkáért" kitüntetettek. (Foto: Szűcs)

A város lakáshelyzetének alakulása

A város vezető testületei megkülönböztetett figyelemmel kísérik a lakásprogram megvalósítását. Ez a kiemelt figyelem nem csak azért indokolt, mert városi feladataink szerves részét képezik a 15 éves lakásprogramnak, hanem azért is, mert városunk helyzetéből „kiemelt" lakásgondok is adódnak.

Új létesítményeket telepítünk, bővítjük a meglevőket, naponta új szakemberigény jelentkezik, meglévő lakásaink egy része zsúfolt vagy elavult, és rohamosan nő a város lakossága. Érthető, hogy ilyen körülmények között — az országos ütemet is meghaladva — ugrásszerűen nőnek a lakásigények. Indokolt tehát a megkülönböztetett figyelem.

A lakáshelyzet vizsgálata részletes adatok alapján a IV. ötéves terv indulásától, illetőleg Nagyatád várossá szervezésétől rendszeres. Ezt megelőző időszakban az állami lakásberuházásokat többségében a honvédségi szolgálati lakások építése képviselte. Célcsoportos beruházásból mindössze 81 lakás épült 1971 előtt. Ebben az időszakban a családi ház építési üteme is alacsonyabb volt, általában nem érte el az évenkénti 50-et.

A lakásépítés városi szintű üteméről gyakorlatilag csak a IV. ötéves terv beindításáról, illetőleg annak előkészítésétől beszélhetünk. Jelenlegi helyzetünket az jellemzi, hogy a városban 3403 lakás van, ennek túlnyomó többsége — 2328 — családi ház jellegű. Személyi tulajdonban álló telepszerű, többszintes (OTP Lakásépítő Szövetkezeti és KISZ-lakás) összesen 224, célcsoportos beruházásból létesített tanácsi értékesítésű lakás 64, tanácsi bérlakás 402, egyéb állami lakás (szolgálati és vállalati bérlakás) 385.

Nem volna teljes a kép, ha lakásállományunk minőségéről nem szólnánk. Jelenlegi lakásaink közül a tanácsi bérlakásoknak közel fele, a családi házaknak többsége régi építésű, nagyrészt félkomfortos vagy komfort nélküli, sok közöttük az egészségtelen. A többi lakás korszerű, komfort tekintetében az igényeket kielégíti. A lakások többsége másfél- vagy kétszobás, az átlagos családnagysághoz képest elenyészően kevés a kettő és fél vagy ennél több szobás lakás.

Épülő lakások a Kossuth—Aradi tömbben.

(Foto: Szücs)

Lakásállományunkat a IV. ötéves terv befejező évében 187 lakással terveztük növelni. Átadásra terveztünk 84 OTP-, 28 tanácsi értékesítésű, 37 tanácsi bér-, 24 vállalati bér- és 14 szolgálati lakást. Az építés ütemének legutóbbi vizsgálata és a kivitelezőkkel folytatott tárgyalások alapján azonban meg kell állapítanunk, hogy a felsorolt lakások egy része csak az 1976. évben készül el.

Lakáselosztási tevékenységünkről elmondhatjuk, hogy szem előtt tartottuk a városi érdekeket, és a jogszabályi előírásoknak is mindenben megfelelt. A IV. ötéves terv során eddig — a honvéd családokat nem számítva — 345 család jutott lakáshoz. A munkások és fiatalok aránya kedvezően alakult. Az OTP-lakást vásárlók 59 %-a munkás, több mint 40 %-a harminc év alatti fiatal. A tanácsi értékesítésű lakásba költözők 70 %-a munkás, 50 %-a pedig harminc év alatti fiatal. A tanácsi bérlakáshoz juttatottak 71 %-a munkás és 38 %-a fiatal.

Mint a bevezetőben már említettük, a lakásigények száma rohamosan nő. A növekedés ütemét jellemzi, hogy a fentebb részletezett lakásépítés és -elosztás ellenére három év alatt 158-ról 400 fölé emelkedett a lakásigénylők száma, miközben 345 igényt kielégítettünk.

Mindezeket figyelembe véve elmondhatjuk, hogy az V. ötéves terv lakásépítései sem szüntetik meg gondjainkat. Reméljük azonban, hogy a lakásépítési terv maradéktalan teljesítésével e gondok lényegesen csökkennek.

Dr. Madosfalvi Ferenc

A tanács és a végrehajtó bizottság fontosabb határozatai

A tanács a június 6-án tartott ülésén megtárgyalta a testnevelés és tömegsport helyzetét és fejlesztésével kapcsolatos feladatokat. Megállapította, hogy az elmúlt évekhez viszonyítva a sporteletben jelentős fejlődés mutatkozott, de a sporttevékenység szervezettsége, a pályák kihasználtsága még nem kielégítő. A sporttevékenység időnként ötletszerű, az utánpótlás nevelése nem megfelelő.

A városi sportélet további fellendítése érdekében határozatot hozott felsőbb tanácsi támogatás biztosítására, az atlétikai pályák felújítására, a sportegyesületekben, sportkörökben levő erőforrások és tartalék feltárására, az V. ötéves sportlétesítmény — fejlesztési terv elkészítésére, üzemi támogatások, társadalmi munka megszervezésére.

Szeptember 5-én tartott ülésén a tanács megtárgyalta: „A lakosság adóztatási tevékenység helyzetét, valamint az adópolitika érvényesülését a lakosság adóztatásában" című előterjesztést. Megállapította, hogy a végrehajtó bizottság által kialakított adópolitikai irányelvek helyesek, azokat végre kell hajtani.

Felhívta a tanács a végrehajtó bizottságot és szakigazgatási szerveit, hogy az eddiginél jobban kell érvényesíteni a lakossági adó társadalompolitikai és jövedelemszabályozó szerepét, fokozott gondot kell fordítani a munkával arányban nem álló jövedelem felkutatására és azokat a jogszabályok adta lehetőségeken belül kell adóztatni.

Törekedni kell az adókötelezettség teljesítésével kapcsolatos visszaélések felderítésére és megfelelő szankcionálására. A végrehajtó bizottság április 1-i hatállyal a Nagyatádi Városi Tanács Kórházának igazgatójává dr. Rott Pál belgyógyász főorvost nevezték ki.

A végrehajtó bizottság kinevezte továbbá a kórház Szülész-nőgyógyászati osztálya osztályvezető főorvosává dr. Baksa László makói lakost.

Az I. számú Belgyógyászati osztály osztályvezető főorvosává dr. Balázs Mihály pécsi lakost.

A II. számú Belgyógyászati osztály osztályvezető főorvosává dr. Kelle László siófoki lakost, az intézeti gyógyszertár vezető főgyógyszerészévé dr. Zsemberi Béla bajai lakost, a Sebészeti osztály osztályvezető főorvosává dr. Juhász Béla bonyhádi lakost, a Csecsemő-gyermekosztály osztályvezető főorvosává pedig dr. Karolinyi Gizella pécsi lakost.

A végrehajtó bizottság augusztus havi ülésén módosította a 8/1975. sz. tanácshatározattal elfogadott 1975. évi fejlesztési alaptervet. A bevételeknél több csökkentő és növelő tényező befolyásolta a gazdálkodást, ezért vált szükségessé a terv módosítása.

Ugyanezen ülésén a végrehajtó bizottság intézkedési és feladattervet fogadott el a zöldség-gyümölcstermesztés fejlesztésére és az ellátás javítására. Az intézkedési terv konkrét tennivalókat szab a termelés fokozására és a kereskedelemi tevékenység javítására.

Október havi ülésén a végrehajtó bizottság „A város peremkerületi lakosság ellátása alapvető élelmiszerekkel" című témát tárgyalta meg.

Megállapította, hogy a peremkerületi lakosság ellátása a IV. ötéves tervidőszak alatt jelentős mértékben javult, azonban az ott élő lakosság színvonalasabb ellátást igényel.

A végrehajtó bizottság az ellátás javítása érdekében felhívta az egységeket üzemeltető ÁFÉSZ-t, hogy nagyobb figyelmet fordítson a vendéglátó egységek osztályba sorolására.

A peremkerületi egységeikben is biztosítani kell a tej, tejtermékek, olcsó húskészítmények széles körű választékát, a vendéglátó egységekben pedig a hidegkonyhai ételek, büféáruk, üdítőitalok választékát és azok propagálását.

Hírek...

Ez év végéig kisajátításra kerül a Kiszely és Petőfi utca közötti területek egy része. A területen több mint 100 házhely kialakítása lehetséges.

A területen családi házakat, 4 lakásos társasházakat lehet építeni.

A házhelyértékesítést az OTP előre láthatóan a jövő év elején kezdi meg.

Megkezdődött az új vásárcsarnok építése az autóbusz-indító állomás mögötti területen.

A vásárcsarnokhoz kapcsolódva az ÁFÉSZ új bútorraktárat épít, s ezzel lehetővé válik nagyobb bútorválaszték tárolása a városközpontban.

* * *

Elkészült a labdarúgópályán a lelátóhoz kapcsolódó 54 méter hosszú öltöző, szertár, iroda és klubhelyiség.

Az építkezésnél jelentős összegű társadalmi munkát végeztek az üzemek, intézmények sportszerető dolgozói.

* * *

A DÉLVIÉP ipartelepre történő áttelepítése folytán további lehetőség nyílik sportpályák létesítésére.

A vállalatok közül elsőként a Rinyamenti Vízgazdálkodási Társulat teniszpályát épít a területen társadalmi munkában.

Negyedszázada a tanács szolgálatában

A Városi Tanács költségvetésében jelentős szerepe van a tanácsi szeszfőzdének, mivel éves szinten 500—600 ezer forint saját bevételt biztosít, hasznosan kiegészíti az intézményre fordítandó állami pénzeszközöket.

25 éve vette át a tanács a szeszfőzdét a volt földművesszövetkezettől, s azóta egyfolytában Kovács Ödön ennek a vezetője.

25 év alatt sokszor előfordult, hogy éjjel-nappal működött az üzem, mert a konzervgyáraktól beérkezett anyagot veszteségmentesen fel kellett dolgozni.

Kovács Ödönnél ez mindig természetes dolognak számított, szívós és kitartó munkával biztosította, hogy fennakadás nélkül, egész évben folyamatosan termeljen az üzem.

Megszokta, hogy naponta csak 5—6 órát pihent, nem panaszkodott soha a mostoha munkakörülményekre.

Gyermekkorától szerette a munkát, a munka volt éltető eleme, 75 évesen is fiatalos lendülettel, szívvel-lélekkel dolgozott.

A rendszeres fizikai munka mellett a közéletben is aktívan tevékenykedett, a felszabadulás után vezette a Nemzeti Bizottságot, szervezte az újjáépítést Nagyatádon.

25 éves tanácsi szolgálat után nyugállományba vonul.

Eredményes tanácsi és közéleti tevékenységéért — nyugállományba vonulása alkalmából — a Tanács »NAGYATÁDÉRT« emlékplakettel és oklevéllel tüntette ki. A kitüntetéséhez gratulálunk, köszönjük eddigi tevékenységét, a közösségért végzett munkáját.

Kívánjuk, hogy még sokáig sok éven át élvezze munkájának gyümölcsét, jó erőben, egészségben töltse nyugdíjas éveit.

Kórházépítés

(Foto: Szücs)

Nagyatádon a kórházépítés gondolata az 50-es évek végén, a 60-as évek elején vetődött fel komolyabb formában. A kórház tervei 1964-ben el is készültek, azonban a kivitelezés akkor nem kezdődött meg.

Dr. Szabó Zoltán akkori egészségügyi miniszter, a kórház alapkövét 1968-ban helyezte el, s ezt követően az 1964-es tervek korszerűségi felülvizsgálata után megkezdődtek a tereprendezési és alapozási munkák. A kórház tényleges építése 1970-ben kezdődött meg. Tervezője a pécsi Tervező Vállalat, beruházó kezdetben a nyagyatádi Járási Tanács, később és jelenleg is a Somogy megyei Tanács Egészségügyi és Tervosztálya. Bonyolítója a Somogy megyei Állami Építőipari Vállalat jelentős számú alvállalkozóval. A kórház üzembehelyezését a MEDICOR Vállalat végzi.

A kórházat eredetileg 500 ágy + 17 munkahelyes rendelőintézet nagyságúra tervezték. Később az Egészségügyi Miniszteri irányelvek alapján még 100 ágyas elmepavilon is megtervezésre került.

A kórház a tervek szerint az alábbi osztályokkal fog üzemelni:

1.	Két belgyógyászati osztály	128 ágy,
2.	Sebészet	104 ágy,
3.	Szülészet	84 ágy,
4.	Csecsemő-gyermekgyógyászat	60 ágy,
5.	Ideg-elme	196 ágy,
6.	Orr-fül-gége	28 ágy,
	Összesen:	600 ágy.

További osztályok:
7. Központi Röntgen osztály,
8. Központi Laboratórium,
9. Kórbonctan,
10. Intézeti gyógyszertár.

Kapcsolódó részlegek, egységek:
11. Véradó-állomás,
12. Rendelőintézet.

A kórház ellátási területe még nem megállapított, de várhatóan a nagyatádi és a barcsi járás területére fog kiterjedni, ami kb. 75 000 lakos ellátását jelenti.

Napjainkban a kórház építése befejezéséhez közeledik. Többszöri és bonyolult okokra visszavezethető határidőmódosítások után ma már kezd körvonalazódni az átadás és üzembehelyezés várható ideje. E szerint a SÁÉV 1976. áprilisára befejezi a kórház építését, a MEDICOR pedig 1976 augusztusra felszereli és üzembehelyezi.

Amennyiben az épület műszaki átvétele során olyan üzemelést gátló tényező nem merül fel, valamint a próbaüzemelés során olyan váratlan hiba nem keletkezik, ami további határidőmódosítást okozna, úgy a nagyatádi kórház 1976. augusztusra felszerelhető, megnyitható, és betegeket fogadhat.

A kórház vezetősége ezekhez az időpontokhoz igazodva megkezdte az üzemelés előkészítését. Ez a munka rendkívül bonyolult, igen sok összetevője van. Legfontosabb feladat a megfelelő számú és szakképzett káderszükséglet biztosítása.

A kórháznak a beinduláskor 430—450 dolgozóra lesz szüksége, ebből 70 orvos, 250 ápolónő és asszisztens, kb. 80 takarítónő, a többi műszaki, illetve adminisztratív dolgozó.

Az ápolóképzést 1973. január 1-től folyamatosan végezzük. Eddig 39 fő végzett már, 1976-ban végez még 18. Sajnos a 250 fő szükségletből a többi segédápolónő lesz. Tovább rontja helyzetünket, hogy a végzettek közül többen férjhezmentek, elköltöztek, így felmondták állásukat. Vidékről, az ország különböző részeiből több jelentkező van, ezeknek viszont csak egy részét tudjuk idehozni a korlátozott letelepítési (lakás) viszonyok miatt. A 70 férőhelyes nővérszállás ezeken a gondokon valamelyest könnyít.

A gimnáziumban működő egészségügyi szakközépiskola az első évfolyamot csak 1977-ben fogja kiadni, akiknek munka melletti további tanfolyamot kell végezniük.

Az orvosokat csaknem 100 %-ban vidékről kell hozni, tehát letelepítésükhöz lakások szükségesek. Ehhez 36 db lakás épül, tehát fele a szükségesnek. A kórház vezetői nagy igyekezettel gyűjtik az orvosházaspárokat, a fiatal, kezdő orvosoknak férőhelyes elhelyezést biztosítani, így talán az orvosoknak 3/4-e letelepíthető lesz. Fő törekvésünk, hogy megfelelően képzett, etikus gondolkodású orvosokat hozzunk Nagyatádra, akik magas színvonalon végzik gyógyító- megelőző munkájukat, s emellett viselkedésükkel, magatartásukkal kivívják betegeink szeretetét, tiszteletét.

Az üzembehelyezés előkészítésének igen sok részfolyamata van. Ezek egy része már megkezdődött, folyamatosan végezzük, más részükre ezután fog sor kerülni.

Jelenleg a kórháznak 158 dolgozója van, többsége tanfolyamos (tanuló) ápolónő. Többen — még hivatalos helyekről is — kifogásolták, hogy egy évvel az üzembehelyezés előtt miért van ilyen sok dolgozó felvéve; hivatkoztak az ország gazdasági gondjaira, a szükséges és észszerű takarékosságra.

A kórház vezetői az illetékes állami- és pártszervek vezetőivel megbeszélték ezt a kérdést, s olyan állásfoglalás született, hogy az eddigi felvételek indokoltak, szükségesek voltak. További felvételekre is sor kerülhet folyamatosan, amennyiben az üzembehelyezés előkészítése ezt szükségessé teszi.

Tulajdonképpen milyen feladatokat jelent ez az előkészítő munka, mit kell 158 embernek jelenleg dolgoznia?

Mint minden nagyobb intézménynek, így a kórháznak is kell egy szervezeti szabályzat, mely részletesen meghatározza az ügyrendet, az egyes osztályok működési szabályzatát, az egyes dolgozók (főorvostól a takarítónőig) munkaköri leírását. Ki kell dolgozni a gyógyító és kivizsgáló osztályok (Rtg. labor) kapcsolatát, a betegfelvétel, a betegbeutalás rendszerét. El kell készíteni a pontos létszámterveket (melyik osztályon hány orvos, hány ápolónő, hány takarítónő, stb.). A kórház ügyeleti rendjét ki kell alakítani. Meg kell határozni, hogy a különböző szakrendelések napi hány órában történjenek.

A betegek és a dolgozók élelmezése (a konyha üzemelése) előkészítése külön is óriási feladat (kb. 1000—1100 ember étkezése) napi 12—15 féle diétás étel előállítása, nyersanyagbeszerzési lehetőségek biztosítása, stb.

A mosoda működési rendjének meghatározása: az egész kórház területére érvényesen kijelölni az ugynevezett »tiszta« és »szenyes« útvonalakat, melyek egymást nem keresztezhetik.

A kórház beindulásakor a raktáraknak feltöltött állapotban kell lenniük. Ez a munka már most folyik. Több száz tételszám és több tízezer darab különböző eszköz egyenkénti átvétele, megszámolása és leltári nyilvántartásba vétele jelent óriási feladatot az oda beosztott dolgozóknak. Több mint másfélezer lepedő, törölköző, takaró, betegköpeny, stb. átvétele, kórházi jelöléssel való ellátása és leltárbavétele folyik jelenleg is. Ezek értéke 3—4 millió forint.

A kórház évi költségvetése kb. 33—35 millió forint lesz.

Ekkora összeggel gazdálkodni jól kell tudni. Ennek érdekében ki kell dolgozni a gazdasági ügyvitel rendjét, a főkönyvi könyvelés rendszerét, utalványozás rendjét, a bizonylati rendet, stb.

A fentiekben szinte felét sem soroltam fel a sok-sok előkészítő feladatnak. Összefoglalva azt kell leszögezni, hogy a kórház megnyításakor mindenkinek pontosan tudni kell a feladatát, az egész kórház rendjét; a legelső betegnek sem szabad észrevennie, hogy »új« kórházban van, ahol még az injekciós tűt sem találják. Minden munkafolyamatnak olajozottan, begyakoroltan kell történnie.

Ilyen biztonságos üzembehelyezés csak úgy képzelhető el, hogy a dolgozók többsége már a MEDICOR-szerelés idején jelen van, és együtt születik, nevelkedik a dolgozó kollektíva a kórházzal.

Sokan gondolhatnák, hogy miért kell ilyen nagy szervező munkát végezni, amikor az országban, sőt a megyében is régóta működő kórházak vannak, csupán le kell másolni azok ügyrendjét, szabályzatait. A problémát azonban nem lehet így leegyszerűsíteni. Több kórházat megnéztünk, tanulmányoztuk rendjüket, sok jó ötletet feljegyeztünk magunknak. Azonban ami jó Siófokon vagy Vácott, az nem biztos, hogy Nagyatádon is jó lesz. A helyi viszonyok, a kórház jellege, nagysága, felszereltsége, stb. olyan bonyolulttá teszi a kérdést, hogy ez csak egyedileg, minden kórház esetében külön-külön dolgozható ki.

Végezetül Nagyatád lakossága nevében köszönetemet fejezem ki a városi párt- és tanácsi szervek vezetőinek, akik sokat fáradoztak, hogy ez a szép, impozáns kórház megépüljön, s fáradoznak ma is, hogy az üzemelés feltételei biztosítsák.

Ugyancsak köszönetemet fejezem ki a megyei tanács vezetőinek, akik kezdettől fogva kézbentartották, irányították és kiemelten kezelték a beruházás ügyét. Köszönettel tartozunk kormányunknak, amiért közel 300 millió forintot áldozott azért, hogy Somogy déli részében is betegeinknek modern kórház álljon rendelkezésére.

A nagyatádi Kórház szép példája szocialista rendszerünk azon alapelvének, hogy nálunk legfőbb érték az ember.

Dr. Rott Pál
kórházigazgató főorvos

„Intersimposiom" Nagyatád

Ha szépen süt az őszi nap és valakinek kedve támad elsétálni Simongát felé, amint elhalad az Ámor erdő mellett, át a vasúton, lágy ívelésű, jellegzetesen somogyi tájrészlet tárul elé. Hullámzanak a dombok, mögöttük szabálytalan karéjban sárgulnak a lassan lombjukat hullató fák. Ezen a ligetekkel övezett, lankás területen messziről világító faszerkezetek libegnek, táncolnak, mint egy felröppenő óriás madár, mint egy messzire néző alak, mint egy golyókból, hengerekből épített furcsa virág. Állnak ott és beszélgetnek egymással és mintha nagyot köszönnének a látogatónak. Még ötven méter és jobbra leágazik egy keskeny betonút, az út elején tábla, fölül: »INTERSIMPOSIOM NAGYATÁD«, alatta: magyar nyelvű, még lejjebb angol nyelvű szöveg.

1963-ban Karl Prantl osztrák szobrász-tanár otthagyta az akadémiát tanítványaival, elmentek egy elhagyott kőbányába, San Margareth nevű osztrák város mellett. Nem értettek egyet az akadémia merev oktatási módszereivel. Karl Prantl és tanítványai kivonulása döbbenetes eredménnyel járt. Akik arra jártak és látták, hogy egy elhanyagolt kőbányában, 40—50 fokos melegben félmeztelenül, porosan, koszosan kalapál egy csomó ember, először azt hitték, hogy rabok dolgoznak ott, amikor kiderült, hogy nem rabok és még fizetést sem kapnak azért, amit csinálnak, egyre több turista ment megnézni az »őrülteket«. Beszélgetni kezdtek az ott dolgozókkal és beszélgetéseikben benne volt már a véleményük is, tetszésük, nemtetszésük.

A következő évben már nemcsak a professzor és a tanítványai dolgoztak ott, hanem más szobrászok is, és más országból is. Egy élelmes tőkés meglátta az üzletet a dologban, vállalta, hogy ellátást, szerszámokat ad a szobrászoknak — valamennyi pénzt is — ellenben az ott készülő munkáiknak egy részét hagyják a helyszínen.

Később szállodát építtetett a kőbánya szomszédságában vendéglővel, még később bekerítette az egészet, ma már csak belépőjeggyel lehet bemenni. Munka már nem folyik ott, de 7—8 év alatt híres nemzetközi szabadtéri múzeum lett belőle, ma is annak a tájnak leglátogatottabb idegenforgalmi látványossága.

1964—65-ben futótűzként terjedt el a világon ez a forma, elnevezték simposiumnak, felfigyelt rá az UNESCO és ma már alig van a világnak olyan országa, ahol ilyen nyári művésztelep ne lenne.

A látogató a nagyatádi simposiummal is ugyanígy jár. Van valami furcsa vonzása annak, hogy a mezőben, ahol addig kukorica termett vagy lucernát kaszáltak, emberek, cirkuszosokra emlékeztető öltözékben, különböző nyelven hadarva dolgoznak, faszerkezeteket, faplasztikákat állítanak fel, itt vannak néhány hétig, elmennek, azután jönnek mások megint.

Magyarországon 1968 óta alakulnak egymás után a nyári művésztelepek, különböző formában, alacsonyabb és magasabb színvonalon egyaránt. Az elmúlt években az állami és társadalmi szervek felismerték, hogy mekkora jelentősége van és még lehet ezeknek a telepeknek a közízlés formálásában, abban, hogy a mai művészet és a közönség közelebb kerüljön egymáshoz.

Valóban közelíteni kell a közönséghez, de nem úgy, hogy mindenki ízlésszínvonalának megfelelő művészetet kell létrehozni, mert ilyen általános ízlésszínvonal nincs. A társadalom rétegeződött, lehetetlen mindenkinek egyformán tetsző művészetet létrehozni. Az a fontos, hogy az embereknek véleménye legyen. Nem az a baj, ha rossz véleményük van egy szoborról, a baj ott kezdődik, ha egyáltalán nincs véleményük. Ha egy szobor vagy kép valakinek nem tetszik, csak két dolog lehet: vagy a mű, vagy a vélemény rossz. És ha folyik a párbeszéd, kiderül kinek van igaza.

Tehát beszélgetni kell, beszélgessenek a művek a közönséggel, de beszélgessenek a művészek is és a látogatók is.

5—7 év alatt előreláthatóan 50—60 szobor fog állni ezen a területen, minden bizonnyal a város nevét Európa-szerte ismertté téve.

Bencsik István
szobrászművész

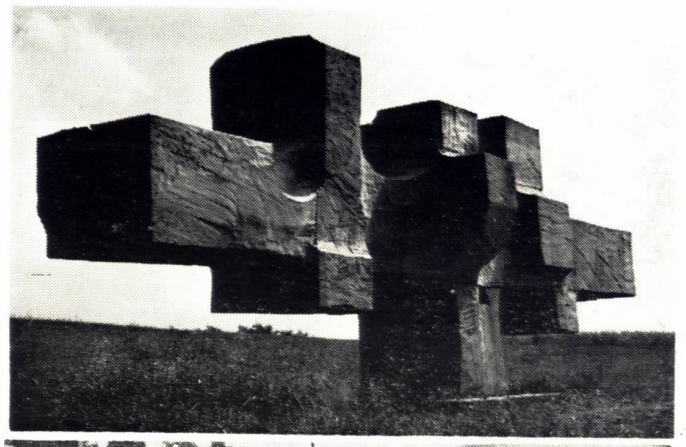

(Foto: Durgó)

Kereskedelem – Szolgáltatás

Bővebb áruválaszték, kulturált kiszolgálás

A Somogy megyei Élelmiszer, Háztartási, Vegyiáru Kiskereskedelmi Vállalat az elmúlt években különösen nagy figyelmet fordított nagyatádi üzlethálózatára.

Járási székhely várossá fejlődésével igyekeztünk lépést tartani és Nagyatád és környéke dolgozóinak élelmiszer és háztartási vegyianyag szükségletét mindjobban és kulturáltabban biztosítani.

Ennek jegyében új háztartási és vegyiáru önkiszolgáló boltot létesítettünk. Korszerűsítettük üzleteinket, a most megnyílt 408. sz. élelmiszer boltot önkiszolgálóvá alakítottuk át. Az új lakótelepen is önkiszolgáló boltot nyitottunk.

Nagyatád gyümölcs és zöldségellátása közismerten problematikus. Ezen kívántunk és kívánunk a jövőben is segíteni azzal, hogy boltjainkban primőrárut, továbbá olyan csomagolt gyümölcs és zöldségféléket is árusítunk, amelyek nem esnek egészségügyi kifogás alá.

Üzleteink forgalma Nagyatád városban állandóan emelkedik. 1975. I. félévében például 16 %-kal többet forgalmaztunk, mint az előző év azonos időszakában.

Célunk továbbra is a mennyiségi és minőségi fejlődés biztosítása, természetesen adott anyagi eszközeinkhez mérten. Az V. ötéves tervidőszakban a kereskedelmi szolgáltatásban is szeretnénk előrelépni. Csemege boltjainkban különböző őrlődarálók beállítását tervezzük, s hasonlókat a húsboltokba is. A hó eleji nagy vásárlásokhoz a házhozszállítást, ugyanígy a burgonya, hagyma és alma díjmentes házhozszállítását ütemeztük be.

Kereskedelmi dolgozóink részére állandó szakmai továbbképzést biztosítunk. Így nemcsak az üzlethálózat fejlesztésével, korszerűsítésével, a bő áruválasztékkal, hanem a kereskedői munka magasabb színvonalával, előzékeny, udvarias kiszolgálással kívánjuk biztosítani Nagyatád dolgozóinak élelmiszer ellátását.

Kovács Lajos
igazgató

Egyre több az iparcikk a városban

A Somogy megyei Iparcikk Kiskereskedelmi Vállalat 15 esztendeje vesz részt Nagyatád város és vonzáskörzete lakóinak áruellátásában, ruházati cikkek és egyéb vegyesiparcikkek forgalmazásával.

1960. január 1-vel történt bolti kiskereskedelmi szakosítás folytán vállalatunk Nagyatádon három boltot vett át a korábban megszüntetett Népbolt Vállalattól. Még ebben az évben két új egységet hoztunk létre. További — központilag elhatározott — területrendezés során 1961. október 1-én a Nagyatád és Vidéke ÁFÉSZ-tól vettünk át öt boltegységet. A következő esztendők folyamán a boltok szakosítása és korszerűsítése volt az elsődleges feladatunk, hogy a növekvő vásárlói igényeknek mind teljesebben tudjunk megfelelni.

A 16 esztendei működés alatt nem annyira a hálózati egységek számát, hanem a bolti eladóteret és raktárteret növeltük jelentősen. Ezt bizonyítja, hogy 1961-ben a hálózat összes alapterülete /eladótér és raktártér/ 301 m² volt, 1975-ben pedig 1444 m²-t tett ki.

Az elmúlt évek során az üzletek korszerűsödtek, alapterületük jelentősen növekedett. Javultak az üzemelési- és munkakörülmények. A lakosság áruellátásában részesedésünk a ruházatban nagyobb súlyú, mint a vegyesiparcikkekben. Az idők során az arány lényegesen megváltozott.

1960-ban Nagyatád összes ruházati forgalma 25,1 millió forint, ebből vállalatunk forgalma 12 millió forint volt, a részaránya 48%.

1962-ben /a területrendezést követően/ a város ruházati forgalma 26 millió forintot tett ki, vállalatunk részaránya 24,2 millió forint, 93%.

1975-ben az „ATÁD" áruház belépése után a város számított 68 milliós ruházati forgalmából 48 millióval részesültünk, 71%-ban.

1975-ben a város összes vegyesiparcikk forgalma 122 millió forint körül várható, ebből a vállalat részaránya 28 millió forint, 23%.

1975-ben 1962. évhez viszonyítva a város ruházati forgalma 260,5%, ezen belül a Somogy megyei Iparcikk-kiskereskedelmi Vállalat forgalma ruházatban 198,3%. A vegyesiparcikk főárucsoportban a város forgalma 488%, vállalatunké pedig 259,3%.

Szeptember hó folyamán áttelepült az 1. sz. cipő- és a 10. sz. papír, írószer, játékbolt. Mindkét boltot önkiszolgáló eladási formára alakítottuk át.

Átvesszük a Somogy megyei Élelmiszer-, Háztartási és Vegyiárú Kiskereskedelmi Vállalattól a jelenlegi dohány-ajándékboltot, ebbe olvasztjuk be a jelenlegi 8. sz. kultúrcikk boltunkat. Miután az átvételre kerülő ajándékbolt alapterülete csaknem kétszerese a jelenleginek, így profilbővítés is lehetővé válik.

Vállalatunk nagy gondot fordít a népesedés politikai határozatok végrehajtására. Ezt célozta a külön gyermekruházati bolt létesítése, amelyet a vásárlók megkedveltek, de növelnünk kell ebben az egységben a választékot.

A város dinamikus fejlődése parancsolóan szükségessé teszi az intenzívebb árubeszerzési politika folytatását. Boltvezetőinknek az országos hiánycikkek beszerzésére nagyobb gondot kell fordítani, élni kell a többcsatornás árubeszerzés lehetőségeivel. 1976-ban a 17. sz. kötött-divatáru boltot fogjuk korszerűsíteni, növeljük a bolt kapacitását és javítjuk a munkakörülményeket.

A műszaki boltban vásárolt, terjedelmesebb tartós fogyasztási cikkeket ingyenesen házhoz szállítjuk a város területén. A szállítást — megállapodás alapján — a Ktsz végzi. Ugyancsak e boltunknál műszakilag vizsgáztatott, rendszámmal és forgalmi engedéllyel ellátott motorkerékpárokat hozunk forgalomba. Minden ezzel együttjáró költséget vállalatunk fedezi.

Rajta Mihály
igazgató

A lakosság szolgálatában

TÜZÉP

Nagyatád és környeke tüzelőszer- és építőanyagellátásban döntő szerepe van a Dél-dunántúli TÜZÉP Vállalat 13. sz. telepének, amely jelenleg még a Hunyadi u. 14. szám alatt működik.

A 26 évvel ezelőtt államosított telep forgalma az évek során állandóan növekedett, területe és lehetőségei azonban változatlanok maradtak a szűk terület és a raktározási nehézségek régóta ismertek mindazok számára, akik megfordulnak a telepen, de száraz időben a kavargó por, esős időben pedig a »vendégmarasztaló« sár is hozzátartozik ehhez a kereskedelmi egységhez. Talán nem szükséges külön bizonyítani, hogy mennyivel rosszabb körülmények között végzik munkájukat a telep kereskedelmi dolgozói, mint a boltok eladói.

Az elmúlt évben 23 millió forint forgalmat bonyolítottunk le, ugyanennyi az idei tervünk is. Közismertek a telep rossz körülményei mellett az általunk forgalmazott cikkek fizikai tulajdonságai is: a nagy méret és súly, valamint az egészségre ártalmas porlódás. A mostoha körülmények ellenére telepünk kollektívája odaadóan végzi munkáját annak a célnak érdekében hogy a lakosság ellátása minél jobb legyen.

A telep áruellátásában a vállalati központ minden tőle telhetőt megtesz, hogy az igényeket kielégíthessük. Gyakran okoz azonban gondot a vagonhiány, ami miatt az áruk később érkeznek meg.

Az idei évben az importcikkek beszerzése akadozott, ezért az első félévben rossz volt a mészhydrát ellátásunk. Az áruellátásban sok nehézség forrása az általunk forgalomba hozott cikkek termelésének és a lakosság részéről jelentkező keresletnek az ütemkülönbsége.

Például a cement termelése egés évben folyamatos, ugyanakkor a téli hónapokban alig keresik. Ugyanez a helyzet — az ellentétes időperiódussal — a tüzelőszereknél.

Telepünk dolgozói minden nehézség ellenére szeretik szakmájukat, és a szocialista brigádmozgalom legfontosabb feladatának a kereskedelmi munka színvonalának állandó emelését tekintik. Szocialista brigádunk jó eredményeit jelzi, hogy háromszor kaptak elismerő oklevelet, egyszer elnyertük a „Szocialista brigád" zászlót. 1973-ban pedig a „Kiváló telep" megtisztelő címet.

A lakosságnak nyújtott fontos szolgáltatásnak tekintjük, hogy a helyi tsz. bevonásával megoldottuk a telepen vásárolt tüzelő- és építőanyagok kiszállítását. A tsz. négy lovaskocsija állandóan a telepen tartózkodik, és így nagyon gyorsan lebonyolítható az áruk házhozszállítása. A nagyobb távolságú szállításokra pedig a VOLÁN-tól szerzünk fuvareszközt.

A telep mostoha körülményei ellenére is biztosítunk kistételű eladást a lakosság részére cementből, mészhydrátból, gipszből, samottlisztből és egyéb építő- tüzelőanyagból. A vásárlónak mindig szívesen állunk rendelkezésére szaktanácsadással, ami különösen az építkezni szándékozóknál vált ki elismerést. Telepünk dolgozói jól ismerik szakmájukat, a 7 fő kereskedelmi dolgozóból 4 fő törzsgárdatag. Az általuk végzett munka szeretetére utal az is, hogy már 3 fő kapott »Kiváló Dolgozó« kitüntetést.

A telep környékére készült rendezési tervek és a mostoha körülményeink egyaránt sürgetik az új TÜZÉP-telep mielőbbi felépítését. Akik mostanában a taranyi úton jártak, maguk is szemtanúi lehettek annak a hatalmas tereprendezési munkának, amellyel az új telepünk építésének első jelentős szakasza befejeződött.

Auguztus 1-én megtörtént az új terület műszaki átvétele. Az új telep 2 hektár nagyságú téren épül. A nyitott — fedett raktárak alapterülete 1200 m², a zárt raktárak alapterülete pedig 800 m² lesz. Emellett a szabad tárolóterület is betonburkolatot kap. Mindez a jelenleginél sokkal jobb feltételeket biztosít az áruk elhelyezésére, megóvására, emeli a telep kereskedelmi munkájának kulturáltságát. A tervek szerint 1977-re készül el teljesen az új telep 15 millió forintos beruházással.

A további tervek között szerepel a Kápolna utcában olajkút és benzinkút létesítése. Még ebben az évben ennek a munkálatai elkezdődnek, és az év vége előtt szeretnénk átadni a forgalomnak. A téli szezonban háztartási tüzelőolajat és normál benzint árusít, nyáron viszont a két fajta benzin megfelelő arányú keverésével 92 oktános szuper benzint is kaphatnak az autósok.

A vállalat terveiben szerepel egy megrendelő iroda és bemutatóterem létesítése is, amely egyben kiseladási boltként árusít majd.

A következő hónapokban és években tehát nagy lépést teszünk előre, a mi szakmánk körülményeinek, kereskedelmi munkánk kultúráltságának fejlesztésében. Azt szeretnénk elérni, hogy a vásárlók igényeit minden szempontból ki tudjuk elégíteni teljes megelégedésre.

Kabács Béla
Dél-Dunántúli TÜZÉP Vállalat
igazgatója

Televízió-készülék javítása a szervízben

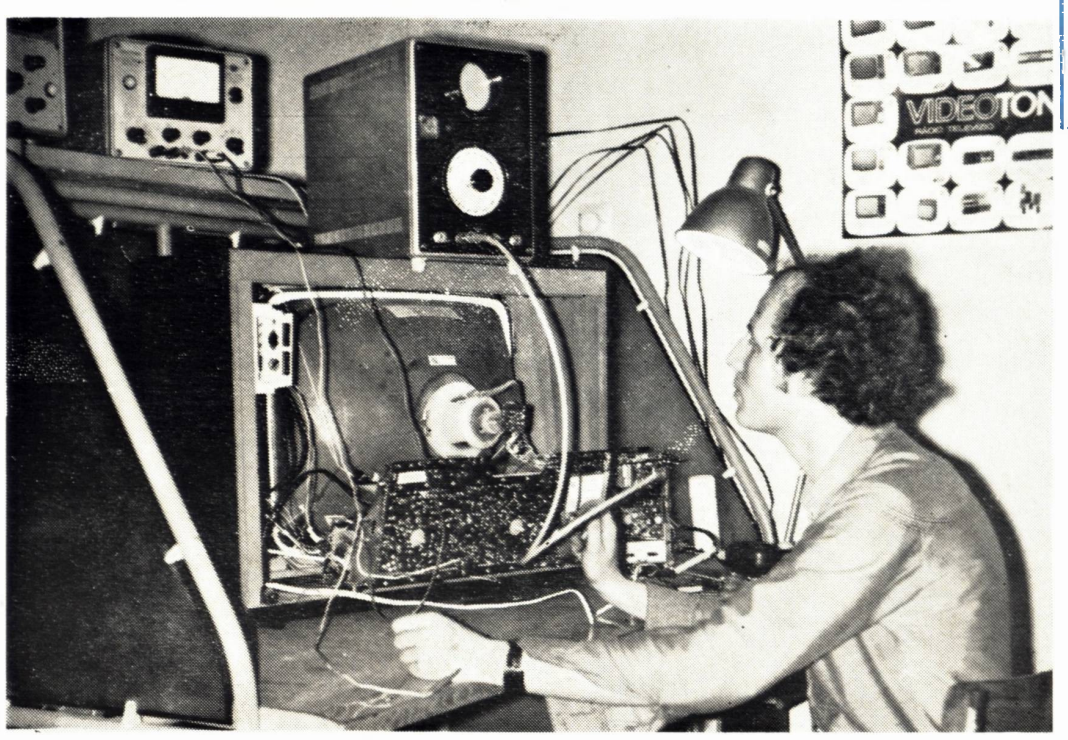

A GELKA nagyatádi szervize viszonylag rövid múltra tekinthet vissza. Bár GELKA részleg régóta van a városban, azonban az a kaposvári szerviz fiókszervizeként üzemelt, kicsi, rendkívül korszerűtlen körülmények között. Évek óta terv, hogy a város igényeinek megfelelő új szervizt kell létrehozni. Ez a mai napig nem valósulhatott meg helyiség hiánya miatt.

A városi tanács vezetése látva a szerviz kedvezőtlen helyzetét, a régi könyvtár épületében az előzőnél lényegesen nagyobb helyiséget biztosított. A szerviz az elmúlt év folyamán átköltözött és ez egyúttal lehetőséget is biztosított az önállósításra.

Jelenleg a GELKA Somogy megyei Kirendeltségének önálló szervize, és a hozzá tartozó csurgói fiókszervizzel ellátja Nagyatád város és a járás területén jelentkező, profiljába tartozó javítási igényeket.

Az átköltözés és önállósítás óta tevékenysége dinamikusan fejlődik. Az egy hónapra jutó lakossági árbevétel az I. félévben 20%-kal haladta meg az elmúlt évi átlagot. A szerviz nyereségesen gazdálkodik, annak ellenére, hogy árainkat 1968 óta nem változtattuk.

A szervizben jelenleg 8 műszerész dolgozik, havonta 5—600 javítást végeznek. A dolgozók igyekezetét bizonyítja, hogy az anyagellátási problémák ellenére a javítások átlagos átfutási ideje 3 nap.

A lakosság körében egyre többen látják az átalánydíjas szolgáltatásunk előnyeit, amelynél csekély havi díj ellenében, a nagyértékű alkatrészek cseréjét is beleértve, ingyen végzik a készülék javítását. Ezen kétoldalú szerződés egyúttal a lakosság bizalmát is mutatja.

A szerviz jelenlegi ideiglenes elhelyezése még ma sem biztosítja azokat a körülményeket, amelyeket a város színvonala megkövetel.

Jelenleg épül és várhatóan 1976-ban elkészül a jelenleginél mintegy 2,5-szer nagyobb, 240 m² alapterületű korszerű, új szerviz.

Ezen új helyiség biztosítja egyrészt a dolgozóknak kulturált, szociális és munkakörülményeit, másrészt a jelenleginél még dinamikusabb fejlődést.

Domokos András
GELKA Somogy megyei
Kirendeltség vezetője

25 ÉVE
TELEVÍZIÓ RÁDIÓ ELEKTRO
Gelka
SZERVIZ
a lakosság szolgálatában

Az AFIT Nagyatádon

AFIT
GYŐRI VÁLLALAT

Az AFIT XIV. sz. Autójavító Vállalat segítséget kíván nyújtani a gépjármű üzemeltetőknek oly módon, hogy egy alkatrészt árusító mozgó autóbuszt állított forgalomba, amely a hét meghatározott napjain, az üzleti órákban, olyan vidéki helységeket keres fel, ahol nincs jelen sem AFIT, sem AUTÓKER. Így lehetővé válik, hogy hosszas és bizonytalan utánjárás nélkül a helyszínen szerezhetők be azok a felszerelési, autóápolási cikkek és alkatrészek, amelyek a járművek üzemeltetéséhez szükségesek.

A mozgó üzlet kiskereskedelmi jelleggel, fogyasztói áron készpénz vagy elszámolási utalvány ellenében szolgál ki közületi- és magánfogyasztókat. Készletében megtalálhatók a különféle autóápolási és felszerelési cikkek mellett a közkedvelt WYNNS készítmények, izzók, gyertyák, ékszíjak is. A Skoda, Trabant, Wartburg, Zsiguli típusok alkatrészei általában kaphatók készletről, míg a többi szocialista típus esetleg hiányzó alkatrészeire megrendelést is elfogad. Megrendelhetők továbbá gumiabroncsok, akkumulátorok, karosszériaelemek, komplett új, vagy felújított fődarabok is, melyeket a következő hét üzleti napján, vagy a kívánt későbbi időpontban szállít ki a mozgó üzlet.

E cél érdekében a Városi Tanács javaslatára a Mozgó Üzletbusz 1975. október hó 17-től kezdődően, minden hét pénteki napján az Atád Áruház melletti gépkocsi parkolóban 9—13 óra között árusítja autós cikkeinket.

Reméljük, hogy ezzel a szolgáltatásunkkal megfelelően hozzájárulhatunk Nagyatád város és környéke lakosságának személygépkocsi alkatrészek jobb ellátásához.

AFIT XIV. sz. Autójavító Vállalat

Gázszolgáltatás

Magyarország ipari és kommunális energia-ellátásban a gázenergia egyre nagyobb szerepet játszik. A lakosság életkörülményeinek javítása azt a feladatot tűzi a gázipar elé, hogy a lehetőségekhez mérten a legnagyobb számú lakást lássa el korszerű, tiszta, jó hatásfokú és kényelmes gázenergiával.

Az országos központi fejlesztési program szerint 1980-ban az ország lakásainak 65 %-ában használnak majd valamilyen formában gázenergiát. (vezetékes vagy palackos szolgáltatás útján).

Nagyatádon 1970. októberében a konzervgyári gázkazán üzembeállításával indult meg a vezetékes gázszolgáltatás. Ez azt jelentette, hogy Nagyatád is belépett az ország vezetékes gázfogyasztóinak sorába. Míg 1970. végén csak a konzervgyár és 14 háztartási fogyasztó kapcsolódott be a vezetékes gázszolgáltatásba, addig 1975. október 31-én Nagyatádon több mint 1000 gázfogyasztó élvezhette a korszerű energiahordozó használatának előnyeit.

A földgáz-szolgáltatás bevezetése, elterjedése hallatlanul nagy jelentőségű egy-egy település életében. A gáz a háztartásban, az ipari üzemekben és a mezőgazdaságban egyaránt gazdaságosan felhasználható. A magas fűtőérték, a jó hatásfok, az üzemeltetés tisztasága és szabályozhatósága, a gyors felfűtési idő, a tároló és szállítási kapacitás felszabadulása, és utoljára, de nem utolsó sorban a munkakörnyezet és lakás higiéniáját javító, a levegő szennyeződést csökkentő tulajdonságok a vezetékes földgázfelhasználás előnyei mellett szólnak, elterjedését indokolják.

A gázenergia egyre nagyobb szerepe, továbbá sajátos helyzete és viszonya más népgazdasági ágakhoz, szükségessé tette a gázzal összefüggő, szerteágazó kérdések átfogó, törvényi szinten történő rendezését, a Gázenergi Törvény (1969. évi VII. tv.) kiadását, mely meghatározza az energiafelhasználást szolgáló gáz termelésének, szállításának és szolgáltatásának szabályait, továbbá a gázszolgáltató és a fogyasztó alapvető jogait és kötelességeit.

A Gázenergia Törvény és annak végrehajtási utasításként megjelent jogszabályok és szabályzatok előírásait figyelembe véve a következőkben tájékoztatást adunk a fogyasztói gázberendezések kivitelezésével, bekapcsolásával, üzembehelyezésével kapcsolatos fontosabb tudnivalókról.

I. Kivitelezés előtti teendők, kiviitelezés, műszaki átvétel bekapcsolás.

A vezetékes földgáz-szolgáltatást igénylő első teendője tájékoztatást kérni a gázszolgáltatótól a bekapcsoláshoz szükséges műszaki és gazdasági feltételekről, a gázfogyasztó készülékekkel szemben támasztott követelményekről, az esetleg szükséges engedélyek, hozzájárulások beszerzéséről.

Amennyiben az igényelt bekapcsolás műszaki-biztonsági szempontból megoldható, és a közölt feltételek az igénylőnek mefelelnek, megrendelheti a kivitelezéshez szükséges terv elkészítését.

Nem a szolgáltató által készített tervet előzetes felülvizsgálat céljából a KÖGÁZ Kaposvári Üzemének meg kell küldeni. Az üzem köteles azt műszaki és biztonsági szempontból megvizsgálni, és a kivitelezhetőség tekintetében nyilatkozni.

A terv elkészítéséhez szükséges előzetes felmérés alkalmával nagyon fontos, hogy a leendő gázfogyasztó a kapott tájékoztatás figyelembe vételével alaposan gondolja át, hova milyen típusú gázkészülékeket kíván beszereltetni. Ugyanis a kivitelezéskor jelentkező újabb vagy eltérő igények az elkészült gázterv módosítását, a módosítás újbóli felülvizsgálatát teszi szükségessé.

A kivitelezési munka csak a gázszolgáltató által felülvizsgált és kivitelezésre alkalmasnak minősített tervek alapján kezdhető meg.

Amennyiben a kivitelezést nem a szolgáltató végzi, a munka megkezdését legalább 48 órával korábban a KÖGÁZ Kaposvári Üzem Nagyatádi Kirendeltségén be kell jelenteni. Ugyancsak be kell jelenteni a munka elkészülését.

A gázszolgáltató kivitelezési munkát bármikor ellenőrizheti, a munka elkészülését követő bejelentés után 8 napon belül pedig köteles a kivitelezést ellenőrizni. Az ellenőrzést a gázszolgáltató a GMBSZ VII. fejezet előírásainak figyelembe vételével végzi, eredményéről jegyzőkönyvet állít ki. A megrendelő köteles gondoskodni arról, hogy a kivitelező az ellenőrzésnél megjelenjék, minden felvilágosítást megadjon, valamint a kipróbáláshoz szükséges eszközöket és feltételeket rendelkezésre bocsássa, illetőleg biztosítsa.

Ha a gázszolgáltató az elkészült gázberendezést műszakilag megfelelőnek és üzembiztosnak minősíti, lehet a gázmérőt felszerelni, a vezetéket gáz alá helyezni és a gázberendezést használatra bocsátani.

A csatlakozó vezeték rákötését az elosztóhálózatra, a gázvezetékek gáz alá helyezését, a gázmérő felszerelését, az ólomzárak eltávolítását és a lezárt gázcsapok kinyítását, valamint a nyomás alatt levő gázvezetéken bővítését, javítását és karbantartását kizárólag a gázszolgáltató vállalat végezheti.

A gázszolgáltató köteles a szogáltatás megkezdése előtt a háztartási és kommunális fogyasztó gázfogyasztó készülékét műszaki-biztonsági szempontból felülvizsgálni, és vele vagy megbízotjával egyidejűleg ismertetni a fogyasztói vezeték és a gázfogyasztó készülékek rendeltetésszerű és biztonságos kezelésének szabályait, az üzemzavarok, gázömlések esetén szükséges tennivalókat, hibabejelentés lehetőségeit, módjait. Ennek megtörténtét a fogyasztó (megbízottja) írásban igazolja. Ha a fogyasztó a kioktatás megtörténtéről szóló záradék aláírását megtagadja, a gázszolgáltató készüléket nem helyezheti üzembe. Ezért van szükség arra, hogy a bekapcsoláskor a fogyasztó vagy megbízottja is jelen legyen. A bekapcsoláskor a fogyasztó köteles biztosítani a bekapcsoláshoz szükséges bizonylatokat (kémények gáztüzelésre való alkalmasságának igazolása stb.).

A gázszolgáltató a fogyasztóval földgázszolgáltatási szerződést köt.

Nagyatád városra vonatkozóan a gáztervek műszaki felülvizsgálatát kivéve a gázszolgáltatói jogosultságok és kötelezettségek ellátását a KÖGÁZ Kaposvári Üzem Nagyatádi Kirendeltsége végzi.

(A földgázszolgáltatás, üzemeltetés további teendőiről a következő számban közlünk részletes tájékoztatást).

Varga Imre
kirendeltség-vezető

Mindennapi kenyerünk

Hosszú idők tapasztalata bizonyítja, ha jó a kenyér, az emberek tudomásul veszik, ha viszont ragadós, sületlen, akkor arra már érzékenyen reagálnak. Üzemünket sokan bírálják, sokszor kifogásolják, hogy a kenyér minősége nem megfelelő.

Szeretném tájékoztatni a lakosságot arról, hogy milyen áldozatos munka van amögött a kenyér mögött, amellyel találkozik mindennap az asztalán, s bosszankodik ha rossz és örül ha jó. A háziasszonyok, akik valaha kenyeret sütöttek tudják, hogy milyen erős fizikai munkát és nagy figyelmet igényelt a heti 12—15 kg kenyér sütése.

Üzemünk naponta átlagosan 9000 kg kenyeret és 40 000 db süteményt készít a városnak és a környező települések lakóinak. Ahhoz, hogy e feladatnak eleget tudjunk tenni, dolgozóinknak igen megfeszített munkát kell végezni. Még akkor is így lenne, ha a feltételek ideálisak lennének, az igényelt termékhez a létszám is adott volna. Sajnos ez korántsem így van. A fenti termeléshez 32 fő termelőlétszám volna szükséges, ezzel szemben 25 fő áll rendelkezésünkre.

A szokatlanul nagy melegben végzett nehéz fizikai munka, az állandó éjszakába nyúló műszakok elriasztják a jelentkezőket e szakmától, pedig a kereseti lehetőségek jók, igyekszünk mindent előteremteni, amivel az üzemhez való kötődést elősegíthetjük.

A szakmunkás-utánpótlás kevés és főleg csak vidékiekből áll. Sajnos Nagyatádról 1965-óta nem kaptunk ipari iskolát végzett szakmunkást.

A túlfeszített munka természetesen kihat termékeink minőségére is, annak ellenére, hogy dolgozóink személy szerint igyekeznek munkájukat becsülettel elvégezni.

Termékeink minősége azonban nemcsak a mi munkánktól függ, nagyon sok egyéb tényező is befolyásolja. A legjelentősebb ezek közül a felhasználásra kerülő liszt minősége, amely naponta, de sok esetben műszakonként is változik, mert sem a nagyatádi malomnak, sem az üzemnek nincs keverőberendezése, amellyel hosszabb távon egyenletesebb minőségű lisztet tudna biztosítani.

Munkánkat nehezíti az is, hogy az üzemben a hagyományos és a modern technológiai berendezések egyaránt megtalálhatók, így a technológiai összhangot megteremteni rendkívül nehéz.

Mindezeket nem azért említem, hogy felmentést kérjek a munkánkban esetenként előforduló hiányosságok alól, mert tudom — és munkatársaim is tudják —, hogy menynyi bosszúságot jelent, ha étkezéskor rossz minőségű a kenyér vagy a sütemény.

Nehézségeink ellenére is azon vagyunk, hogy körzetünk fogyasztóit minél jobban és minél nagyobb választékkal lássuk el. Ezt mutatja az is, hogy a fehér és barna kenyér mellett 18 féle süteményt szállítunk megrendelőinknek.

Sok kifogás merül fel termékeink frissessége ellen, ezen sajnos változtatni nem tudunk. Ahhoz, hogy a fenti mennyiségű és többféle terméket időben szállíthassuk, már előző nap délután el kell kezdeni a termelést, hiszen ez a munka naponta 16—18 órát is igénybe vesz.

Nem célom, hogy üzemünk munkáját teljes egészében ismertessem, csak a legfőbb problémákra akartam felhívni a figyelmet és arra a munkára, amit olyan adaadóan végeznek e kis létszámú üzem dolgozói, még akkor is, ha néha bosszúságot okoznak fogyasztóinknak.

Kunics József
üzemvezető

A városi sport helyzete

Nagyatádon a felszabadulás előtt, de különösen az ötvenes évek végén, a hatvanas évek elején pezsgő sportélet folyt. Azóta változó sikerek, kudarcok követték egymást. Volt olyan időszak, amikor a sportot mindössze a labdarúgás képviselte — természetesen alacsony szinten. A hetvenes évektől azonban lényeges változások történtek. A KINIZSI Sportkör bázisa a konzervgyár lett, s annak vezetői szívvel-lélekkel támogatták az egyesületet. E szervezés, irányítás nehéz feladatai mellett jelentős mértékű anyagi támogatást is nyújtottak az egyesületnek.

Az eredmények ismertek. A labdarúgás előrelépett, nem rajtuk múlott, hogy az átszervezés miatt most Nagyatád nem a Nemzeti Bajnokság III. osztályában szerepel.

A labdarúgás mellett megalakult az atletikai és motorostúraszakosztály, a cselgáncsszakosztály, de segítették a kézilabda, a sakk és az asztalitenisz sportágak felemelkedését is.

Lényegesen megjavultak a sportolási lehetőségek az utóbbi években. A labdarúgó-pályát felújítottuk, jelentős társadalmi összefogás eredményeként új sportkombinát épült. Új edzőpálya kialakítására is sor került.

Köszönet mindazoknak a szerveknek, vállalatoknak, üzemeknek, akik e jelentős munkában aktívan részt vettek. A megtett út azonban elég sok nehézséget is felvetett, a további előrelépéshez még jónéhány feltétel hiányzik.

A feltételek közül a személyi rész már megoldódott. Az oktatási intézményeknél megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező személyek vállalták, hogy Nagyatádon rövid időn belül eleven sportéletet hoznak létre, az atletikai szakosztályt megfelelő szintre hozzák, biztosítják, hogy a sportolni kívánó személyeket, fiatalokat felkészítik a magasabb eredmények elérésére.

Ehhez azonban megfelelő pályák építésére, felszerelések, tornaszerek vásárlása szükséges. Az anyagi alapok megteremtése viszont szintén társadalmi összefogást igényel. Tény, hogy a városban működő szervek nagy része támogatta a pályaépítést és a sportkombinát építését. A konzervgyár és a tanács anyagi támogatásán túl azonban egyetlen szerv sem nyújtott ez évben anyagi támogatást az egyesületnek.

Ma már megfelelő tapasztalatot szereztünk ahhoz, hogy társadalmi összefogás nélkül egyetlen sportegyesület sem tud megfelelően tevékenykedni. A társadalmi összefogás viszont jelentős eredmények forrása lehet. A nagyatádi üzemek és vállalatok nagyobb részének a központja a megyeszékhelyen vagy a fővárosban van. Így aztán ezeknek a vezetői minden esetben arra hivatkoznak, hogy ők nem nyújthatnak támogatást, csak a központtól lehetne ilyent kérni.

Arra viszont még nem volt egyetlen példa sem, hogy e kérelmet megfelelő javaslatokkal támogatva a nagyatádi üzem- vagy vállalatvezetők saját maguk elrendezték volna. Ha a jövőben is hasonló lesz az ilyenfajta hozzáállás az itteni vezetőknél, akkor Nagyatád sportja nem tud előrelépni.

Szeretnénk, ha az üzemekben, vállalatoknál munkaviszonyban levők is támogatnák e nemes célt, pártoló tagként havi 5—10 Ft-ot önként felajánlanának akkor, amikor a szervezők majd felkeresik őket.

Az egészséges életmód, a testmozgás napjaink égető feladatai közé tartozik. A sporttelep mindenki számára nyitva áll, kinek-kinek igénye szerinti pályával, legyen az idősebb vagy fiatal egyaránt. Ehhez azonban a feltételeket csak akkor lehet megteremteni, ha közös összefogással támogatjuk a sportegyesületet.

VÁROSKÉPEK

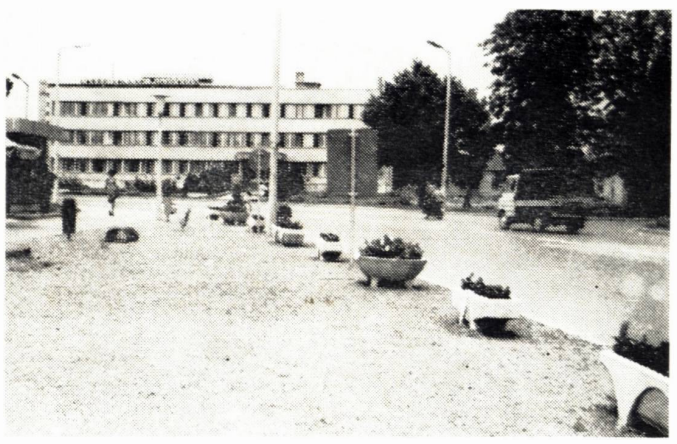

(Foto: Durgó—Szücs)

Igénylő: a lakosság

Az MSZMP XI. kongresszusa jelentős feladatokat tűz az ipari szövetkezetek elé, amikor határozatában kimondja, hogy:

»Az ipari szövetkezetek alapvető rendeltetésüknek megfelelően dinamikusan fejlesszék szolgáltató tevékenységüket, növeljék részarányukat a lakosság szükségleteinek kielégítésében. Állítsák munkájuk középpontjába a szolgáltatások jól szervezett, színvonalas ellátását.«

A határozatból szövetkezetünkre háruló feladatok megvalósítását, valamint a fiatal város egyre növekvő lakosságának jobb ellátását vette figyelembe a szövetkezet vezetősége, amikor úgy döntött, hogy a nagyatádi férfi méretes textilruházati szolgáltatást korszerűsíti.

Ez a szolgáltatási terület az elmúlt időben nem fejlődött megfelelő mértékben. Ebben az objektív okok mellett közrejátszott az a helytelen szemlélet is, amelynek állandó kísérőjévé lettek a panaszok, a veszteségesség és a hosszú vállalási idő. Jóllehet a tevékenység vállalási idejének meghosszabbodása igazolja, hogy a visszafejlődés nem az igények csökkenése, hanem a kapacitás hiánya, illetve elégtelen volta miatt jelentkezik.

Tudjuk nagyon jól, hogy az eddig megtett intézkedéseink, amelyek a központi műhelyrendszerű termelés bevezetésére, a meglevő egység rekonstrukciójára, felszereltségének javítására, esztétikai megjelenésére vonatkozik, csak a kezdeti lépéseket jelentik.

Szövetkezetünk célja a hatékonyság növelése mellett a minőségi színvonal emelése, új módszerek alkalmazása. A szakmunkáshiány enyhítését részben gépesítéssel, részben pedig rendszeres szakmunkásneveléssel akarjuk elérni.

Terveinkben szerepel, hogy a meglevő szolgáltatás bővítsük új tevékenységi körökkel, többek között esernyőjavító és szőrmesbőr termékek javításával.

Az előbbi gyorsabban, az utóbbi lassabban realizálható szakemberátképzés, illetve -tanítás miatt.

A lakossági javítás-szolgáltatással szorosan összefügg a közületi szolgáltatás korszerűsítése, amelynek alapjait a városi tanács vezetőivel karöltve biztosítottuk.

Hiba lenne csak a szépről, jóról beszélni, s azt állítani, hogy az elmondottak megvalósítása nem jelent gondot szövetkezetünk számára.

Hisszük azonban, hogy mindaz, ami ma még csak terv, holnap valósággá válik, főként akkor, ha továbbra is élvezi szövetkezetünk a város vezetőinek — lakosságának — bizalmát, segítőkészségét.

Nagy Tibor
szövetkezeti elnök

Hírek...

A konzervgyár, cérnagyár és a KOMFORT ISZ pédáját követve a TÖVÁL is bekapcsolódott a gyermekintézményhálózat fejlesztésébe. Vállalták, hogy a Kiszely utcában a volt erdészeti épületet átalakítják 40 férőhelyes óvodának.

E sorok megjelenésekor már az új óvoda működik is. Az átalakítást társadalmi munkában végezték. Az elvégzett társadalmi munka értéke meghaladja a 100 000 Ft-ot.

Köszönet mindazoknak, akik e nemes feladat végrehajtásában tevékenykedtek.

Jó ha tudjuk...

Az 1975. évi I. Tv. úgy módosította az alkotmányt, hogy az országgyűlés, valamint a tanácsok tagjait öt évi időtartamra választják.

A 13 1975. (V. 10.) számú Minisztertanácsi rendelet a kötelező betegségi biztosítást kiterjesztette a kisiparosok és magánkiskereskedők segítő családtagjaira, továbbá azokra a külföldről hazatelepült személyekre, akik az Állami Biztosítóval kötött szerződés alapján életjáradékban részesülnek, ha a betegségi biztosítás szolgáltatásaira egyéb jogcímen, vagy közgyógyellátásra nem jogosultak.

* * *

Tudnivalók a gépjárműtulajdonosoknak:

500 cm^3 lökettérfogatig 780 Ft
501— 800 cm^3 „ 1080 Ft
801—1000 cm^3 „ 1440 Ft
1001—1300 cm^3 „ 1800 Ft
1301—1500 cm^3 „ 2160 Ft
1501—2000 cm^3 „ 3000 Ft
2001—3000 cm^3 „ 3600 Ft
3001—4000 cm^3 „ 4800 Ft
4000 cm^3 felett 6000 Ft

A gépkocsi-tulajdonos a hibás gépkocsi cseréjét kérheti (a jótállási idő alatt), ha a személygépkocsi valamilyen okból nem javítható vagy a javítás után sem válik rendeltetésszerű használatra alkalmassá, továbbá ha a javítás elhúzódik és 60 napnál hosszabb ideig tart.

* * *

Az öregségi nyugdíj összege a szolgálati idő tartamától és az átlagkeresettől függ. Az években kifejezett szolgálati idő után az átlagkereset következő százaléka jár:

Szolgálati idő év	A havi átlagkereset %-a
10	33,0
11	35,0
12	37,0
13	39,0
14	41,0
15	43,0
16	45,0
17	47,0
18	49,0
19	51,0
20	53,0
1	55,0
2	57,0
23	59,0
24	61,0
25	63,0
26	64,0
27	65,0
28	66,0
29	67,0
30	68,0
31	69,0
32	70,0
33	70,5
34	71,0
35	71,5
36	72,0
37	72,5
38	73,0
39	73,5
40	74,0
41	74,5
42 és ennél több	75,0

Az öregségi nyugdíj legkisebb összege 910 Ft, ha azonban az igénylőnek az öregségi nyugdíjhoz szükséges 10 év szolgálati ideje csak mezőgazdasági szövetkezeti tagsági idő beszámításával van meg, 910 Ft helyett 810 Ft.

Minimálisan havi 860 Ft jár öregségi nyugdíjként abban az esetben, ha az igénylő a tíz év szolgálati időt kisiparosként, magánkereskedőként, munkaviszonyban álló előadóművészként szerzett idő beszámításával, de mezőgazdasági szövetkezeti tagsági idő figyelembe vétele nélkül szerezte meg.

* * *

A 36 1975. (XI. 5.) P. M. számú rendelet módosította az ebadóra vonatkozó jogszabályt. 1976. január 1-től a végrehajtó bizottság az ebadó mértékét az alábbi összegek figyelembevételével állapítja meg:

házőrző eb után 60—80 Ft
vadászeb után 100—200 Ft
egyéb eb után 500—800 Ft.

Városképek

Az olvasó ifjúságért

Nagyatád a fiatalok városa. Ha szóba kerül ez a tény, mindig érvként, a jövőt meghatározó feladatként említjük. A fiatalság erkölcsi, politikai nevelése, általános és szakműveltségének növelése elsőrendűen fontos feladat. A szülői ház, a család gondozásán túl jelentős nevelői feladat hárul az óvodákra, iskolákra és a közművelődési intézményekre. Sokrétű munka ez, összehangolása nem könnyű feladat, de megéri a fáradságot, mert közös a cél, a hazáját, családját szerető, szocialista módon gondolkodó, a közösségért áldozatokat vállaló ifjúság nevelése.

Az általános iskolás korú fiatalok műveltségének emeléséhez, szabad idejük hasznos, célszerű eltöltéséhez, az iskolai tanulmányokhoz ad segítséget a városi-járási könyvtár gyermekkönyvtára, ahol két év óta főhivatású könyvtáros irányítja a foglalkozásokat, segíti a gyermekeket az irodalmi tájékozódásban, kalauzolja a könyvek titokzatos birodalmában.

A gyerekek jól érzik magukat, s a szülők is nyugodtak, ha tudják, hogy kulturált körülmények között, hasznosan töltik szabad idejüket.

A városi-járási könyvtár felkészült az ifjúság olvasási igényeinek kielégítésére. A gyermekkönyvtáron belül külön helyiségben találhatók a kisiskolásoknak szükséges mesekönyvek, gyermekversek és a nagyobbaknak ajánlott regények, elbeszélések, költemények, a tudományok összességét bemutató ifjúsági ismeretterjesztő művek.

A könyveken kívül 1950 darabból álló diafilmtár ad tájékoztatást az élet sok titokzatos eseményéről.

Népszerűek a gyermekkönyvtár kéthetente megismétlődő csoportos foglalkozásai is. Itt jelentős eseményekről, történelmünk kiemelkedő egyéniségeiről, írókról, költőkről, politikusokról hallhatnak előadásokat, vesznek részt játékos foglalkozásokon a gyerekek.

Nagyon kedvelt a »Vendégeink« címmel indított sorozat, ahol Vietnamból érkezett diákokkal, magyar és szovjet katonákkal, írókkal, költőkkel találkozhatnak és beszélgetnek el olvasóink. A közelmúltban például Fodor András és Takács Gyula — József Attila-díjas költők — és Varga Balázs író — a televízió népszerű játékvezetője — volt itt látogatóban.

Gyakoriak a csoportos könyvtárlátogatások is. A legkisebb látogatók az óvodások, akik séta közben betérnek ismerkedni a képes mesekönyvekkel, játékokkal.

Az általános iskolások irodalmi órák, úttörőfoglalkozások színhelyéül szívesen választják a könyvtárat.

A pedagógusok, a társadalmi szervek segítőkész támogatása nagyban hozzájárul ahhoz, hogy jól működik a gyermekkönyvtár, hasznosan segíti tanulóifjúságunk, Nagyatád ifjú polgárainak szellemi, erkölcsi nevelését.

Turbék Károly
könyvtárigazgató

Tudnivalók az adófizetési kötelezettség teljesítéséről

Az egész évre kivetett adók félévenként egyenlő részletekben esedékesek és a félév első napjától a félév harmadik hónapjának, vagyis március, illetőleg szeptember hónap 15. napjáig adópótlékmentesen fizethetők.

Addig, amíg a folyó évi adó kivetése megtörténik, a félévi részletet az előző évi adókivetés alapján kell fizetni. Az adózó évi adója összegéről az adóív útján értesül.

Ahatározat alapján kivetett adó a kivetés időpontjában esedékes és azt a jogerős határozat közlésétől számított 15 napon belül lehet adópótlékmentesen megfizetni.

Mezőgazdasági jövedelemadót azok az állampolgárok kötelesek fizetni, akik

— az ország területén gazdaságilag művelhető földterületet bármilyen címen használnak,

— kétévesnél idősebb ló vagy ösvér tulajdonosai.

A mezőgazdasági jövedelemadó kivetéséhez szükséges adatokat minden év március 15-ig kell bevallani.

Ahol az előző évhez viszonyítva változás nem történt, bevallást csak külön felhívás alapján kell tenni. Az adókötelezettséget az adóév első napján fennálló állapot szerint kell elbírálni (az adóév egybeesik a naptári évvel).

Annak a személynek, aki január 1-én földhasználatra jogosult volt, akkor is meg kell fizetnie az egész évi adót, ha év közben átruházta a tulajdonjogot.

Állandóan mentes a mezőgazdasági lakossági jövedelemadója alól:

— a termelőszövetkezet részéről eltartásban, illetve öregségi és munkaképtelenségi járadékban részesülő termelőszövetkezeti tag a háztáji gazdasága után;

— a földterület után az, aki által használt földterület 400 négyszögölnél kisebb, ha ezen belül a szőlő, kert, gyümölcsös művelési ágba tartozó terület együttesen a 200 négyszögölet nem éri el.

A 400 négyszögölnél kisebb, de 200 négyszögölet elérő földterület használója szőlő, kert vagy gyümölcsös művelési ágba tartozó földterületet lakó- vagy üdülőépülettel be nem épített területen is használ, úgy az adómentesség nem illeti meg. A lakó- vagy üdülőépülettel beépített telekhez tartozó földterületet (udvart) figyelmen kívül kell hagyni.

Házadót az állampolgárok állandó vagy ideiglenes jellegű épületek után fizetnek.

A házadó alapja az épületben levő lakó- és üdülőszoba, üzlet, műhely és az egyéb adóköteles helyiség. A házadó alapjának megállapításánál a kiegészítő — (mellék) — helyiségek kivételével minden más helyiséget figyelembe kell venni. A házadó szempontjából ezért pl. szoba az a helyiség is, amely a 6 négyzetmétert nem haladja meg.

Az adóalap megállapításánál figyelembe vehető egyes helyiségek a következők:

— *lakó-, üdülőszoba:* nappali, háló-, gyermek-, ebédlő-, játszó-, személyzeti szoba, hálófülke, hall stb.

— *üzlet:* kereskedelmi, vendéglátó, illetőleg iparűzéssel kapcsolatos, áruértékesítés tevékenység céljára használt helyiség;

— *műhely:* ipari tevékenység céljára használt helyiség;

— *egyéb adóköteles helyiség:* az eddig nem említett célra használt helyiség (iroda, orvosi rendelő, városzoba, raktár, garázs stb.).

Az az építmény, amely az épület fogalmát kimeriti és gépjárművet tartanak benne, egyéb adóköteles helyiségnek minősül, tehát házadó alá esik.

A kiegészítő helyiségek, mint pl. a mezőgazdasági rendeltetésű épület (istálló, pajta, fészer stb.) mentes a házadó alól, ha mezőgazdasági rendeltetésre használják. Ha azonban mezőgazdasági rendeltetése megszűnik, abban gépkocsi van elhelyezve vagy raktár céljára bérbeadják, a házadó kötelezettsége feléled.

Hasonló a helyzet akkor is, ha a gépjármű szükségmegoldásból a fáskamrában van elhelyezve, azonban a lakáshoz több, tüzelőtárolásra alkalmas helyiség tartozik, az a helyiség, amelyikben a gépjárművet helyezik el, egyéb adóköteles helyiségnek minősül.

Az állampolgárok tulajdonában levő épületek közül a következők mentesek a házadó alól:

— kizárólag a tulajdonos vagy házastársa által használt műhely, ha javító-szolgáltató jellegű tevékenységet végez;

— mezőgazdasági célra tulajdonos által használt vagy a mezőgazdasági ingatlannal együtt bérbeadott gazdasági épület;

— közterületen hatósági engedéllyel felállított árusító bódé.

A lakóépületek házadómentessége attól függ, hogy azt mikor vették, illetve építés esetén, annak használatba vételét mikor engedélyezte az építésügyi hatóság.

1971. június 30-át követően használatba vett lakóépületek, szövetkezeti lakóépületek (lakások) közül 35 évig házadómentes:

— a tanács értékesítésű;

— állami vállalatnál dolgozó munkások lakásépítésének támogatásával megvalósult,

— lakásépítő szövetkezet útján megvalósult, többszintes lakóépület.

30 évig házadómentes:

— az OTP beruházásában épített telepszerű, többszintes társasház,

— az eddig nem említett minden egyéb többszintes társasház,

— valamennyi szervezési (lebonyolítási) formában megvalósult egyedi, többszintes társasház.

25 évig adómentes:

— családi ház,

— az egyedi, többszintes lakásépítés keretében, az OTP beruházásában létesített öröklakásos társasház.

Molnár Ferenc

Nagyatád

A NAGYATÁDI VÁROSI TANÁCS KÖZLEMÉNYEI

Felelős szerkesztő:
Kovács János
A szerkesztő bizottság:
Hubay Sándor, Dorcsi Sándor, dr. Madosfalvi Ferenc, József Jánosné, Ludán Imréné, Kódmön Imréné, Bognár M. Gyuláné, Fáy Jenő.
Felelős kiadó:
Uitz Ferencné
Eng. sz.: 3004—33 1975.
Készült a Somogy megyei Nyomdaipari Vállalat kaposvári üzemében
— 75. 11.. 5761 — 4500 példányban
Kaposvár, Latinca S. u. 6.
Felelős vezető:
Farkas Béla igazgató